AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6567 — Fiati her yerde 5 kuruş — PERŞEMBE — 28 KÂNUNUSANİ 1937 — Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Bütün memleket sevinç içinde

Milletler cemiyeti konseyi anlaşmayı tasdik etti

Bütün hatipler Türk hükûmetinin sulhperverliğinden takdirle bahsettiler

M. Eden diyor ki: "Türk hükûmeti ittihaz ettiği hattı hareketle beynelmilel huzura, Montreuxde olduğu gibi bir daha geniş mikyasta hizmet etmiştir,,

Milletler Cemiyeti konseyi toplantı halinde

Cenevre 27 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Konsey bugünkü toplantısında İskenderun meselesini müzakere etmiş ve raportör M. Sandlerin raporunu tasvip etmiştir.

Bu münasebetle söz alan Dr. Tevfik Rüştü Aras aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Raportörünüz ekselâns M. Sandler tarafından takdim edilen karar suretini kabul edeceğimi beyan etmekle Cumhuriyet hükûmeti namına bahtiyarım.

Ayni uzlaşma fikirlerile meşbu olan Türk ve Fransız hükûmetleri ekseriya çok devamlı ve faal müzakerelerden sonra, mümtaz raportörünüzün lûtufkâr yardımı ile, şimdi yüksek otoritenizle tasdik edeceğiniz anlaşmaya vâsıl olmuşlardır.

Ekselâns Sandler size raporunda Sancak meselesinin doğru bir izah-

(Devamı 9 uncu sahifede)

Büyük müjde

Aldığımız müjdeler çok sevindiricidir.

Sancak meselesi münasebetile iki dost devlet arasında iki dost ve barışsever millete yaraşır tam anlaşma yalnız bizi mesud etmedi. Bu pek yerinde saadete iştirak eden kütle bütün medeni ve münevver insanlıktır.

Gerçi biz elde edilen neticeden önce de şüphe etmiş değildik. Çünkü bu isabetli ve şerefli zaferin Türkiye cumhuriyetine mevud olduğunu daha Ulu Şef meclisteki muazzam nutkunu söylediği dakika anlamıştık. Zira biliyorduk ki o gün meclisin sakfı altında dalgalanan ses, vaktile memleketin en karanlık günlerinde, düşmanın «vatan harimi ismeti içinde boğulacağını» Türk mukadderatına tebşir eden kahraman sada idi. Yalnız görüşü kısa ve imanı dar olan bazı mahafil biraz irgilmemişti denilemez. Avrupada ise hayli sinirli saatler geçtiğini görüyorduk. Zira bütün garp fevkalâde bir maç karşısında idi:

Türk azmile, muhtelif siyaset entrikaları arasında bir maç..

Cumhuriyet hükûmetinin bu savaştan nasıl alın aklığile çıktığını artık bilmiyen kalmamıştır.

Türkiyede her yeni inkılâbı, her yeni medeniyet muzafferiyetini alkışlarken bütün gönüller ayni ulu timsali görür:

Dinç omuzları üzerinde bir dehâ küresi gibi parlıyan altın başile Atatürk..

Gene bu sefer öyle oldu ve İsmet İnönünün o yorulmıyan, pörsümiyen, ve asla bulanmıyan aydınlık idaresi büyük bir hakikat ispat etti. Anlaşıldı ki Cumhuriyet Türkiyesinin iki değişmez prensipi vardır:

1 — Her hakka hürmet etmek.

2 — Kendi hiç bir hakkını, hiç kimseye çiğnetmemek!

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazıl Ahmed Aykaç

Suriyenin bazı şehirlerinde manasız tezahürler

Sancak hakkında verilen kararı protesto için dükkânlar kapandı

Halepte bazı tezahüratta bulunuldu, fakat polis nümayişçileri dağıttı

Antakya 27 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Suriye efkârı İskenderun hakkında gelen haberler üzerine muhtelif şekilde tezahürata maruz kalmaktadır. Bir çok şehirlerde nümayişler yapılmıştır. Şam, Halep, Humus, Hama ve Dirzorda çarşılar kapanmıştır. Antakyada Suriyeli Araplar dükkânlarını protesto makamında kapatmışlardır.

Hiç bir hadise vukuu bildirilmiyorsa da yarın için Halepte gayet mühim bir nümayiş hazırlandığı haber verilmektedir.

Halep 27 (A.A.) — Bugün Halepte iki büyük nümayiş yapılmış ve şehir baştan başa kapatılmıştır. Beyannameler tevzi edilerek talebe İskenderunu kurtarmak için silâh başına davet edilmetedir. Bu beyannamelerin Vatanilerin teşvikile dağıtıldığı

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hükûmetimizin zaferi

Atatürk, Başvekille Hariciye vekilini ve murahhaslarımızı tebrik ettiler

"Bu eser Cumhuriyet hükûmetinin millî meseleler üzerinde ne kadar şaşmaz bir dikkatle durduğunu ve onları en makul tarzlarda intaç için cesaret ve feragatla hareket edebileceğini gösteren yeni bir örnek olmuştur„

İstanbul 27 (A.A.) — Milletler Cemiyeti konseyinin bugün Hatay hakkındaki kararı çıktıktan sonra hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras tarafından Atatürke çekilen tazim telgrafı şudur:

Hatayın mukadderatını tayin eden karar bugün konseyden çıktı. Bu karar, eğer başarılmış bir iş sayılabilirse, bu muvaffakıyetin âmili başta Kâmâlist Türkiyenin kuvvet ve kudreti olmak üzere her zaman en iyiyi ve en doğruyu gören irade ve ilhamlarıdır. Emrinizde çalışan bir nefer olarak vazifem başında bütün kuvvet ve cesareti daima Büyük Şefimin teveccüh ve itimadından alıyorum. Bu değer biçilmez teveccüh ve itimada kendim ve heyet arkadaşlarım namına en derin minnetlerimi arzeder ve sonsuz tazimlerimle ellerinizden öperim.

Aras

Atatürk bu telgrafa aşağıdaki cevapla mukabele buyurmuşlardır:

Hatayın varlığı Cenevrede tasdik olunurken göndermiş olduğunuz telgrafı aldım.

Türk ideal ve iradesinin, milletler arasında başka bir ufuk açarak tecelli ettirdiği bu başarı münasebetile kıymetli çalışmanızın yüksek değerini bir kere daha takdir ettim. Sizi ve gayretli murahhas arkadaşlarını tebrik ederim.

K. Atatürk

ATATÜRKTEN İSMET İNÖNÜNE TELGRAF

Ankara 27 (A.A.) — Reisicumhur Atatürk başvekil İsmet İnönüne şu telgrafı çekmişlerdir:

Hatayın mukadderatını tayin eden kararın konseyden çıkmış olduğunu hariciye vekilimizin şimdi aldığım telgrafnamesinden anladım. Başarılmış olan millî davada takip oluanan medeni ve insani usule, arsıulusal lâyik olduğu kıymetinin verileceğine şüphe yoktur.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Büyük Şef: Atatürk

Yeni tarihî tefrikamız

« İttihad ve Terakki » nin son devrelerinde suikasdlar ve entrikalar

Cemiyet nasıl battı, "Teceddüt„ fırkası niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Yazan: MUSTAFA RAGIB

Yakın bir devrin şimdiye kadar neşredilmemiş en sahih vesikalara istinaden yazılmış meraklı bir safhasını tasvir eden bu tarihi tefrika hakkında.

5 inci sahifedeki tafsilâtı okuyunuz!

— Bu ne hal be?.. Ateşe mi düştün?..
— Yanlışlıkla İspanya üstünden geçtim!...

Son dakika

Sancağa ve Suriyeye aid iki muahade yakında Ankarada imzalanacak

Hariciye vekilimiz bir kaç gün Sen Moriste dinlenecek, sonra kont Ciano ile görüşecektir

Cenevre 27 — Sancak anlaşmasında teferruata ait bazı hukukî noktalar şubatın 20 sinde Cenevrede görüşülecektir. Sandlerin raporunda Türk - Fransız ve Türk Fransız - Suriye devletleri arasında imzalanması mukarrer gösterilen iki muahede de yakında Ankarada imzalanacaktır.

20 şubatta Cenevreye B. Numan Rifatın riyasetinde daha ziyade hukuki bir heyet gelecektir.

Hariciye vekilimiz B. Tevfik Rüştü Aras bir kaç gün dinlenmek üzere ihtimal Sen Morise gidecektir. Oradan da İtalya hariciye nazırı Kont Çiano ile görüşmek üzere Milânoya gidecektir.

B. Numan Rifatın yarın akşam Cenevreden hareket etmesi muhtemeldir.

Ankara gençleri büyük bir miting yapacaklar

Büyük Önder Atatürke ve İsmet İnönüne milletin şükran ve tazimlerini bildirecekler

Ankara 27 — Vekiller heyetinin bu gece başvekil İsmet İnönünün evinde yaptığı toplantıda Sancak hakkındaki anlaşma metnini tedkik etmiştir. Ankara mahafilinde bu anlaşma sulh yolile elde edilebilecek azamî had ve en müsaid şekil olarak kabul edilmektedir.

Yarın (bugün) parti grupunda B. Şükrü Saracoğlu son vaziyeti izah edecektir.

Şehrimizdeki Hataylılar anlaşmanın meriyete girmesini müteakip memleketlerine gitmek için hazırlanmaktadırlar.

Bu hafta içinde Ankaralı gençler ve Halkevi azaları büyük bir miting tertip ederek ana vatan dışındaki Türklerin tabiî ve meşru haklarını alan kudretli ve genç Türkiyenin kurucusu büyük şef Atatürke ve aziz başvekile tazimlerini arzedeceklerdir.

M. Eden Türkiyenin siyasetini takdir etti

Takip ettiğimiz hattı hareketle sulhe ve huzura hizmet ettiğimizi söyledi

Cenevre 27 — İngiliz hariciye nazırı M. Eden Sancak anlaşması konseyde kabul ve tasdik edildiği sırada söz alarak Türkiyenin hattı hareketini takdirlerle yadetmiş ve demiştir ki:

— Fransa hükûmeti, kendisini Suriyenin tamamiyetini muhafazaya mecbur eden manda ile girmişmiş olduğu taahhütlere sadık kalmakla beraber Türkiyenin izhar ettiği arzulara büyük bir cömertlikle mümaşat göstermiştir.

Diğer taraftan Türk hükûmeti de raportörün yaptığı teklifleri kabul etmek suretile kiyaset ve müsbet kurucu bir zihniyet göstermiştir. Türk hükûmeti böyle bir hattı hareket ittihaz etmekle beynelmilel huzura Montreuxde olduğu gibi bir kere daha geniş mikyasta hadim olmuştur.

Amerikada 750 bin kişi evsiz

Su basmasının zararları gittikçe artıyor

Nev - York 27 (A.A.) — Tuğyan neticesinde ölenlerin plânçosu gece yarısı 345 kişiyi bulmuştur. Zarar ve ziyanın 350 milyon doları bulduğu tahmin edilmektedir. 750,000 kişi meskensiz kalmıştır.

Buna mukabil Amerikanın merkezi ile garp kısımlarında büyük bir yağmur ihtiyacı hissedilmekte ve köylerde kuraklıktan sıkıntı çekilmektedir.

Operada facia

Büyük muganni Lavrens Tibbet prova esnasında öldürüldü

Nevyork 28 (Akşam) — Metropoliten Operada yapılan bir prova esnasında büyük muganni Lavrens Tibbet, Bariton Jozef Bertini tarafından kazaen bıçakla yaralanmıştır. Muganni, beş saat sonra hastanede ölmüştür.

Madrid üzerine hücum

Malaganın bir çok yerlerinde yangınlar çıktı

Madrid 27 (A.A.) — Asiler, Madrid cephesinin muhtelif noktaları ve Jaen ile Malaga erazisi arasındaki mıntaka üzerinde yeniden kuvvetli bir tazyik icrasına başlamışlardır.

Dün Grenade eyaletinde Alhama mıntakasında ciddi muharebeler olmuştur.

Madrid 27 (A.A.) — Asiler Madrid üzerine tekrar hücum etmişlerdir. Jan ile Malaga arasında şiddetli bir tazyik yapmaktadırlar. Görünüşe bakılırsa, Frakonun hedefi Jan'ı cenuptan ve Malagayı da şimalden çevirerek bu iki mühim şehri düşürmektir.

Memleketimizde desenli jarse ve tül yapılacak

Ankara 27 (Telefon) — İktisat vekâleti, örme işi yapan Mettestuhl makinelerinin ithaline müsaade etmiştir. Bu makinelerle memleketimizde şimdiye kadar yapılamıyan desenli jarse ve tül gibi kumaşlar yapılacaktır.

Bu Sabahki Telgraflar

Moskova suikastı muhakemesi

Dün dinlenilen suçlular da mühim itiraflarda bulundular

Moskova 27 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Mahkeme dün sabah suçlu Strollofu sorguya çekmiştir. Strollof, Sovyetler birliğinde çalışmak üzere mütehassıs angaje etmek için Almanyaya yaptığı seyahat esnasında, Sovyetler birliğindeki Alman mütehassıslarını casusluk faaliyetlerini idare edenlerden biri olan münehdis Vuestor tarafından bu faaliyete sevkedildiğini, Almanların bu faaliyete bütün kuvvetile yardım etmeyi, Alman tekniğinin yayılmasına ve Almanyaya daha fazla sipariş verilmesini temine ve Sovyetler birliği kömür endüstrisinin sabotajla inkişafını durdurmaya çalışmayı taahhüt ettiğini söylemiş, bir Alman mütehassıs vasıtasile Novosibirsk'te bir yabancı devletin resmi mümessili nasıl temasa geçtiğini ve bu mümessilin talimatile nasıl sabotaj faaliyetinde bulunduğunu ve Kuznetsk havzasındaki casusluk, sabotaj ve cinai icraatını anlatmıştır.

Mahkeme bundan sonra suçlu Norkini dinlemiştir. Norkin, 1933 te Platakof'tan şahsan talimat aldığını söylemiştir.

Bundan sonra da şahit Stayn dinlenmiştir. Stayn, havza madenlerinde montaj işini yapan bir Almandır.

Sabotaj için Çeotuktan talimat aldığını Sovyet aleyhtarı faaliyete faal bir surette iştirâke mühendis Vurm ve Flassoa tarafından davet edildiğini, bunların yabancı bir devlet mümessilile münasebette bulunan faşistler olduğunu ve Almanyadan talimat aldıklarını söylemiş ve Troçkister ile müşterek olarak Floren, Flase ve Vurum tarafından havzada yapılan sabotaj ve casusluk hareketlerini saymıştır.

Akşam celsesinde suçlu Arnold sorguya çekilmiştir.

Hayatında dört isim ve bir çok pasaport kullanmış olan bu adam, havzaya 1923 de bir Amerikalı grup ile birlikte kaçak olarak gelmiştir. Costofun ifadesile de teeyyüd etmekte olan kendi ifadesine göre, Troçkistler kendisini mazisini bilerek ele geçirmişler ve 1934 de biri Orcon İkidzoya, diğeri Molotofa karşı iki suikasde memur etmişlerdir.

Arnold bu iki suikasdde de şoför olarak kullanılmışsa da her ikisinde de en son dakikada cesareti kırılmış ve otomobili devirmiştir.

Türk-Fransız dostluğu daha ziyade kuvvetlendi

Fransız gazeteleri anlaşma münasebetile hararetli makaleler yazıyorlar

Paris 27 — Petit Parisien, Sancak meselesinin hallinden bahsederken diyor ki:

«Türk - Fransız dostluğu bu imtihandan fevkalâde kuvvetlenmiş olarak çıkıyor ve bütün sahalarda iki memleket arasında semereli bir teşriki mesai ufukları açılıyor.»

Populaire diyor ki: «Türk - Fransız anlaşmasından samimiyetle seviniliyiz. Eğer buna muvaffak olunmasaydık, faşist devletler, Fransanın bir dost kaybettiğini gürültü ile ilân edecekler, bilhassa Milletler Cemiyeti yolile hiç bir şey elde edilemiyeceğini ve yalnız iki taraflı anlaşmaların ehemmiyeti haiz olduklarını iddia edeceklerdi.

Şimdi yüksek sesle söylenebilir ki, seri bir anlaşma aktedilmiş ise, bu ancak Milletler Cemiyetinin metodları sayesinde kabil olmuştur.

Şimdi M. Delbos ile M. Vienot bu anlaşmayı Suriyelilere kabul ettirmelidirler. Öyle zannederim ki bu iş pek güç olmıyacaktır. Suriye, bu toprağın kendi hâkimiyeti altında kaldığını ve bilhassa kendi hudutları için Türkiyenin garantisini elde ettiğini unutmamalıdır.»

Petit Journal gazetesi de şu mütalâada bulunuyor: «Şimdi Türk - Fransız teşriki mesaisini fili kılmak lâzımdır. Fransa, Türkiyeye yapılan müsaadelerin, iki memleket arasında Romanya ve Sovyet Rusya ile ittifaklarımızı kıymetlendirecek yeni bir devrin açılmasını temin edecek surette hareket etmelidir. M. Antonesko bu meselede faydalı bir surette tavassut etmiştir.»

Paris 27 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Dünkü gazeteler yalnız resmi dil müstesna Türk - Fransız anlaşmasının her noktada tam olduğunu, hudut garantisinin Suriye için bir kazanç teşkil ettiğini kaydetmekte ve anlaşmanın Türk - Fransız dostane teşriki mesaisi bakımından haiz olduğu ehemmiyeti bildirmektedir.

İskenderuna vapur işliyecek

Mersin hattına işliyen vapurlar İskenderuna da uğrıyacaklar

Hatay meselesinin halledilmesi dolayısile İstanbulla İskenderun arasında vapur seferleri tesisi düşünülüyor.

Denizyolları idaresi bu hususta iktisat vekâletinden emir beklemektedir. Şimdilik Mersin hattına işliyen vapurların İskenderuna da uğramaları suretile bu seferler temin edilecektir.

Bu hafta yeni bir ücret tarifesi yapılıncıya kadar İskenderuna 527 kuruşla gitmek kabil olacaktır. İktisat vekâletinden emir gelir gelmez seferlere başlanacaktır. İskenderuna şimdilik haftada bir vapur işletilecektir.

Ziraat mektepleri için yeni ders programı hazırlanıyor

Ankara 27 (Telefon) — Ziraat vekâletinin büyük zirai kalkınma programına yer alacak zirai tedrisat işlerini konuşmak üzere buraya çağırılan orta zirai mektepleri müdürleri çalışmalarını bitirmişlerdir.

Müdürlerin iştirakile teşekkül eden komisyon tarafından hazırlanan ders programı müfredatı yakında kati şekline alacaktır.

Teşvik müsabakaları

Ankarada 60 güreşçinin iştirakile müsabakalar yapılacak

Ankara 27 (Telefon) — Bu akşam Ankara Halkevi spor kurumu başkanı B. Namığın riyasetinde toplanan Ankara klüpleri mümessilleri tarafından bir spor bayramı serisi hazırlanmıştır.

Bu arada Muhafızgücü, Güvençspor, Ankaragücü, Demirspor klüplerinden altmış güreşçinin iştirâk edeceği bir teşvik müsabakaları yapılacaktır. Bu müsabakalar bir hafta devam edecekse de musabıkların istirahati için müsabaka günleri arasında da bir istirahat fasılası bırakılmıştır.

Temaslar 8 şubat pazartesi akşamı saat 20 de başlıyacak ve 10, 14, 16, 19 şubatta nihayet bulacaktır.

İngiliz kabinesinde değişiklik

Londra 27 (A.A.) — Son zamanlarda çıkan bazı şayialara rağmen muhafazakâr mahfeller M. Baldwinin mayıs ayında istifa etmek husunundaki kararında musir olduğunu söylemektedirler.

Parlâmento mahfelleri, M. Baldwinle birlikte bir kaç nazırın da istifasına intizar etmekte, fakat millî hükûmet formülünün terkedileceğini zannetmemektedirler.

Anadolu demir yolu tahvillerinin tediyesi

Hükûmetle şirket murahhasları arasında yapılan anlaşmanın esasları

Ankara 27 (A.A.) — İstihbaratımıza nazaran, Anadolu Demiryolları ve Haydarpaşa limanı şirketleri heyeti umumiyelerinin intihab ettikleri murahhaslar hükûmetle temasa gelmiş ve aşağıdaki şekilde mutabık kaldıkları anlaşılmıştır:

Bu şirketlerin aksiyon ve obligasyonlarının faiz ve itfaları bugünkü İsviçre frangı üzerinden tediye edilecektir.

Bu itilâfı mübeyyin tanzim edilen lâyiha Büyük Millet Meclisine arzedilmiştir.

Kanunun tasdikını müteakib vadesi hulûl edip henüz tediye edilemiyen kuponların derhal tediyesine başlanacaktır.

Hükûmet, ayni zamanda bu tahvillerin kıymetini muhafaza için şu tedbiri almıştır:

Birinci, ikinci ve üçüncü tertib Anadolu obligasyonlarından iki sene zarfında amortisman sandığına ibraz edilenleri 42 lira kıymetinde Ergani veya Sıvas - Erzurum dahilî istikraz tahvillerile mübadele edecektir.

Mümessil senedlerini 30 haziran 1937 tarihine kadar ibraz edenlere 46 lira kıymetinde mezkûr dahilî tahviller verilecektir.

Haydarpaşa obligasyonlarını da iki sene müddetle ibraz edenlere 46 lira kıymetinde ve mümessil senedlerini 30 haziran 937 tarihine kadar ibraz edenlere 50 lira kıymetinde dahilî tahviller verilecektir.

Bu mübadele tamamen hâmillerin ihtiyarlarına bırakılmıştır.

Anadolu aksiyonlarından yüzde yüz tediyeli olanlar kezalik iki sene müddetle 42 lira, yüzde 60 tediyeli olanlar 25 lira kıymetinde dahilî tahvillerle gene aynı sandık tarafından mübadele edilecektir.

Radyo istasyonları

Holanda heyeti hükûmete bir teklif yapacak

Ankara 27 — Burada bulunan Holanda heyeti İktisat vekâletile temaslarına devam etmektedir. Holanda heyetine Filips radyo şirketinin müdürü de dahil bulunmaktadır. Kuvvetle zannedildiğine göre Holandalılar, Başvekilin Parti grupunda temas ettiği radyoları ucuzlatma ve bu ehemmiyetli propaganda vasıtasını memleketin her tarafına yayma yolundaki beyanatı üzerine bunu tahakkuk ettirmek için bir teklif yapacaklardır.

Filips radyo şirketi müdürü resmî makamlardan istatistik malûmat istemiştir.

GÜNÜN MESELELERİ

Büyük bir zafer

Çok çetin ve zorlu müzakerelerden sonra nihayet Sancak meselesinde anlaşma oldu. Bu anlaşma Türk cumhuriyetinin siyasî tarihinde altın harflerle yazılacak büyük bir zafer teşkil eder. Bundan ne kadar sevinsek yeri vardır. Bu zaferi Büyük Önder Atatürkün yüksek ilham ve irşadlarına ve bu irşadları harfiyyen tatbik eden İsmet İnönü ile arkadaşlarına borçluyuz.

Bu anlaşma, Hatay Türklerinin siyasî, medenî, içtimaî, harsî hak ve mevcudiyetini kuvvetli teminat altına almıştır. Montreuxden beş ay sonra kazandığımız bu ikinci siyasî zafer, durendiş, azimkâr siyasetimizin mahsulüdür.

Bu işte gösterdiğimiz sebat ve ısrar, Suriyelilere karşı herhangi fena düşüncelerden mülhem değil idi ve olamazdı da... Ahdî ve ırkî bütün âmiller, Türkiyenin hakka müstenid davasını teyid ediyorlardı. Suriyenin mukadderatı tayin edilirken Ankara muahedesile hususî idaresi tanınmış olan Sancak Türklerinin siyasî mevcudiyet ve haklarını kuvvetli teminat altına almak icab ediyordu. Türkiye hükûmeti uhdesine düşen vazifeyi sonuna kadar yaptı ve muvaffakiyetle başardı.

Fransız dostlarımızın uzun tereddütlerden sonra bu meselede hakkımızı tasdik ederek anlaşmaya yanaşmaları, ananevî Türk - Fransız dostluğunun idamessi bakımından sevinçle kaydedilmeğe lâyık bir hâdisedir. Fransanın bu meselede lüzumsuz yere ısrarı iki milletin dostluğunu tamir kabul edilmez bir şekilde zedeliyecekti.

Fransa, Şam hükûmetile akdettiği muahede ile Suriyeden bir kaç sene sonra çekilmek azim ve kararını verdiği ve Lübnanın istiklâlini tanıdığı bir sırada, Sancak Türklerini ihmal etmesi ve yabancı bir idareye bağlı tutmak istemesi, yakın Şarkın huzur ve sükûnunu boş yere bozmaktan başka bir netice veremiyecekti. Son Sancak anlaşması, bu mahzurun önüne geçti.

Memleketi yabancı istilâsından kurtardıktan, tarihte misli görülmemiş büyük inkılâblara kavuşturduktan sonra siyaset sahasında da zaferden zafere sevketmekte olan Büyük Önder Atatürke bu münasebetle sonsuz şükran ve minnetlerimizi sunmağı bir borç biliriz. Başvekil İsmet İnönü ile Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Arasın ve mesai arkadaşlarının, bu muvaffakıyetli neticeyi temin hususundaki çalışmaları karşısında da hürmetle eğiliriz.

Basın kurumu kongresi dün toplandı

Türk basını, Hatay zaferinden dolayı Atatürke minnet ve şükranlarını sundu

İstanbul Basın Kurumu geçen hafta ekseriyet olmadığından toplanamıyan fevkalâde kongresini dün akdetmiştir. Kongre riyasetine Muharrem Feyzi seçilmiştir. Bundan sonra iki senelik müddeti dolduğu için Haysiyet Divanı intihabı yapılmıştır. Haysiyet Divanına: Asım Us, Muharrem Feyzi, Bürhan Cahit, Neşet Halil, Refik Ahmed seçilmişlerdir.

İdare heyeti âzalıklarına da Tevfik Necati Kozol, Ülvi Olgaç, Talât, İhsan Arif intihap olunmuşlardır. Bundan sonra Matbuat Umum Müdürlüğüne Türk Basın Birliği kanun lâyihası nizamnamesi de tedkik edilmiş, bazı maddeler ilâvesi teklif ve temenni olunmuştur.

ATATÜRKE TAZİM

Hatay meselesinin büyük bir zaferle neticelenmesini Basın Kurumu fevkalâde kongresi, derin bir tecessüsle karşılamış ve bu muazzam zaferi kazandıran Reisicumhur Atatürke Türk Matbuatının, minnet, şükran ve tazimlerini arzetmek üzere Kurum başkanı riyasetinde bir heyet seçilmiştir. Heyet dün akşam Dolmabahçe sarayına giderek Atatürke bilvasıta kongrenin şükran ve tazimlerini arzeylemiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Eminönü

Kar yüzünden meydanda çöküntü başlamış

Son günlerde yağan kar yüzünden Eminönü meydanının eski seviyesini kaybedecek derecede çöktüğü görülmüştür. Belediye, Eminönü meydanının bu halde kaldığı takdirde yapılacak tamirin daha masraflı olacağını düşünmüş ve meydanın tamirine hemen başlanmasına karar vermiştir.

Dün hava yeniden bozmuş, vakit vakit kar yağmıştır. Fakat şiddetli fırtına olmamış, rüzgâr vasati derecede poyrazdan esmiştir. Vapurların fazla müşkülâta uğramadan seferlerine devam ettikleri haberi verilmektedir.

Hava yağışlı geçmekle beraber soğuk azalmıştır. Dün en fazla sıcaklık 7, en az 3 derece idi Bugün kar ihtimali vardır.

Bir iki gün evvelki kar fırtınasında Çeşme civarında karaya oturan Amerikan bandıralı Exmoor vapurunun kurtarılmasına çalışılmaktadır. Alemdar kurtarma gemisi kaza yerine gönderilmiştir. Bu vapurda Amerikaya nakledilmek üzere limanımızdan yüklenmiş 1600 ton tütünle palamut vardır.

Karadeniz boğazı civarında tehlikeli surette karaya oturan Romanya bandıralı Carmen Silva vapurunun kurtarılması için Saros gemisi gönderilmiştir. Bu vapur 2300 ton hububat yüklüdür.

Dolapta yakalandı

Bir seneden beri aranan belediye kâtibi ele geçirildi

Geçen sene, 12 şubatta, Pendik belediyesinin tahsilât makpuzlarında tahrifat yapıldığı ve daha bir çok yolsuzluklar olduğu haber alınmış ve müfettişler işe el koymuşlardı.

Yapılan tahkikat neticesinde, belediye kâtibi Hasanın 2,500 lira zimmetine geçirerek firar ettiği anlaşıldı, fakat bütün araştırmalara rağmen, Hasan bir türlü bulunamadı.

Bir seneden beri, firarinin izini takip eden Kartal jandarma kumandanı B. Tevfik, dün Hasanı, evinde yakalamıştır.

Hasan, evinde, odalardan birinin duvarı içine, bir insan sığabilecek kadar bir dolap yaptırmış ve evine yabancılar geldiği veya evi arandığı sıralarda o dolaba girip saklanmıştı.

Hiç bir yerde izine tesadüf edilemiyen Hasanın ancak evinde olabileceği kanaatine varan jandarma kumandanı, Hasanın evini göz hapsine almış ve sıkı bir araştırma sonunda mücrimi, gizlendiği dolaptan çıkarmıştır.

Hasan evrakile birlikte adliyeye verilmiştir.

Küçük carih

Kardeşini ekmek bıçağile yaraladı

Kasımpaşada Fırın caddesinde Kızılaya aid odalarda oturan Nedimenin oğulları 13 yaşında Ali ile 11 yaşında Halil dün evde oynarlarken aralarında kavga çıkmıştır. O sırada anneleri evde olmadığından çocuklar arasında kavga büyümüş, bunlardan Ali mutfakta ekmek bıçağını alarak küçük kardeşi Halilin sırtına saplamıştır.

Halil kanlar içinde yere yuvarlanınca Ali korkusundan bırakıp sokağa kaçmıştır. Gürültüyü duyan anneleri Nedime koşmuş, hâdise polise haber verilmiştir. Yaralı Halil fazla kan zayi ettiğinden baygın bir halde hastaneye kaldırılarak vaka etrafında tahkikata başlanmıştır.

Bir heroin fabrikası nasıl meydana çıkarıldı?

Üç kadın ve üç erkek yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtile polis kaçakçılık bürosunun Fatih civarında bir heroin imalâthanesi meydana çıkardığını yazmıştık. Aldığımız malûmata nazaran hâdise şöyle olmuştur:

Son zamanlarda şehirde bazı yerlerde heroin satılmakta olduğu nazarı dikkati celbettiğinden gerek muhafaza teşkilâtı ve gerekse zabıta tedbir almış ve yapılan sıkı tahkikat neticesinde heroinciler Fatih civarında bir apartımanda yapılarak buradan muhtelif eller vasıtasile dışarıya çıkarılıp satıldığı tesbit edilmiştir. Memurlar etrafta tertibat alarak apartımanı gözetlemeğe başlamışlardır.

Evvelki gün öğleden sonra apartımana şüpheli kimseler girdiği sırada zabıta memurları da girmişler ve araştırma yapmışlardır. Bu araştırmada apartımanda Rıza adında bir adamla karısı Eminenin oturdukları müstakil bir dairede bir heroin fabrikası meydana çıkarılmıştır. Birkaç odada muhtelif makineler işliyen fabrikada 21 kilo kadar morfin ve kokain bulunmuştur.

Tahkikat genişletilince heroincilerle alâkadar daha birçok kimselerin bulunduğu anlaşılmıştır. İlk tahkikatta bunlarla beraber çalıştıkları tesbit edilen Sabahat, Nadide ve Ayşe adlarında üç kadınla Yusuf ve Ahmed adlarında üç erkek yakalanarak sorguya çekilmişlerdir. Şebeke ile alâkadar daha bazı kimseler bulunduğu anlaşılmaktadır. Diğer alâkadarların da hüviyet ve izleri tesbit edilmiştir. Tahkikatın şu günlerde bitirilmesi ve alâkadarların hepsinin yakalanarak işin iç yüzünün tamamile meydana çıkarılması muhakkaktır.

Hamsi bolluğu

Son günlerde İstanbulda fazla hamsi çıkmış ve bunlardan bir kısmı dökülmüştür. Resmimizde Beşiktaşta dökülen hamsiler ve bunları toplıyanlar görülüyor.

Batan motör

Kaptanın fazla yolcu ve yük aldığı anlaşıldı

Geçenlerde Çanakkalede bir deniz kazası olmuş, içi yolcu ile dolu Ticareti bahrî adlı bir motör bir şilepe çarparak batmıştı. Birçok insanın boğulmasile neticelenen bu kaza etrafında Çnakkale liman riyaseti tarafından yapılan tahkikat bitirilmiş ve hazırlanan rapor dün Deniz ticaret müdürlüğüne gönderilmiştir.

Motör kaptanının fazla yolcu ve yük aldığı, ayni zamanda geminin önünden geçmek isterken çarpışmanın vukua geldiği anlaşılmaktadır. Hâdise adliyeye intikal etmiş bulunuyor.

Umumî sığınaklar

İlk defa olarak tahsisat konuyor

Şehir meclisi daimî encümeni dün de itfaiye, fen, sıhhiye bütçelerini müzakere etmiştir. Yeni bütçe ile itfaiye, fen, sıhhiye kadrolarında çalışan bazı memurlara zam yapılmıştır. Bundan başka itfaiye bütçesinde umumî sığınaklar tesisi için ilk defa olarak tahsisat konacaktır. Umumî sığınakların nasıl tesis edileceği hakkında Dahiliye vekâleti tarafından hazırlanan talimatname vardır. Tahsisat meclis tarafından kabul edilince umumî sığınak yerinin nerede yapılacağı tesbit edilecektir.

Bundan başka fen işleri bütçesinde yolların tamiratına taallûk eden tahsisat arttırılacaktır. Bu tahsisat geçen seneden fazla olacaktır.

Yoksul çocukları himaye heyetleri birleştirilecek

Yaksul çocuklarına bakım teşkilâtını daha faydalı bir şekle sokmak üzere teşkil edilen talî komisyon dün de maarif müdürü B. Tevfiğin reisliği altında Partide toplanmıştır. Talî komisyonun şimdiye kadar yaptığı tedkikler neticesinde himaye heyetlerinin bir birlik haline sokulması muvafık görülmüştür.

Komisyonun kararı, cumartesi günü toplanacak olan büyük toplantıda son defa olarak görüşülecek ve katî bir şekle bağlanacaktır.

Belediye resimleri

Tanzifiye ve tenvirat vergileri bakayası aranıyor

Belediye, tanzifiye vergisile beraber tenviriye resminin de günü gnüne tahsili için yeni tedbirler almıştır. Mükelleflerin bu hesaplara aid 935 ve 936 seneleri borçları her şubece çıkarılmıştır. Tahsil şubeleri, bu iki seneye aid olan tanzifiye ve tenviriye borçlarını hep birden tahsil edebilmek için mükelleflere ihbariye gönderecektir. Belediye, şimdiye kadar bu vergi ve resmin tahakkuk eden miktarından ancak dörtte üçünü alabildiğinden borçlulara son defa olarak on günlük bir mühlet verilecek ve bu müddet içinde borcunu ödemiyenlerin eşyasına haciz konacaktır.

Diğer taraftan bina vergilerinin de zamanında tahsiline ehemmiyet verilmektedir. Bina vergisine aid bakaya, Maliyeden yapılan devir yüzünden henüz tahsil edilememiştir. Gerek geçen seneki borçlar, gerek bu senenin geçmiş taksitleri kısa müddette tahsil edilecektir.

Ancak bazı tahsil şubeleri, bu vergiye ait tahsilâta başlamadan evvel, mükellefe sarı ihbarname tebliğ etmeden doğrudan doğruya ceza tebliğ kâğıdı veriyor. Kanunsuz olan bu usule nihayet verilmesi bildirilmiştir.

Elektrik şebekesi

Tedkikat bir ay kadar devam edecek

Elektrik şirketinin İstanbul şebekesi üzerinde tedkikat yapan heyet çalışmalarına devam diyor. Mühendisler şimdilik Merkez rıhtım hanında kendilerine tahsis edilen büroda meşgul olmaktadırlar. Büro meşguliyeti bir iki güne kadar ikmal edilecek ve şebeke üzerinde tedkikat yapılacaktır.

Bütün şebeke esaslı bir şekilde gözden geçirileceğinden tedkikatın bir ay kadar uzayacağı tahmin ediliyor. Tesbit edilecek bütün noksanlar bir raporla İktisad vekâletine bildirilecektir.

"Açık söz,, gazetesi

Açık Söz gazetesi vekiller heyeti kararile tatil edilmiştir.

Bir çırpıda

Mahsullerimiz

Tramvayda ta gözünüzün önüne asılmış bir levha: «Güneş meyvası olan portakalı yiyiniz».. duvarlarda eskimiş, yırtılmış afişler var: «Balık yiyen genç kalır..» büyük bakkal dükkânlarında tasarruf haftalarından kalmış ilânlar görürsünüz: «İkramiyeli kuru yemiş satışı... İncir, üzüm yiyiniz..» yaz gelir.. yemişçiler propagandaya başlarlar:

Taze üzüm hayat ve gençlik kaynağıdır, yiyiniz... Şeftali yemek insana şu faydaları temin eder, kayısı yerseniz şöyle olursunuz, elma yerseniz böyle olursunuz..

Balıkçılar halk tarafından hiç yenilmiyen halbuki sularımızda çok çıkan yılan balığı, ton balığı ve sair deniz mahlûkatının yenilmesi hakkında propağanda yapacaklar... Memleketimizde bol bol çıkan mahsulât hakkında propaganda yapmak için aklımıza tek bir kelime geliyor:

— Yiyiniz...

Vatandaş şundan ye, vatandaş bundan ye, vatandaş şunu ye, vatandaş bunu ye... Ye, ye, ye..

İyi ama memleketimizde en fazla çıkan mahsulleri yalnız yemekle mi koruyacağız?.

Millî mahsulâtımızı korumak için yegâne çaremiz onları gövdeye indirmekten mi ibaret kalacak?.

Acaba mahsulümüzü korumak, müstahsili kazandırmak için bundan başka çare yok mu?..

Sonra ye, ye, ye.. iyi ama hangi birini?.. Sonra bu çare de kâfi midir? Gazeteler iki gündenberi sularımıza büyük bir balık akını başladığını yazıyorlar.. haydi paçaları sıvayıp bu millî mahsulü korumak için bir balık yeme seferberliğine başlıyalım..

Bu iki üç gün süren balık akınından çıkacak bütün balıkları yiyebilir miyiz? Her balık akınından sonra olduğu gibi tuttuğumuz deniz mahlûkatının muhakkak bir kısmını da dökmeğe mecbur olacağız.

Millî mahsulü korumak için bütün ümidimizi midemize ve barsaklarımıza bağlamak pek iptidaî bir iktisat fikridir.

Millî mahsulümüzü günü gününe mevsimi mevsimine yemekle bu işi korumak kabil değildir. Bizim için geniş bir «millî mahsulât sanayii» lâzımdır. — H. F.

Küfretmiş..

Karısını öldüren kocanın muhakemesine başlandı

Bundan bir müddet evvel Mehmed Hüsnü adında bir adam altı sene beraber yaşadığı Hamide adındaki kadının kendisinden ayrılmasından hiddetlenerek Aksaray civarında Koskoda kadını bıçakla yaralamıştı. Hamide bir müddet hastanede tedavi edildikten sonra çıkmış, bir gün Mehmed Hüsnü Kantarcılar civarında gene Hamideye tesadüf etmiştir. Hamide karşıdan Mehmed Hüsünün geldiğini görünce gene kendisine bir fenalık yapmasından korkarak derhal oradaki polise haber vermiş ve polis hem kadını hem Hüsnüyü alıp karakola götürmüştür. Polis önde, Mehmed Hüsnü ile Hamide arkada oldukları halde Tahtakale karkoluna girdikleri sırada Mehmed Hüsnü karakolun içinde gene bıçağını çekerek birdenbire Hamidenin üzerine atılmış ve bıçağı tekrar kadının sırtına saplıyarak öldürmüştür.

Dün ağır ceza mahkemesinde Mehmed Hüseyinin muhakemesi yapılmıştır. Suçlu ifadesinde suçunu itiraf ederek:

— Karakola giderken yolda kadın bana küfretti. Fena halde hiddetlendim ve karakolda tekrar küfredince kendisini vurdum.. demiştir.

Dün dinlenen şahidlerden kendilerini karakola götüren polis Osman ifadesinde yolda giderlerken Mehmed Hüsnünün Hamide ile konuşarak kendisine barışmak teklifinde bulunduğunu ve kadının bu teklifi kabul etmediğini, karakolda da kendisi önde giderken birdenbire Hüsnünün kadını öldürdüğünü söylemiştir. Gelmiyen şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Hükûmetimizin zaferi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bu eser, Cumhuriyet hükûmetinin millî meseleler üzerinde ne kadar şaşmaz bir dikkatle durduğunu ve onları en makul tarzlarda intaç için cesaret ve feragatle hareket ve faaliyete geçebilecek enerji ve kabiliyette bulunduğunu gösteren yeni bir örnek olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti hükûmetinin bu siyaset kavrayışının dünyada sulh ve huzur istiyen ve bunun icabı tabiîsi olan hakseverliği şiar edinmeyi fazilet bilen bütün dünya milletlerince takdirle karşılanacağına şüphe yoktur. Türkiye Cumhuriyeti haklı olduğuna kani bulunduğu davasını, büyük ve âdil hakem heyeti olmasını daima arzu ettiği ve bu sıfat ve salâhiyetinin daha çok çetin meseleler hallinde en yüksek kudret ve kuvveti haiz olmasını temenni eylediği Cemiyeti Akvama bırakmakla insanlık namına isabetli bir harekette bulunmuştur. Bu suretle medeniyet namına da yüksek bir vazife ifa etmiş olmakla sadece takdir ve tebrike şayandır.

İçten ve hakikaten bağlı olduğu dostlukları rencide etmeksizin millî meselenin hallini, Cemiyeti Akvam konseyinde bir neticeye vardırmak hususunda gösterdiği yüksek kiyaset, durendişlik ve vakardan dolayı Türkiye Cumhuriyeti hükûmetini ben de sureti mahsusada tebrik ederim.

Bu tebrikimi, teşekkürlerimi de ilâve ederek, bütün icra vekilleri ve büyük erkânı harbiye reisi arkadaşlamıza tebliğ buyurmanızı rica ederim.

K. Atatürk

BAŞVEKİLİN CEVABI

Ankara 27 (A.A.) — Başvekil İsmet İnönü Reisicumhur Atatürke cevaben şu telgrafı çekmişlerdir:

Atatürkün yüce huzuruna

Yüksek iltifatınızı icra vekillerine ve sayın mareşale tebliğ ettim. Hepimizin minnet ve şükranımızı sunarım. Hatay davasında hükûmetin takip ettiği usul ve hareket yüksek şefimizin ilham ve telkini eseridir. Cemiyeti Akvamın kuvvetlenmesine hizmet etmek bizim kanaat mahsulü olan siyasetimizdir. Bu siyaseti takdir buyurmanız memleketimizin ayni usulü takip etmesi için teşvik ve karar ifade eden yeni bir teminattır. Millî davayı takip ederken, komşularımızı ve eski dostlarımızı incitmekten âzamî derecede sakındık.

Cumhuriyet hükûmeti vazifesini ifa esnasında münakaşa halinde bulunduğu muhataplarına itibarla hitap etmiş ve elde edilen netceyi hakkın ve milletler arasında serbest münakaşanın mesut eseri sayarak, muvaffakıyet hissini umumî ve müşterek tutmuştur. Medenî milletler arasında iyi geçinmek idealinin yorulmaz pişvası olan yüce şefimizin idare ve siyasetile Türk milletinin medenî âlemde itibarı daima yükseleceğine ve Türk siyasetinin beynelmilel âlemin en sağlam sulh temellerinden biri olduğu gittikçe daha iyi anlaşılacağına itimadımız vardır.

Derin ve engin tazimlerimizi kabul buyurunuz büyük Atatürk.

İsmet İnönü

Büyük müjde

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Lozan muahedesini imzaladığımız gündenberi bin vesile ile âleme gösterdiğimiz bu hakikat son Montreux mukavelesi ve bu Sancak anlaşması ile bir noktayı daha cihana bildirmiş oluyor: Görülüyor ki Cumhuriyet Türkiyesi hem gerçekten sulh dostudur, hem de sulhe olan bu sevgisini göstermek için hak, medeniyet ve adalet metodlarından başka hiç bir vasıtaya - mecbur olmadıkça - başvurmağı düşünmez..

Vaktile Atatürkün kendisi dememiş miydi?.

«Yurdda sulh, cihanda sulh!»

Bu gerçek ve merd düstur içinde savaştığımızı Fransız dostlarımızın da artık tamamile anlamış olduklarına inanmak isteriz. Hatırlar mısınız; Atatürk meclisteki o son tarihî ve kurtarıcı sözlerini söylerken lâkırdılarına iptida Fransa ile aramızdaki dostluğa verdiği geniş kıymeti anlatmakla başlamıştı..

Hâdiselerin şu hakikati yeniden isbat ettiğini görmekle bahtiyarız. Bu bahtiyarlık yalnız bizim değil, düşünen ve gelecek için barış ışığı hazırlıyan her medenî heyetin ayni suretle hakkıdır. Zira umumî cihan vaziyeti gözlerimizin önünde duruyor! Gene bugün gözönüne çıkan mutlu bir nokta ise Cumhuriyet Türkiyesinin insanlık için nasıl sağlam bir sulh direği olduğudur. Dünya bunu bildikçe âlemin daha fazla rahat etmek talihini kazanacağına şüphe etmiyelim.

Sevincimize son yoktur. Bu alanda bize duygu kardeşliği eden Sancak Türklerine sevgilerimizi yollarız. Pek tatlı bir gönül dileğini daha yerine getirmek dileriz.

Atatürkün inkılâp sancağı altında en sarp savaşlar için hazır duran hükûmetimiz, gerek azmi ve salâbeti, gerek bilginliği ve mehareti ile bütün şükranlarımıza hak kazanmıştır.. İftiharımızı bugün milletin gönlünden taştığı gibi anlatmağa sütunlar değil, kitaplar bile yetmez.

Bize şerefli bir muvaffakıyet çelengile gelen heyetimize ayrıca tebrikler sunmak ruhumuza en sevgili meşgale olmalıdır.

Malûmdur ki, biz inkılâp ve ideal toprağında yaşıyoruz. Onun şefi ise Türk tarihinin en büyüğüdür. Şu sebeple son yaptığımızı yapmak Atatürk devrinde ihmal edilemez bir vazife idi. İşte şerefle yaptık.

Bir hakikati asla unutmamalıyız:

Tabiat güneşle dehâya ayni ödevi vermiştir:

Işık ve hayat saçmak!..

Fazıl Ahmed Aykaç

Manasız tezahürler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

öğrenilmiştir. Halep Türk konsolosluğunun bir tecavüze uğraması ihtimaline binaen polis konsoloshaneyi muhafaza altına almıştır.

Şam 27 (A.A.) — Sancak meselesinin aldığı hal şekli hakkındaki haberler üzerine sukutu hayale uğrıyan bin kadar talebe tehditle dükkânları kapattıktan sonra şimdiye kadar yüksekten konuşan Suriye ricalinden hesap sormak istiyerek dairelere gitmişler ve kapıda yakaladıkları başvekille dahiliye nazını müahaze etmişlerdir. Bu kalabalık konsoloshaneleri dolaşmış ve Türk konsolosluğuna gitmek istemişlerse de zabıta buna mümanaat etmiştir. Ayni hareketler bugün dahi devam etmektedir. Türk konsolosluğu zabıta tarafından muhafaza olunacaktır.

TÜRK HUDUTLARINA ASKER GÖNDERİYORLAR

Halep 27 (Hususi) — Türkiye hududları boyunda birleşmiş olan eski Dörtyollu ve Hasanbeyli ermenilere Halepten kamyonlarla silâh sevkolunmuştur. Türk olmıyan anasırdan mürekkep bir alay asker hududa gitmek üzere yola çıkarılmıştır.

ŞIMARIK GENÇLERİN MANASIZ BİR HAREKETİ

Ankara 27 (Telefon) — Bugün Halep ve Şamdan buraya gelen malûmata göre Sancak meselesinin Türkiye - Fransa arasında tam bir anlaşma ile halli üzerine Suriye ve Halep gençlerinden bazı şımarıklar oradaki konsoloshanemizi taşlamışlardır. Zabıtanın müdahalesi üzerine şımarıklar dağıtılmış ve hâdisenin büyümesine meydan verilmemiştir.

Ticaret ve zahire borsası

27 Kânunusani fiat ve muameleleri

1 — İthalât: Buğday 334, arpa 105, mercimek 38,1/2, çavdar 45, yapak 56,1/4, mısır 60, beyaz peynir 8,3/4, un 30, tiftik 1,1/4, fasulye 10,1/2, iç ceviz 6, iç fındık 9, pamuk 3/4 ton.

İhracat: Buğday 49,1/2, darı 15, iç ceviz 2 ton.

2 — Satışlar:

Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 25 paradan 6 kuruş 32,1/2 paraya kadar, buğday sert kilosu 6 kuruş 35 paradan 7 kuruş 12,1/2 paraya kadar, arpa kilosu 5 kuruş 20 paradan, çavdar kilosu 5 kuruş 37,1/2 paradan, mısır beyaz kilosu 5 kuruş 2,1/2 paradan, mısır sarı kilosu 5 kuruş 12,1/2 paradan 5 kuruş 22,1/2 paraya kadar, susam kilosu 16 kuruştan 17 kuruş 10 paraya kadar, pamuk Geyve kilosu 45 kuruş 20 paradan tiftik mal kilsu 143 kuruştan 153 kuruşa kadar, yapak Karşıyaka kilosu 67 kuruştan, güz yünü kilosu 75 kuruştan 87 kuruşa kadar, sansar derisi çifti 2800 kuruştan 4000 kuruşa kadar, zerdeva derisi çifti 4125 kuruştan, varşak derisi çifti 1400 kuruştan, kunduz derisi çifti 1000 kuruştan tilki derisi çifti 600 kuruştan 650 kuruşa kadar, porsuk derisi çifti 625 kuruştan 640 kuruşa kadar, tavşan derisi adedi 25 kuruştan.

3 — Telgraflar: 26/1/937

Londra: Mısır Lâplata şubat tahmili korteri 23 Şilin Ki. 3 Kr. 25 Sa., Londra: Keten T. 2. ci kânun tahmili tonu 11 Sterlin 10 Şi. 6 Kr. 93 Sa., Anvers: Arpa Lehistan şubat, mart tahmili 100 kilosu 120 B. Frank Ki. 6 Kr. 08 Sa. Liverpul: Buğday mart tahmili 100 libresi 8 Şilin 3,3/4 P. Ki. 5 Kr. 65 Sa., Şikago: Hartvinter mayıs tahmili buşeli 128,7/8 sent Ki. 5 Kr. 70 Sa., Vinipek: Manitoba mayıs tahmili buşeli 121,3/4 sent Ki. 5 Kr. 64 Sa., Hamburg: İç fındık Giresun derhal tahmili 100 kilosu 159 R. Mark Ki. 80 Kr. 42 Sa., Hamburg: İç fındık Levan derhal tahmili 100 kilosu 159 R. Mark Ki. 80 Kr. 42 Sa.

BORSA

İstanbul 27 Kânunusani 1937

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,50	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	98,—	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,57,50	Bankası	93,—
» II	21,20,—	Anadolu his.	21,95
» III	21,10,—	Telefon	6,75
Mümessil I	39,30	Terkos	11,75
» II	35,65	Çimento	13,90
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	1,—

Para (Çek fiatleri)

Paris	17,04,25	Prağ	22,80,—
Londra	617,—	Berlin	1,97,40
Nev York	79,42,62	Madrit	11,34,50
Milâno	15,09,32	Belgrad	34,52,18
Atina	88,81,75	Zloti	4,20,25
Cenevre	3,47,45	Pengo	4,45,70
Brüksel	4,71,43	Bükreş	108,75,25
Amsterdam	1,45,—	Moskova	24,94,—
Sofya	64,83,—		

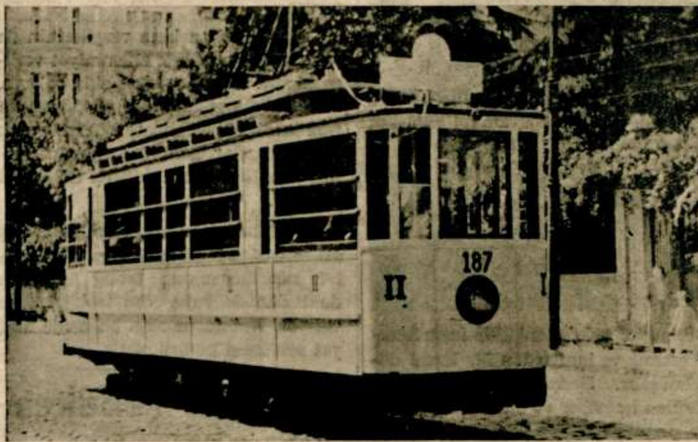

Acı bir kayıb

Ulus refikimizin muharrirlerinden İlhan Paniçin refikası ve Akba Kitabevi sahiblerinden arkadaşımız Bilâlin hemşiresi Bayan Fikret evvelki akşam vefat etmiş ve cenazesi dün kalabalık bir akraba ve dost grupunun iştirâkile kaldırılmıştır.

Arkadaşımıza taziyetlerimizi sunarız.

Tramvay şirketinin Beyazıd ile Taksim arasında işlettiği yeni sistem arabalardan iyi neticeler alınmıştır. Bu sebeple tramvay şirketi daha 15 arabayı tadil ederek yeni şekle sokacaktır. Yukarıda yeni şekildeki arabalardan biri görünüyor.

SİYASİ İCMAL

SON NUTUKLAR

Avrupa mühim siyasi hareketlerin ve teşebbüslerin arifesinde bulunuyor. İngiletere Hariciye nazırı Mister Edenin ve arkasından Fransa başvekili M. Blumun söylediği büyük nutuklar ve M. Hitlerin bu ayın sonunda toplanacak Rayştagda söyliyecği nutuk bu yeni hareketlerin birer alâmeti bulunuyor. Bu hareketlerin başlıcası Almanya ile siyasi ve iktisadi cihetten anlaşmak ve uzlaşmak için İngiltere ile Fransanın yapacakları teşebbüsler olacaktır.

M. Eden Avrupanın mukedderatı Almanyanın elinde olduğunu ve bu devletle iş birliği yapmağa her İngilizin taraftar olduğunu söylemişti. M. Blum'da nutkunda Fransanın Almanyadaki iktisadi zorluklardan istifade ederek siyasi pazarlık yapmak istemediği ve kendi millî şeref ve gururu kadar Almanyanınkine riayetkâr bulunduğunu söyledikten sonra Almanya ile açık olarak görüşmeğe taraftar bulunduğunu bildirmiştir.

M. Blum Fransanın M. Hitlerin arzu eylediği ve şimdiye kadar takip ettiği usul üzere yalnız iki taraflı müzakere ve misaklara taraftar olmadığını ve Fransızlar müttefiklerine ve dostlarına sadık bulunduklarını ve kendi emniyetlerini ancak alâkadar bütün devletlerin iştirak edecekleri bir manzume içinde aradıklarını da kaydetmiştir.

Bundan başka Almanyaya gösterilecek geniş iktisadi müsaadelerden bu devletin bir kat daha silâhlanmasında kullanılmasına Fransanın razı olamıyacağını ve binaenaleyh daha evvel teslihatın tahdidi için siyasi anlaşma yapılması icap eylediğini de Fransa başvekili ilâve etmiştir.

M. Blum, M. Eden gibi Avrupayı muahedelerin ve misakların değil, devletlerin samimi iş birlikleri kurtarabileceğini de söylemiştir. Her iki nutka M. Hitler cevap verecektir. Bu cevaptan Avrupanın mukadderatı ne olacağı görülecektir. Şu kadar var ki, M. Blumun hâlâ Fransanın Avrupa sulhünün parçalanamıyacağı esasında israr eylemesi şimdiden Almanyada iyi karşılanmadı. Çünkü Almaonların kanaatine göre sulh ve emniyeti kurtaracak en prtaki yol iki taraflı anlaşmalar usulüdür.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

KÜÇÜK OTOMOBİL

Geçenlerde bir otomobil kumpanyası reklâm olsun diye küçük yıldız Shirley Temple ufacık bir otomobil yaptı. Küçük yıldız bu otomobilden o kadar hoşlandı ki, sabahtan akşama kadar gezmeğe başladı. Stüdyoya gidip gelirken hep bu ufak otomobili kullanıyordu.

Hollivutta bulunan bir İngiliz otomobil mühendisi Shirleyin otomobilini görmüş ve pek beğenmiştir. Memleketine dönünce bu mühendis resmini gördüğünüz küçük otomobili yaptı. Bu otomobil o kadar ufaktır ki bir metre genişliğindeki bir yoldan geçebilmektedir. Ağırlığı sadece yüz kilodur. Yaktığı benzin de o nisbette azdır. İngilterede bu küçük otomobil tipi çok rağbet görüyor.

GRİB ESKİ AŞİNADIR

Londra ve Hollandadaki grip salgını ortaya yeni bir rivayet çıkardı. Güya grib 1899 Paris sergisinde teşhir edilmek üzere şarktan gönderilen halılardan sirayet etmiş; bu halılar, grib mikrobunu batıya yaymışlar...

Hayır, 1836 - 1837 yıllarında, Avrupada bir grib salgını olmuştu. O zaman buna enflüanza dediler. 1837 şubatında Times gazetesi şöyle yazdı:

Bu enflüanza, 1832 kolerasından çok telefat vermiştir.

KEDİ YARIŞI

Yenilik mi istiyorsunuz, işte yepyeni bir şey: Kediler yarışıyor. Hayır, bu sefer Amerikada değil, İngilterede. Londrada geçen hafta bir kedi yarışı yapıldı. Kedileri sıraladılar ve önlerine elektrikli bir fare koydular. Fare kaçtı, kediler kovaladı.

Netice: Kediler köpeklerden az koşuyor, fakat dikkat hassaları köpekten fazla ve fare kovalarken, köpeğin tavşan kovalarken gösterdiği zekâdan kuvvetli bir zekâ gösteriyorlar...

TEMİZLİK

Prenses Cülyananin evleneceği gün, düğün alayının geçeceği yollar ve yol üstlerindeki evler, ta kömürlüklerine kadar sabunlu sularla yıkandı.

Şimal memleketlerindeki temizlik merakı âdeta cinnet halini almıştır. Belçika da çok temiz memlekettir. Orada kömür, beyaz, bembeyaz kâğıddan torbalarda satılır ve bu bembeyaz torbanın dışında bir ufak siyah leke görünmez!...

KONUŞMAK ÖMRÜ UZATIR!

Erkeklerin yüzde doksan dokuzu, kadınların dilinden şikâyetçidir. Yüzde doksan dokuz kocaya sorunuz her biri karısı için:

— İyidir, hoştur amma, şu çenesi olmasa! diyecektir...

Umumî kanaat de budur: Kadınlar çok konuşur, hepsi de çenesi düşük, gevezedirler...

Ne mutlu onlara!

Bu hafta Niste bir profesör, konuşmanın, çok konuşmanın sıhhî faydaları hakkında bir konferans verdi ve dedi ki:

— Sıhhate yarıyan şeylerden biri de konuşmaktır. Hastalıkların çoğu, ciğerlerin zafından gelir, konuşmaksa ciğerleri kuvvetlendirir.

Evli ölen erkeklerin sayısı, evli ölen kadınların sayısından fazladır. Her diyarda, dul kadınlar, karısı ölmüş erkeklerden çoktur: Çünkü kadınlar çok konuşurlar!..

FENER VE GAZETE

Çinde, yeni sene bayramından sonra fener bayramı yapılır. Fener bayramında, Çinlilerin kullandıkları her çeşid fenerlerle büyük bir alay tertib edilir.

Biliyor musunuz Çinliler bu fenerleri neden yaparlar?.. Gazete kâğıdından.

Her sene Amerika, uzak şarka tonu 16 dolardan iki milyon dolarlık eski gazete göndedir...

Amerikada efkârı umumiyeyi tenvir eden gazeteler, Çinde sokakları aydınlatır...

KOCAMAN BİR ORG

Dünyanın en büyük orgu, Londrada Sen - Jori - Halde yapılıyor. Bu orgun iki bin borusu olacaktır. Bu boruların en küçüğü iki santimetre, en büyüğü dokuz metredir.

Bu org, müzik seslerinden başka, yer yüzünde mevcud bütün sesleri çıkaracaktır. Meselâ şangur şungur kırılan tabak çanak gürültüsünü, kuvvetli bir vapur düdüğünü aynen taklid edecektir.

Org, elektrikle işliyecektir.

PORTAKAL SUYU KANDIR

Biliyorsunuz, bazı insanlar vardır, kansız hemcinslerine kendi kanlarını verirler. Bunların en meşhuru bir Alman, dört sene içinde 50 hastaya yarımşar litre kan verdi.

Bu adam gayet basit bir rejim takib etmektedir. Bol bol portakal yiyor. Kanın bollaşması ve kuvvetlenmesi için en iyi gıdanın portakal olduğunu söylüyor. Kendisi için de bol bol portakal yiyor dedik. Günde otuz portakal yemektedir.

Vatandaş portakal ye!..

Yeniden 7 vapur yaptırılacak

Bugün şehrimizde temaslara başlanacaktır

Denizyolları idaresi Alman tezgâhlarına altı vapur sipariş etmişti. Yeni vapurlar için on milyon liralık tahsisat ayrıldığından daha yedi avpur ısmarlanmak üzere bugün Alman grupu mümessillerile temaslara başlanacaktır.

Ankarada İktisad vekâletile temaslarda bulunan Alman grup mümessilleri bugün şehrimize geleceklerdir. Öğleden sonra Denizyolları idarsinde bir toplantı yapılarak müzakerelere başlanacaktır. Yeni vapurlardan üçü beşer bin tonluk büyük yolcu gemileri olacaktır. Ayrıca Akay için iki ve İzmir körfezi için de iki vapur ısmarlanacaktır.

Fazla alınan yol paraları

Mükelleflerden alınan hesapsız ve fazla yol paralarının iadesi şimdiye kadar bir usule bağlanmamıştı. Bilhassa bu paralar içinde çok eski senelerden dvredilmiş hesaplar vardı. Belediye bu hususta bir karar vermiştir. Beş seneyi geçen hesaplar mururu zamana tâbi olduğu için bunlar, yolsuz ve fazla alınsa bile iade edilmiyecektir.

Almanya ile klering

Anlaşmanın feshedildiği haberi doğru değil

Ankara 26 (Telefon) — Türkiye - Almanya klering anlaşmasının feshedildiği hakkında bazı gazetelerde çıkan ve piyasada duyulan haberlerin doğru olmadığı anlaşılmaktadır.

Türk - Alman klering anlaşması, son maddesine göre, 30 nisanda hitam bulacaktır. Halen Almanyada alacaklarımızla Almanyaya kredi suretile vaki satışlardan gelecek borçlarımızın mütevazin bir halde bulunduğu ve iktisat vekâletinin bu tevazünü idame etmek istediği zannolunmaktadır.

Hereke fabrikası

936 senesinde muvaffakıyetli neticeler elde edildi

Sümer bankın idaresinde olan Hereke yünlü dokuma fabrikası 1936 yılını müsaid bir surette bitirmiştir. Yünlü dokumacılık sahasında memleketimizde bir iki yıldanberi hissedilen muvakkat buhran göz önünde tutulursa geçen yıla nazaran alınmış olan daha yüksek randıman ve neticeler cidden memnuniyet verici mahiyettedir.

Hereke fabrikası biten yılın ilk 11 ayı zarfında 85,556 kilogram iplik imal etmiş ve kendi ipliğinden imal ettiği kumaş miktarı ilk on ay zarfında 78,043 metreyi bulmuştur.

Fakat asıl çalışma, yabancı iplikten kumaş imali sahasında olmuştur. Bu nevi kumaştan imal edilen miktar senenin ilk 11 ayı zarfında 867,319 lira kıymetinde 246,172 metredir. Geçen senenin ayni müddeti zarfında ise ancak 731,973 lira kıymetinde kumaş imal edilmişti. Yabancı iplikten kumaşların gitgide daha fazla imal edilmesi memlekette kaliteye rağbetin arttığına delildir.

Esasen Bursa Merinos iplik fabrikasının faaliyete geçmesile bu nevi kumaşlar için gerekli iplikler de doğrudan doğruya Sümer Bankın bu yeni fabrikasından temin edilebilecektir. Geçen yılın satış vaziyeti çok müsait geçmiştir. Satışlar, yılın ilk on bir ayı zarfında, geçen senenin ayni devresine nisbetle yüzde 25 bir fazlalık göstermiştir. Fakat yalnız piyasaya olan satışlar nazarı itibare alınınca bu tezayüd nisbetinin yüzde 64 gibi yüksek bir rakam ifade etmesi, fabrikanın piyasada gitgide daha geniş bir sürüm imkânile karşılaşmakta olduğunu gösterir.

Yeni tarihî tefrikamıza Cumartesi günü başlıyoruz

«İttihad ve Terakki» nin son devirlerinde suikasdlar ve entrikalar

Cemiyet nasıl battı? Teceddüt fırkası niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Yazan: MUSTAFA RAGIB

Osmanlı devletinin mukadderatına on sene hâkim olan «İttihad ve Terakki» ricali, giriştikleri siyasî davayı tahakkuk ettirmek üzere, harice karşı tamamile müttehid gözükürlerken harbin son yıllarında en korkunç, en tehlikeli ihtiras ve niyetlerden doğan hareket ve savletlerle biribirlerine karşı vaziyet aldılar.

Cemiyetin ruhundaki kaynaşma ve bağlılığa ilk kanlı darbeyi vuran «Yakub Cemil»in Kâğıdhane sırtlarında kendi partisi uğruna can verişi, «İttihad ve Terakki»nin varlığını kurtaramamış, dağılma hareketlerine koyamamış ve rekabet ateşlerini söndürememişti.

Bu ölüm, pusuda sinen kinlerin ve nefretlerin açıkça boğuşmasına başlangıç olmuş, emniyet ve sevgi duyguları yerine günden güne derinleşen bir husumet uçurumu açmıştı.

«İttihad ve Terakki»nin dağılmasına kadar birçok tehlikeli safhalar geçiren bu devrin içyüzü şimdiye kadar deşilmiş, aydınlanmış değildir: Burada kulislerde, meclislerde geçen hararetli, entrikalı münakaşaları, karşılıklı hazırlanan tuzakları, rekabet ve tedhiş politikasını okuyacak, «İttihad ve Terakki»nin sukutunda henüz gizli kalan sırları, hiç bir yerde neşredilmiyen tarihî sahneleri görecek, mütarekenin ilânı üzerine harbin fecia ve seyyielerine iştirak etmiyen bazı idealist ittihatçıların «Teceddüd fırkası» adı altında teşkil ettikleri siyasî bir teşekkülle cemiyetin varlığını nasıl korumak istediklerini, Osmanlı imparatorluğunun enkazı üstünde nasıl bocaladıklarını ve nihayet memleketin siyasî safhasında oynadıkları rolleri heyecanla takip edeceksiniz.

Muharrir bu eserini yazmak için en yanıltmaz membalara, en sahih ve şimdiye kadar neşredilmemiş vesikalara baş vurmuş, bu devrin iç yüzünü açık, sürükleyici bir üslûpla yazmıştır.

Bu tarihî eserin ehemmiyetini bir kat daha canlandırmak için baş bahislerin başlıklarını kaydetmek faideli olacaktır:

... Halkın mukavemeti ve sabri sarsılıyor.. — Fedailer, artık bizzat cemiyet için tehlikelidirler. — Sadaret mevkiini paylaşamıyan rakipler — Talât bey, sadarete geçmekte neden gecikiyor? — Enver paşanın otomobilinin camına isabet eden kurşun! — Mahmud Şevket paşanın katili Nazmi, niçin İstanbula getirildi? — Enver paşa, Talât paşayı öldürecekmiş! — «Alangle oturuyorum!» bunu diyen kimdir? — Yeni padişah Vahdeddin «İttihad ve Terakki»nin nüfuzunu nasıl kırmak istedi? — Canbulâtın şartları — Talât paşanın mebusları tehdidi. — «Nöbetleşe hırsızlık!» ne demektir? — Rakipler birleşiyorlar mı? — «İttihad ve Terakki» liderlerinin firarlarındaki esrar perdesi — Naciye sultanın hiddet ve tekdirleri.. — «Teceddüd fırhası» nasıl doğdu ve nasıl dağıldı?..—

«AKŞAM» sütunlarında neşredilen «İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi: Yakub Cemil niçin ve nasıl öldürüldü?» başlıklı tefrikayı sonuna kadar büyük heyecanla okutan MUSTAFA RAGIBIN bu yeni tarihî eserini

Önümüzdeki cumartesi gününden itibaren AKŞAM'da bulacaksınız!

Posta ve telgraf konferansı dün açıldı

Konferanstan bir görünüş

Balkan antantı ve Küçük antant posta ve telgraf konferansına şehrimizde başlanmıştır.

Yunanistan, Yugoslavya, Çekoslovakya posta, telgraf idareleri murahhaslarından başka Rumen murahhası da şehrimize gelmiştir. Konferansa Türk heyeti olarak İstanbul posta, telgraf baş müdürü B. Mazhar, posta müdürlerinden B. Necati ve telefon idaresi mühendislerinden de B. Emin iştirâk etmektedir.

Murahhaslara ticaret odasında bir çalışma salonu tahsis edilmiştir. Dünkü toplantıda beynelmilel posta, telgraf nizamnamesi gözden geçirilmiş ve bunun maddeleri üzerinde müzakereler yapılmıştır. Heyet sıra ile dört gün daha toplanarak çalışmalarını bitirecektir. Bu müddet zarfında 1938 senesinde Kahirede toplanacak olan posta, telgraf kongresine gönderilecek rapor hazırlanacaktır. Bu rapor beş hükûmetin beynelmilel posta, telgraf işleri hakkında yapacağı teklifleri ihtiva edecektir.

Bu konferansta beynelmilel posta, telgraf işlerine yeni bir şekil verilmesi görüşülüyor. Beş hükûmet murahhası tarafından yapılacak tekliflerin müstakbel tebeddülâtın esaslarını teşkil edeceği anlaşılmaktadır.

Memleket içinde turizm hareketi

Ticaret odası, dahilde bir turizm hareketi uyandırmak için tedkikata başlamıştı. Oda bu mevzu üzerinde bir çok vilâyetlerin de mütalâalarını almayı muvafık görmüştür. Vilâyetlere bu hususta muhtelif sualler sorulacaktır. Oda bu sualleri hazırlamaktadır. Cevaplar toplandıktan sonra büyük ve mufassal bir rapor hazırlanacaktır.

Soya fasulyesi yetiştiriliyor

Samsunda yapılan tecrübeler iyi netice verdi

Samsun (Akşam) — Çok büyük hassaları bulunan soya fasulyesinin Samsun ve havalisinde yetiştirilmesi için çalışılmaktadır. Yapılan tecrübeler iyi netice verdiğinden Ziraat müdürlüğünce vekâletten tohumluk istenmiştir. Bu fasulye Çarşamba, Bafra kazalarile Samsunda yetiştirilecektir.

Dönüm başına ekilen üç kilo fasulyeden 200 kilo mahsul elde edilmektedir. Bu miktarın dönüm başına 350 veya 400 kiloya çıkarılacağı kuvvetle umuluyor.

Soya fasulyesi küçük taneli olup terkibinde % 18 - 24 yağ, % 35 azotlu maddeler bulunmaktadır. Kahve halinde kullanıldığı gibi çikolata, krem, sabun imalinde de işe yaramaktadır. Bundan başka dişlere arız olan (iskorpit) tedavisinde de müstameldir.

Soya fasulyesinden istihsal edilen süt inek sütüne müşabihtir. Şeker hastalığı bulunanlara bu fasulye unundan yapılan ekmek verilebilmektedir. Soya yağından asabî hastalıklarda kullanılan lextin de istihrac edilmektedir. Alâkadarlar bu fasulyenin değerini ve faydalarını saymakla bitiremiyorlar.

Balyada bir çocuk otomobil altında can verdi

Balıkesir (Akşam) — Balyada feci bir otomobil kazası olmuş, bir çocuk ezilerek ölmüştür.

Balıkesirle Çanakkale arasında işliyen posta otobüslerinden 26 numaralı Hancı Kadire ait ve M. Kemal paşalı şoför Hakkının idaresindeki otobüs pazartesi günü Balıkesirden hareket etmiştir. Otobüs saat 13 sıralarında Balyaya girdiği sırada yol üzerinde oynamakta olan, Nafıa yol çavuşlarından Salimin altı yaşlarındaki Orhan adında çocuğunu ezerek öldürmüştür.

Şoför meşhut cürümler kanununa tevfikan yapılan duruşma sonunda 8 ay hapse mahkûm edilmiştir.

İzmir deri ve tenasül hastalıkları muayene ve tedavi evi

İzmir (Akşam) — Sıhhat ve içtimai muavenet bakanlığının İzmirde faaliyette bulunan mühim sıhhat müesseselerinden biri de deri ve tenasül hastalıkları muayene ve tedavi evidir. Müessesenin başında çalışan doktor Besim, vazifesinde hakkile muvaffak olmuştur.

Evvelce bu gibi hastalıklarını gizlemeği bir marifet zannedenler, yapılan iyi propaganda neticesinde muayene ve tedavi evine müracaat ederek hastalıklarını tedavi ettirmeğe başlamışlardrı.

Müessese, tedavi edilenlerden hiç bir ücret almamaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Mihalıççık yeniden kuruluyor

Bu kasaba işgalin son günlerinde kâmilen yanmıştı

Mihalıççık (Akşam) — Mihalıççık, Sarıköy istasyonuna 20 kilometrelik bozuk ve arızalı bir dağ yolile bağlı beş yüz evli bir kazadır. Mülhakatile birlikte nüfusu 16 bindir.

Burası işgalin son zamanlarında kâmilen yanmıştır. Mihalıççıklılar kaza teşkilâtının (Kayı) köyüne yerleşmesine meydan vermemek için on beş gün gibi kısa bir zaman içinde, tek katlı kerpiçten, temelsiz evler yapmak suretile Mihalıççığı yeniden oturulabilecek bir hale koymuşlardır. Bilâhare bu evlerin üzerine birer kat daha çıkmışlardır. Yeni yapılan bir kaç evden başka bugün şöyle barınılabilecek yapıya tesadüf etmek güçtür. Hattâ burada tavanı olan evler yirmi rakkamının içindedir. Kiremidli olanlar da bunun dörtte üçünden fazla değildir dersem hesapta yanılmış olmam. Bereket versin ki bu evlerin en mükemmeli için beş liradan fazla kira istiyen olmuyor.

Mihalıççıktan bir görünüş

BELEDİYE İŞLERİ

Belediye bütçesi çok dar olduğundan kasaba dahilindeki sokakların bile biraz olsun tesviyesi mümkün olamamıştır. Bu sene çarşının bir kısmına kaldırım döşenildiği gibi bir de şadırvan yapılmıştır. Kasabanın en güzel binasını da gene belediye yaptırmış, fakat kendisine büyük geldiğinden bunu Halk Partisine kiralıyarak daha ucuz bir binaya taşınmıştır.

Cumartesi günleri burada pazar kurulur. Halk haftalık ihtiyacını bu suretle temin eder. Koyun eti bir ay evveline kadar 20, 25 kuruşa alınıyordu. Bugün otuz beştir. Esasen her zaman koyun kesilmez. Umumiyetle yenilen keçi etidir ve on kuruş daha ucuzdur. Pirinç 12,5 - 15 kuruştur. Tereyağı 90, 100 kuruştur. Yazın (50 - 60) a alınabilir. Köylerde pancar pekmezi yapıyorlar. Çok koyu ve boğazı yakıcı bir tatlılığı oluyor. 10 - 15 kuruşa veriyorlar. Soğan, patates 3 - 4 kuruştur. Fasulye, nohut 5 - 6 kuruşa satarlar. Yumurta 2, tavuk 25 kuruştur.

Bitliste can kurtaran evleri

Yolcular, İsmet İnönüne bu eserden dolayı dua ediyorlar

Bitlis (Akşam) — Diyarıbekir - Bitlis arasında muntazam bir yol olmadığından yolcular müşkülât çekmektedirler. En yakın istasyon olan Diyarıbekiri muş ve Vana bağlıyan bu mühim yolun şose yapılması pek temenni edilmektedir. Diyarıbekirden gelen üç dört kamyon Duhandan ileriye gidememiş ve oradan yolcular Bitlise 6 saatte hayvan sırtlarında gelebilmişlerdir. Duhan ile Bitlis arasında kar 80 - 100 santim kalınlığında bir tabaka teşkil ediyor.

Tatvandan Bitlise kadar olan on kilometrelik yol mesafesindeki meşhur Rahvada tesis edilen «can kurtaran» evleri kış ortasında seyahate mecbur kalan yolcuların hayati bir ihtiyacını karşılamıştır. Bu can kurtaran evleri Başvekilin emrile yapıldığından bütün halk, İsmet İnönüne dua ediyor.

Bu sene halk mekteplerine emsalsiz bir rağbet gösteriliyor. Okuyup yazma bilmiyenler bir metre kalınlığındaki kara ve kışa bakmıyarak geceleri halk mektepleri dershanelerini tıklım tıklım dolduruyorlar. Vilâyet, gelecek yıl halk mektepleri için daha büyük bir para ayıracaktır.

Hacılarköyü yatı okulu

Burdur (Akşam) — Yılbaşında faaliyete geçen Hacılar köyü yatı okuluna şimdiden yüz yatılı talebe kaydolunmuştur.

Vilâyetimizde Hacılar yatı okulu ile beraber geçen sene açılmış olan Askeriye, Çeltikçi ve Bucakyatı okulları dahil olmak üzere dörde baliğ olmuştur.

Köyler geziliyor

Samsun Halkevi köycüler kolu bir gezi tertip etmiştir. Geziye bir doktor ve bir sıhhiye memuru da iştirak ederek köylünün sıhhat işlerile alâkadar olunmuştur.

Köy mektebindeki bütün çocuklara defter, kalem verilmiş mektebe de büyüklerimizin resimleri ve Türkiye haritası hediye edilmiştir. Civar köy muhtarlarile Parti ocağında yapılan toplantı çok faydalı olmuştur. Köycüler kolu başkanı ve Ticaret odası reisi Osman Cudi köylülere tütün işleri hakkında malûmat vermiş, tavukçuluktan ve daha başka şeylerden bahsetmiştir. Köylülerin dertleri dinlenmiş ve notlar alınmıştır. Ayrıca köylülere matbu öğüt kâğıtları dağıtılmıştır. Tekeköy gezisi çok faydalı olduğundan gelecek hafta da uzak köylerden birine atlı bir gezi yapılacaktır.

KADIN KÖŞESİ

Saç tuvaleti

Sarışınlar için bukleli gece saç tuvaleti.

Bektaşilik âyini

Dün suçluların vekili müdafaasını yaptı

Bektaşilik âyini yapmaktan suçlu Nihad ve Mustafa Türabi ile bunların muhakemeleri esnasında yalancı şahidlik yapmaktan maznun Muhsinin muhakemelerine dün birinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü celsede suçluların vekili müdafaasını yaparak demiştir ki:

«— Bu asır birçok yeniliklerle beraber yeni suçlar da meydana çıkardı. Müekkillerime isnad olunan da asri bir suçtur.

Demiş, burada reis ihtarda bulunarak:

— Asri suç olmaz. Kanunsuz suç olur..

Demiştir. Vekil bundan sonra müdafaasına devamla müekkillerinin âyin yapmadıklarını, cürmü meşhudu ve zaptı yapanların da bunu sarahatle tesbit edemediklerini söylemiş ve:

— Bu hâdise ya bir yezidin rolü veyahud da birinin alay tarzında ihbarından ibarettir. Bunlar evde rakı içip saz çalarken yakalanmışlardır. Bu bir suç değildir. Esasen teşkilâtı esasiye kanununun 75 inci maddesi de hiç bir kimsenin mensup olduğu tarikat, din ve içtihadlarından dolayı muahaza edilemiyeceğini emreder. Bektaşilik de bir suç değildir. Mahallinde keşif yapan ehli vukuf raporu da cürmü meşhud yapılan yerin bir semahane halinde olmadığını bildirdiğine nazaran müekkillerimin âyin yaptıkları sabit değildir.

Demiş ve beraetlerini istemiştir. Mahkeme karar için muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 6 — *Nakleden : Zeyneb İdil*

Fakat o bana ehemmiyet bile vermezdi. Şüphesiz beni çember çevirmekten başka bir işe yaramıyan afacan bir çocuk gibi görürdü.

Bugünmüş gibi hâlâ hatırlarım, bir akşam oturmuş üçümüz kitap okuyorduk. Okumamız bitince Fazilet kardeşinin kulağına bir şeyler fısıldadı, Necdet derhal bahçeye koşarak elinde bir karanfille döndü ve çiçeği bana verdi. Sevinçten deli olacaktım.

Günün birinde Cemiller evden çıktılar ve bilinmiyen bir girdapta kayboldular. İflâs ettiklerini babamdan duydum. Babam bu iflâsı soğuk kanlılıkla karşıladı:

— Hiç te hayret etmedim, dedi. Cemil budalanın biri idi, ergeç mahvolacaktı.

— 3 —

Büsbütün Nişantaşında yerleşmek üzere Erenköyündeki evi terkettiğimiz zaman on yaşında idim. Babam bir tütün ticareti neticesinde bir daha yıkılmıyacak derecede zengin olmuştu. «Erenköyünde oturmak bize yakışmaz» dendi ve Nişantaşında eski bir Rum tüccarının on iki odalı evini satın aldık. Annem işi gücü bıraktı, o müzayede senin bu müzayede benim ne buldu ise aldı, bir ay içerisinde ev antikalarla tıklım tıklım dolmuştu.

Açık havada güller, çiçekler arasında yediğimiz öğle yemekleri, uçsuz bucaksız bahçeler artık bitmişti. Süheylâ ile ben çarçabuk, sonradan görme birer şehirli olduk. Babam sevinçten uçuyordu. Her cuma parlak kravatlar takar, beni elimden tutarak Taksime kadar yürür dönerdik. Onun çocuğu olmak ne büyük bir şerefti. İkimiz fevkalâde iyi anlaşırdık, onu, daima neşesiz duran anneme bin kere tercih ederdim. Babam ateşli, çalışkan, yorulmak bilmez, her yeni zafere hazır bir adamdı. Annemi de bitip tükenmek bilmiyen neşesiyle sürüklemek isterdi, fakat annem bütün ahbaplarının gıptesini çekecek elmaslarına, kürklerine rağmen onu isteksiz, zorla takip ederdi.

Annem servet için yaratılmış bir kadın değildi, eğer alelâde, dizlerinin dibinden ayrılmıyacak bir memurla evlenseydi çok daha mesut olurdu. Gözlerinde daima: «Aman ne kadar içim sıkılıyor» der gibi bir ifade vardı. Etrafındakiler, içinde geçenlere lâkayıt, durgunluğunu kibirli oluşuna verirlerdi. Onu kibirli bulanlar bir kere de sabahleyin erken çamaşırları sayarken, koltukların tozunu ellerile alırken görseler... Evin en üst katındaki küçük bir odaya hırdavatlarımızı koymuştuk, annem her gün oraya kapanır saatlerle dikiş dikerdi.

Çocuklarda görmek, muhakeme etmek kabiliyeti ne derece az olursa olsun bazı hakikatler gözlerinden kaçamaz. Babamın annemi ihmal ettiğini anlamıştım; ve bu ihmal bir haksızlık gibi tüylerimi ürpertiyordu. Fakat: «Babam beni seviyor» diye düşündüğüm zaman garip bir gurur hisseder kusurunu affederdim. Demek ben annem gibi değilim, kendimi sevdirmesini bileceğim. Yağmurlu günlerde burnumu pencereye dayayıp caddeyi seyrederken büyük bir cesaretle: «Ben sevileceğim»der ve karma karışık şeylere gülümserdim.

Çok eski bir albümün yapraklarını çeviriyorum; şimdiye kadar geçirdiğim hayatı sessiz anlatan cansız resimler! İçerisinden yirmiden fazla değişik Süziler fışkırıyor. Bir tanesi sokak kıyafetile balkondan alınmış, başımdaki şapkanın yüzümü tamamiyle örtmesine rağmen, şehir hayatına eğilmiş bakan bu çocukluk siluetimi seviyorum.

O gün, evvelkilerinden tamamiyle değişik olan meçhul bir saadetin verdiği gevşeklikle kendimden geçmiştim. Bir ay sonra, hâlâ anlıyamadığım mühim bir hastalığa tutuldum. Herkes ümidini kesmişken günün birinde doktor Süleyman: «Artık kurtuldu, korkulacak bir şey kalmadı» diye bağırmış.

Nakahatimi Büyükadada yeni satın aldığımız evde geçirdim. Nar ağaçlarının altında bir rokingçere uzanmıştım, ilkbahar bütün şaşaasiyle hüküm sürüyordu, Heybelinin üzerinde uçuşan pembe bulutlara gülümsüyordum. Hastalığım beni tamamiyle değiştirmişti. Bir ay evvelki uzun bacaklı çocuğun yerinde şimdi bir genç kız yatıyordu. Tamamiyle bir genç kız denememekle beraber, çocukluğun verdiği haşin, çirkin, kaba jestler üzerinden gitmiş, sözleri düzelmiş, ağırlaşmıştı. Sırtımda beyaz zambaklar işlenmiş güzel bir Japon kimonosu, etrafımda bütün sevdiğim arkadaşlarım vardı. Onlar bu istihaleden bihaber tenisten, bisikletten konuşuyorlardı. Hiç birini dinlemiyordum, çoktan beri hasretini çektiğim temiz havayı ciğerlerime dolduruyor, çayırlarra, genç bir güneşe doğru yükselen arılara bakıyordum. Arkadaşlarım beni samimî bulmamakla beraber o zamanlar severlerdi.

Bazen hislerime hâkim olamadığım anlar taşkınlığım evvelâ hepsini şaşırtır sonra güldürürdü. Hislerimin taşkınlığını göstermekten daima çekinirdim. Hissiz diye çıkan şöhretim beni müteessir etmezdi, bilâkis o hissizliği kuvvetlendirmeğe çalışırdım. Küçük ihtiraslarımı, samimi üzüntülerimi kendime saklar, gizliden acı göz yaşları dökerdim.

Albümü kapıyorum, ayaklanan hatıralarım zihnimi yoruyor. Birdenbire uyanıyor: «Ne çabuk» diye hayret ediyorum... Evet artık büyümüş hayat için hazırım, bekliyorum. Fakat biraz çekiniyorum. Süheylâya acıyor, Mithata gülüyor, kendim için de korkuyorum. Allahım! Çocukluk yolları bizleri nerelere götürüyor acaba?.

— 4 —

Sabahleyin uyandığım zaman Pervinden bir mektup getirdiler. Öğle yemeğini kendisinde yiyeceğimi hatırlatıyor. Daveti ve ediliş tarzını tabiî unutmadım:

— Artık görünmüyorsun Süzi... Bilsen içim ne kadar sıkılıyor.. demişti.

Pervin yirmi ikinci yazında, benden tam üç yaş büyük. Epice dedikodulara sebebiyet verdiği için arkadaşlarımızdan annem hç memnun değil, fakat babam hoş görüyor; hoş görmeyip te ne yapacak? Pervinin babası babamın ortağı, paralarımızın ucundan biraz da o tutuyor demektir. «Pervine gidiyorum» dediğim zaman babam asabileşmiyor, hattâ «Benim için de güzel yanaklarından öp» diye lâtife ediyor.

(Arkası var)

Genç kızlarımız neden tiyatroya rağbet etmiyorlar?

Alâkadarlar mektebe giren talebeye cep harçlığı verilmesini teklif ediyorlar

Maarif vekâleti Devlet tiyatrosunun tohumunu atmak için uğraşıyor. Yakında Ankarada açılacak büyük tiyatro mektebi için şimdiden müracaatlar kabul ediliyor. Bu iş için memleketimize gelen tiyatro mütehassısı Karl Eybertin geçenlerde gazetelerde bir beyanatı çıktı. Karl Eybert diyor ki:

— Tiyatro mektebi için yapılan müracaatlarda birşey nazarı dikkatimize çarptı. Müracaat edenler arasında kadınların, genç kızların bulunmaması... Bu gidişle tiyatro mektebi için genç kız bulamazsak erkekleri kadın rolüne çıkarmağa mecbur olacağız...

Acaba bizim memlekette kadınlar, genç kızlar sahneye niçin rağbet etmiyorlar?. Dün bu işle uğraşanlarla uzun boylu görüştüm. Ve söylediklerini gayet haklı buldum. Diyorlar ki:

— Bu şerait altında genç kızların tiyatromuza rağbet etmesi için hiç bir sebep yoktur. Genç kız dışarıdan tiyatro artistliğini gayet cazibeli görüyor... Fakat bir de içyüzünü öğrenince şaşalıyor.. yalnız kızlar değil erkekler de böyle... Bakıyorlar ki, bizim tiyatromuzda en fazla ilerlemiş, artık bu işin son merhalesine varmış bir artist, meselâ Ertuğrul Muhsin kaç para alıyor?. 160 lira...

Bir çeyrek asırlıktan fazla bir sanat hayatından sonra, ve tiyatronun en yüksek basamağına çıkmak nasip olursa elinize haydi, haydi, haydi 160 lira geçecek... En ağır bir piyeste en büyük rolü oynıyan bir artiste meselâ Cahideye bakıyorsunuz.. eline kaç lira geçiyor?. 50 lira... Eğer beğenmediğimiz filim sanayii memleketimizde bir başlayıp, bir sönmeseydi belki bugün Ertuğrul Muhisinin evi bile olmıyacaktı. Artık «aç kalalım da sanata hizmet edelim, sanat sanat içindir» gibi romantik sanat düşünceleri dünyanın her tarafında maziye karışmıştır. Bugün yeryüzünün en büyük sanatkârları bile gözleri tiyatroların muhasebesinde eline geçecek parayı hesaplıyor...

Bir zamanın «sanat, sadece sanat» gibi aşırı fikirleri geçmiştir. Dünyanın maddileştiği bu devirde tiyatro sanatkârına:

— Sen yarı aç yarı tok ol da gene sahneye çık.. diyemeyiz.

Evet vaktile yalnız sanat hülyası gençleri sahneye sürükliyecek kadar kuvvetli idi..

Meselâ Ertuğrul Muhsin meşhur sanatkâr «Hakkı Necip»i bir kerecik görmek için tiyatro gişeleri önünde saatlerce beklemiş...

Bedia Ferdi, Neyire Neyir ne müşküller içinde sahneye çıkmışlardır. İ. Galibin karnı gırıl gırıl aç kral, imparator, milyoner rollerine çıktığı meşhurdur. Nihayet sırf sanat duygusu doktor Emin Beligi Tıbbiye mektebinden kaçırtmıştır.

Fakat artık bugün bu saf sanat duygularına dünyanın hiç bir tarafında raslanmıyor.. zaten eski sanatkâr tipi de değişmiştir. Eskiden borç içinde yüzen, çeşme yalaklarında yatan sanatkârlara mukabil bugün Avrupada, Amerikada altında iki hususî otomobil olan milyoner artistlere raslıyoruz. Ve sanat refah içinde büyüyor, refah çoğaldıkça ilerliyor, sanatkâr kazandıkça iyi randıman veriyor. Teşbihte hata olmaz derler.. doğrudur. Bizde «aç ayı oynamaz..» diye bir söz vardır. Ayının bile oynamak için midesini doldurmasını kabul ediyoruz da sanatkârın boş mide ile oynıyamıyacağını düşünemiyoruz.

Bizde de Bulgaristanda ve diğer Balkan devletlerinde olduğu gibi 300 lira 500 lira maaşlı birkaç sanatkârımız olsa gençler için: «Evet.. bir hedef, bir refah yolu varmış.» gibi bir gaye vücude gelir.

Genç kızlar kendilerini büsbütün bu mesleğe vermekten erkeklerden daha ziyade korkuyorlar, ve bunun için sahneye daha az rağbet ediyorlar. Genç kızlar korkularında haklıdırlar. Çünkü onlar bu mesleğe kendilerini verirlerse bir daha geri dönmek ihtimali pek azdır. Lâkin erkekler eğer bu mesleki az randımana tahammül edemezlerse nihayet ayrılıp hayatlarını yenibaştan yapabilirler.

Şehir tiyatrosunun kadın artistlerinden bazıları: Neyire Neyir, Bedia Ferdi, Şaziye, Cahide, Şevkiye, Feriha Tevfik

İşte Muammer... Operet ve komedi için çok büyük ümidler veren ve sanatini fevkalâde seven bu genç artist kazançlı bir istikbal bulunca -bütün sanat aşkına rağmen- daha çok fazla randımanlı olan yeni mesleğine atılmıştır. Emin olunuz bugünkü tiyatromuzda 25 sene çalışmış ve tiyatro sanatına hakiki bir aşkla bağlı olan meselâ İ. Galip gibi büyük sanatkârımıza müthiş yorucu ve az kazançlı aktörlük mesleğinin haricinde, fazla randımanlı bir iş veriniz, kabul etmeğe mecbur olacaktır.

Haydi paradan vaz geçtik. Sanatin, tiyatronun ve şöhretin kuvvetile gençler, genç kızlar niçin sahneye rağbet etsinler? Hangi tiyatro için?. Salaş Tepebaşı tiyatrosu için mi istikbalini tehlikeye koysun?.

Eskiden kadınlar müthiş telâkkilerle mücadele ederek sahneye çıkmışlardı. Bugün tiyatro, yüksek bir sanat addedilmesine rağmen genç kızlar gelmiyor.. çünkü bugün genç kız için eskiden olmıyan ibrçok şöhret ve muvaffakıyet yolları açılmıştır. Genç kız doktor oluyor, genç kız mühendis oluyor, genç kız avukat ve hâkim oluyor, tayyareci oluyor.

Bütün bu rakiplerin karşısında tiyatronun genç kızı çekebilmesi için çok kuvvetli olması lâzımdır. Yoksa genç kızlarımızda tiyatroya karşı kötü bir telâkki bulunduğuna kani değiliz... Bilâkis genç kızlarımızın başının içinde tiyatro bir rüya halinde yaşıyor.. lâkin iç yüzünü öğrenmemek şartile...

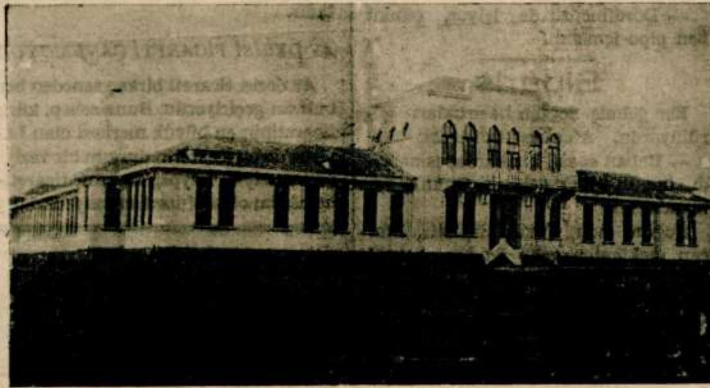
Acaba tiyatro mektebi için genç kız nasıl bulmak kabildir? Bunun için basit bir usul vardır. Bundan birkaç sene evvel Darülbedayi tiyatrosu bunu tecrübe etmiştir. Ve çok iyi netice vermiştir. O zaman bu mektebe giren kız talebeye 50 lira cep harçlığı verilirdi. Çünkü nihayet buraya girecek talebe de yaşamak mecburiyetindedir. Bu evvelce açılan mektep gayet kısa devam etmesine mukabil tiyatroya Semihayı ve Samihayı daha birçok elemanları kazandırmıştır.

Mısırda da tiyatro mektebine giden talebeye 5 İngiliz verilir. Genç kız:

— Senelerce mektebe gideceğime bir yere daktilo olurum.. diye düşünmemelidir.

Çünkü tiyatroya intisap edecek genç kızların ekserisi zengin kızları değil çalışmak mecburiyetinde olan kızlardır. Hattâ içlerinde aile beslemek mecburiyetinde olanlar bile vardır. Bunun için eğer tiyatro mektebine genç kız bulmak istiyorsak mutlaka böyle bir maaş vermeliyiz.

H. F. Es

Son anlaşma ile istiklâline kavuşan Antakyadan bir görünüş: Lise binası

Son günlerde portakal sevkiyatı artmıştır. Bu münasebetle Dörtyolda büyük bir faaliyet vardır. Yukarıda Dörtyol ve portakal bahçeleri görünüyor.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 94

Sessiz sedasız bir kadın ölüsü getirildi, gömüldü. Bu, Venedikli Baffa idi. Ona ne acıyan, ne de ağlıyan oldu..

Cülûs bahşişi hâlâ dağıtılmamıştı. Para lâzımdı. Yeni sadrazam Mısırdan geliyordu.

İki senelik Mısır hazinesi getirecekti. Para yolda idi. Fakat o, sadaret mevkiine biran evvel oturmak için, İstanbula Üsküdardan geçmemişti. Dil iskelesinden kadirgaya binerek makamına kavuşmuştu. Birinci Ahmedin huzuruna girdiği zaman, paranın yolda olduğunu anlattı. Yeni padişah, vereceği paranın yerine geleceğine emin olarak, cülûs bahşişi dağıtılmasını emretti.

Hazinede para yok değildi: Lâkin harp için ve halk için yoktu.

İç hazineden derhal yedi yüz bin altın, yani seksen dört milyon akçe çıkarıldı. Bütün askere dağıtıldı. Sadrazam tekrar hil'at giydi. Süleymaniyedeki Siyavüş paşa sarayına kurulup oturdu. Bu saray, Süleymaniye camiinin şimalinde idi. Yedi hamamı, altında elli esnaf dükkânı vardı. Şahnişinlerinden bakıldığı zaman, deniz ayak altında görünürdü. Evliya Çelebi bu sarayı görmüş:

«Matbah ve ahuru padişah sarayında bile yoktur. Mimar Sinan binasıdır.» diyor.

Kasım paşa vakıâ veziri azam olamadı. Fakat veziri sani oldu. Artık hiç sesini çıkarmadı. Divan işlerile meşgul olmağa başladı.

Yavuz Ali paşa da, sadaret makamına geçer geçmez, yavuzluğunu gösterdi. Ortalığı kastı kavurdu. Esnafın insafsızlığına şiddetle mâni oldu. Halkın da evlerinde rahat etmesini temin etti! Akşam namazından sonra kimseyi sokağa çıkartmadı.

Birinci Ahmed, şehirde bir fesad olmıyacağına emindi. Alelûsul türbeleri ziyaret edecekti. Eyüpten başladı. Yavuzu, Fatihi, Kanuniyi, Beyazıdı, hepsini ziyaret etti.

Nihayet Yavuz Ali paşanın Mısır hazinesi geldi. Artık içi rahat etti.

Şimdi, sarayda bir temizlik yapmak lâzımdı. Evvelâ kızlar ağasından başladı. Kızlar ağası Abdürrezzak ağa Venedikli Baffanın adamı idi. Onu azletti. Yerine Mustafa ağayı getirdi. Sıra Venedikli Baffaya, büyük validesine geldi. Ona hiç acımadı. Babasının saltanatını lekeliyen, Yemişçileri, Saatçiler, Cerrahları, Tırnakçıları, Hadımları en büyük mevkilere getiren, devletin bütün gelir kaynaklarını yahudiler elinde bırakan bu kadını Eski saraya attı. Venedikli Baffa, Sarayburnundan Beyazit meydanına sürüldü. Neye uğradığını bilemedi.

Fakat «halifei müslimin» henüz sünnet edilmemişti. Birinci Ahmedin ilk işi kendini sünnet ettirmek oldu. İstanbul donandı. Herkes Yavuz Ali paşanın gece yasağından biraz nefes alabildi. Arkasından bir de bayram geldi. Halk gene eğlendi. Fakat birinci Ahmed canının acısından sokağa bile çıkamadı. Bu sefer de çiçek hastalığına tutulmuştu. Bereket versin, çabuk geçti.

Baffa eski sarayda hazin bir hayat geçiriyordu. O, oğlunun yaptığı cinayetleri torununun da yapmasını bekledi. Birinci Ahmed kardeşi şehzade Mustafaya kıymadı. Fakat «kafesnişin» etti. Ve o tarihten itibaren de Osman oğullarının nesli bozuldu. Yavuzun torunları mahpesten tahta çıktılar ...

Venedikli Baffa eski saraya kapatıldıktan sonra ne vakalar cereyan etmedi! Çıgalazade İran seferine yollandı. Sun'ullah efendi gene meşihat makamına geçti. Yavuz Ali paşa Belgradda öldü. Lala Mehmed paşa sadrazam oldu. Bu sefer, Macarlar, Nemçe kâfirinden gördükleri zulümlerin intikamını almaya kalkıştılar. Bocskai, veziri azam Lala Mehmed paşanın elile Macar tacını giydi. Fakat bu taç Türklerin zaptettikleri ve gene Macar kardeşlerine verdikleri taç değildi. İstanbulun en nadide elmaslarile gözler kamaştıran bir taçtı. Türk ve Macar gene biribirile kaynaştı.

Lala Mehmed paşanın giydirdiği taç

Kasım paşa hırsının belâsını buldu. Bağdada tayin olundu. Gitmek istemedi. Sun'ullah efendinin fetvasile Bostancılar elinde kafası kesildi. Ölüsü bir çöpçü beygirine konarak Edirnekapısı hendeğine atıldı.

Bütün bu felâketler ortasında en büyük saadete gene Baffanın kızı Ayşe sultan nail oldu. Dört yüz bin altın nikâhla Güzelce Mahmud paşaya vardı. Baffanın talihli kızı hiç bir zaman kocasız kalmadı...

Saray kadınları içinde hiç gün görmiyen bir kadın varsa, o da birinci Ahmedin anası Handan sultandı. Oğlunun saltanatını ancak iki sene görebildi.

***

Teşrinievvel 1605. Bir gün, üçüncü Muradın sandukasının yanıbaşına bir mezar kazılıyordu. Mezar kazıldı. Eski saraydan sessiz sadasız bir kadın ölüsü getirildi. Ölü gömüldü. Telkin verildi. Herkes savuşup çekildi.

Ona ne acıyan, ne de ağlıyan oldu. Vakanüvisler, onun ölümünü bile tarihlerine yazmadılar.

Venedikli Baffanın saltanatı ne kadar mutantan oldu ise, ölümü de o derecede sessiz oldu...

Mehazler: Hazinei evrakı mühimme defterleri, numara 26 : 75 - Selânikî Hasan beyzade, topçular kâtibi Abdülkadir tarihleri - Kâtip Çelebi, Fezleke, cild 2 - Naima, cild 1 - Sahaifülahbar, cild 3 - Evliya Çelebi, cild 1.

— SON —

Geliboluda Adana felâketzedeleri için müsamere

Gelibolu (Akşam) — Gelibolu Namık Kemal ilk okulu öğretmenleri tarafından Adana felâketzedeleri menfaatine Halkevi gösterit salonunda 23 kânunusani akşamı bir müsamere verilmiştir. Genç öğretmenler (Yaşıyan ölü), (Mahçuplar), (Şeriye mahkemesi) adlı üç piyesi bir gecede muvaffakıyetle temsil etmişlerdir. Halkın gösterdiği alâka ve rağbet dolayısile müsamere hasılâtı mühim bir yekûn tutmuştur.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilkade 15 — Ruzu Kasım 82

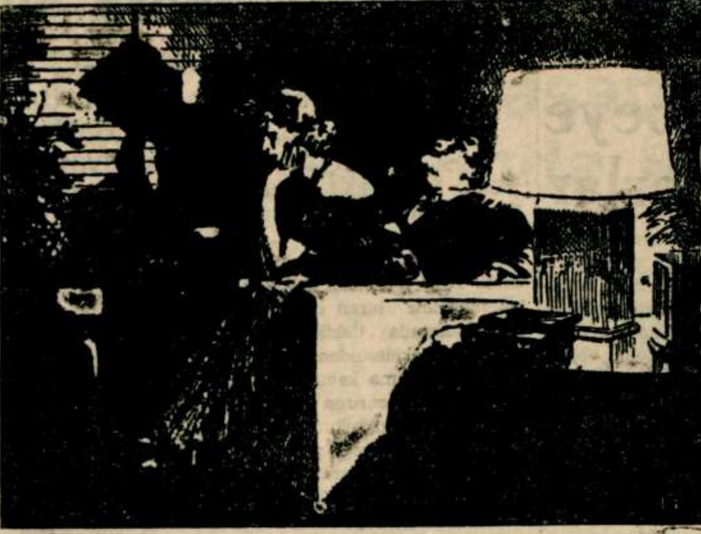
S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12, 2	1,55	7,07	9,44	12,00	1,35
Va.	5.32	7,15	12,27	15,04	17 20	18,54

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No 13

İĞNE - ÇUVALDIZ

Deliler

İki deli tımarhaneden kaçtı ve Aerodromda duran bir tayyareye binip havalandılar. Neden sonra biri dedi ki:
— Ben sıkıldım, aşağı atlıyacağım.
Öteki bir müddet düşündü, taşındı, kafasını kaşıdı:
— Atla, yalnız paraşüt al.
Bu teklife beriki pek şaştı:
— Paraşütü ne yapacağım?.
Öteki bu suale daha fazla şaştı,
— Görmüyor musun yağmur yağıyor, aşağıya ininceye kadar sırsıklam olursun!.

— Sizi sevmiyorum, sizden nefret te etmiyorum, sadece lâkaydım.
— Öyleyse benimle evleniniz: Sizin kocanız olmak için yaradılmışım!..

Sonra

Cemil ile Cafer tramvaya bindiler. Biraz sonra güzel bir kız bindi. Cemil hemen başını öte tarafa çevirdi. Cafer sordu:
— Ne o, kızı tanıyor musun?.
Cemil birdenbire cevap vermedi; birdenbire cevap vermek işine gelmedi. Fakat susamazdı da, tanımıyorum diyemezdi.. itiraf etti:
— Evet.
Cafer hayret etti:
— Ne diye başını çeviriyorsun, konuş, beni de takdim et.
— Dur hele, bilettini alsın, sonra gider konuşuruz!.

— Neden şarkı söylemeğe başladığım zaman pencereye çıkıyorsun?
— Seni dövüyorum sanmasınlar diye!..

Kurnazlar

«O bana geçmez» «ben yutmam» meselesi üstünde konuşuyorlardı. Biri:
— Ama sahiden de beni kimse aldatamaz! dedi.
Öteki güldü:
— Ben aldatabilirim. Meselâ sana sekiz kuruş otuz paraya aldığım bir şeyi ayni fiate satarım, ben kazanırım, sen kaybedersin.
— Olmaz öyle şey.
— Ver sekiz kuruş otuz para!
Sekiz kuruş otuz parayı aldı, yerine, o sabah kullandığı tramvay biletini verdi!..

Vay!

Bayan, Saçları okzijenli bayan fena kızdı:
— Terbiyesiz, dedi, bana 1879 - 1880 senesinin karakışını soruyor...
Kocası gülümsedi:
— Bunda kızacak ne var karıcığım, senin hafızanın kuvvetli olmadığını ne bilsin!..

Aşk

— Kızım o adamla evlenemezsin. Topu topu ayda elli lira kazanıyormuş. Sen iki kişinin elli lira ile uzun otuz gün geçirmesi ne demektir bilir misin? O uzun günler bir türlü geçmez...
— Geçer baba, insan sevişirse günler çabuk geçiyor!..

Heyecan

Dahiliye vekilimiz, bir teftiş seyehatinde, kaymakamlardan birine sigara ikram etti.
Bu iltifattan heyecana düşen kaymakam sigarayı aldı ve kekeledi:
— Teşekkür ederim, minnettarınızım, ömrüm odlukça bu sigarayı içeceğim!.

Çok yaşa!..

Bayanlarımızdan biri aksırmağa başladı mıydı, arka arkaya kırk elli defa aksırır.
Bunu bilmiyen bir bay, bir gün o bayanla konuşurken bayan aksırdı, bay:
— Çok yaşayınız! dedi.
Bayan bir daha aksırdı, bay gene çok yaşayınız dedi ve on iki kere üst üste ayni duayı tekrarladı, bayan aksırmakta devam edince:
— Artık hacet kalmadı dedi, yüz yaşına kadar yaşıyabilirsiniz!..

Sadaka

Dilenci boynunu büktü:
— Üç gündür ağzıma lokma koymadım!..
Paltolu zat şöyle bir baktı:
— Zayıf düşersin, iştihasızlık fena şeydir, kendini zorla, ye...

O da...

— Evet, o güzel, zengin genç kızla evlenecektim ama olmadı.
— Neden?
— Ailesi razı olmuyor.
— Ya kendisi?
— Kendisi de aileden değil mi ya?..

— Sizi daha da çok seveceğim...
— Canım!..
— Babanız ölünce...

— Kürkünüze münasip bir hediye almalısın..
— Naftalin alırım..

Gösteriş

Yeryüzünde gösterişe, alâyişe düşkün insanlar pek çoktur. Hele bunlar sonradan çok para kazanırlarsa demeyiniz gitsin...
Ben bunlardan birini tanıyorum. Geçenlerde evine davet etti. Sokak kapısını bir uşak, antrenin kapısını başka bir uşak, oda kapısını bir hizmetçi açtı, kahveyi başka bir hizmetçi getirdi.
Şaştım doğrusu. Ev sahibi şaştığımı gördü de:
— Benim yalnız pipomu dört ayrı uşak getirir! dedi.
— Nasıl olur bu?
— Basbayağı oluyor işte. Biri getiriyor, biri dolduruyor, biri yakıyor...
— Ya dördüncüsü?
— Dördüncüsü de içiyor, çünkü ben pipo içmem!..

Sipariş

Ebe gelmiş doğum hazırlıkları görülüyordu. Afacana dediler ki:
— Baban sana bir kardeş ısmarladı, bugün bebek gelecek. Onunla oynıyacaksın!
Doğum oldu; fakat üçüz!... Afacan mektepten gelip üç tane bebeği görünce annesini aradı ve yatağında buldu.
— Anneciğim, sipariş mektubunu sen niye yazmadın? Bilirsin ki babam dalgındır. Mektuba bir yerine üç yazmış!...

— Bak sana göstereyim, hatıralarımı yazmağa başladım...
— Henüz 1921 desin, 1931 e geldiğin zaman...
— Benden ödünç aldığın on lirayı da hatırla...

Haftalık piyasa

Buğday piyasası gevşedi tütün ihracatı artıyor

Bu hafta içinde piyasada dikkate değer bir şey yoktu. İhracat maddelerimizin son hafta içinde geçirdiği vaziyeti birer birer aşağıya yazıyoruz:

Buğday — Piyasa geçen haftaya nisbetle gevşemiştir. Sebebi de Alman firmalarının siparişleri kesmesidir. Yalnız buğday için değil, diğer mallarımıza karşı da Almanyadan siparişler azalmıştır. Esasen Türkiye - Almanya ticaret anlaşmasının tatbikinde bazı ihtilâflar zuhur etmiştir. Bu ihtilâfların önü alınıncaya kadar iki memleket arasındaki münasebetler tekrar tazelenecektir. Maamafih Türkiye buğdaylarının müşterisi yalnız Alman firmaları değildir. Son zamanlarda İtalyadan da sert buğdaylarımıza karşı sipaişler başlamıştır. Siparişler daha ziyade devam edecektir.

Mısır — Piyasa yükseliyor. Esasen her kış mevsiminde Karadeniz vilâyetlerinde Mısır fiatinin yükselmesi tabiî bir hal almıştır. Ziraat bankası köylüye ucuz mısır vermek için tertibat almaktadır. Maamafih glikoz resminin arttırılması mısır fiatleri üzerine menfi tesirler yapmaktadır. Mısırın en büyük müşterisi glikoz fabrikalarıdır. Senede 15 bin çuval mısır istihlâk ederlerdi.

Tiftik ve yapağı — Piyasada Japonlardan başka alıcı yoktur. Japonlar aldıkları tiftiğe mukabil kendi mallarını vermektedirler. Alınan bir habere göre, Japonlar, bizden aldıkları tiftikleri, tekrar Amerikaya ve İngiltereye satıyorlar.

Afyon — Bu hafta içinde de uyuşturucu maddeler inhisarı Çekoslovakyaya bir parti mal satmıştır. İnhisar idaresi diğer ecnebi memleketlere de afyon satmak için müzakerelerde bulunmaktadır. Bu haberler piyasada büyük bir memnuniyet uyandırmaktadır.

Tütün — Dış memleketlere olan ihracat devam etmektedir. Bu hafta, tütün ihracatı bakımından en hararetli bir hafta idi, yalnız Çekoslovakyaya 86685 liralık, Almanyaya 1634 liralık ihracat olmuştur. Bundan başka İsviçre, Belçika Norveç, Finlândiya, Danimarkaya ufak partiler halinde satışlar yapılmıştır.

Balmumu — Piyasada canlılık baş göstermiştir. Bulgaristan ve Almanyadan talepler artmaktadır. Bulgar kiliseleri bu seneki balmumu ihtiyaçlarını tamamile Tükiyeden temin edeceklerdir.

Yumurta — Anadoludan az mal gelmektedir. Buna mukabil de ihracat devede kulak kabilindendir. Yunanistana ufak partiler halinde satışlar yapılmaktadır.

AV DERİSİ TİCARETİ CANLANIYOR

Av derisi ticareti birkaç seneden beri buhran geçiriyordu. Buna sebep, kürk ticaretinin en büyük merkezi olan Lâyipzg'de bu ticaretin durgun bir vaziyet geçirmesiydi. Lâypzg'de kürk ticaretine hâkim olan Musevi sermayedarlarıydı. Bunların çoğu Nazi idaresi gelince işlerini terketmişlerdi. Bunun neticesi olarak Lâyipzg kürk ticareti de eski mevkiini kaybetmiştir. Vakıâ Alman İktisad nezareti kürk ticaretini tekrar diriltmek maksadile büyük propagandalar yapmaktadırlar.

Diğer taraftan da Almanyadan hicret eden kürk tacirleri, Cenevreyi ticaret merkezi haline getirmeğe çalışıyorlar. Hattâ Cenevrede gümrük borsası teşkiline çalışmaktadırlar. Cenevre kürk ticareti için en müsaid bir pazar diye telâkki edilmektedir. Sık sık konferansların toplandığı bu yerde, yüksek maaş alan diplomatların toplenması kürk ticareti için hayırlı görülmektedir.

Bu sene Türkiyede kış fazla olduğu için fazla miktarda av derisi temin edilmiştir. Bu köylü için en büyük bir kazançtır. Anadoludan şehrimize mühim miktarda av derisi gelmektedir. Buna mukabil de ihracat diğer senelere nisbetle pek boldur, Avrupada istekler artmaktadır. Gene en ziyade ihracat Almanyaya yapılmaktadır.

YAŞ MEYVA TİCARETİ

Almanyaya ve diğer merkezi Avrupa memleketlerine portakal ve elma ihracatı devam etmektedir. Fakat bu ticaretin tanzimi ve artması için Ziraat sahasında yapılacak işlerin ehemmiyeti gün geçtikçe artmaktadır. Her şeyden evvel istihsalâtı arttırmak, meyva ağaçlarının sıhhati ile meşgul olmak meseleleri tekrar zihinleri meşgul etmektedir. Ziraat vekâleti elma ve portakal ihraç edilen muhtelif mıntakalara heyetler yollamak suretile bu meseleleri tedkik edecektir. Bu meseleler, kökünden halledilmediği takdirde yaş meyva ihracatının inkişafını beklemek faidesiz olacaktır. — H. A.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Kurtuluş caddesinde Necdet, Taksim: Nizameddin, Beyoğlu: Kanzuk, Yenişehirde Baronakyan, Bostanbaşında İtimad, Galata: İsmet, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Tomadis, Büyükada: Merkez, Fatih: Veznecilerde Üniversite, Karagümrük: Ali Kemal, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Cerrahpaşada Şeref, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Söğüdlüçeşmede Hulûsi Osman, İskele caddesinde Saadet, Üsküdar: İttihad, Fener: Balatta Hüsameddin, Beyazıd: Asadoryan, Küçükpazar: Necati, Samatya: Çula, Alemdar: Ali Rıza, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

Diyarıbekirde spor faaliyeti hararetlenmiştir. Resmimizde Yıldız klübünün futbol takımı görünüyor.

M. Sandlerin raporu dün müzakere ve kabul edildi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

namesini arzetmektedir. Binaenaleyh bu mevzua avdet etmiyeceğim. Yalnız şunu söylememe müsaadenizi rica ederim ki, bu mesut netice hususunda hiç bir menfaat gütmiyen yardımlar ibzal olunmuştur. Türkiye ve Fransanın müşterek dostları müzakerelerimiz esnasında çıkan ekseriya büyük müşkülâtı yatıştırmak için bütün nüfuzlarını kullananmışlardır. Büyük Britanya mümessili M. Edenin şahsında bulduğumuz dostane ve müessir yardımı bilhassa kaydetmek isterim. Gayretlerinin bu mesut, neticesini görmekle majeste büyük Britanya kıralının mümtaz nazırının her halde duyduğu memnuniyete, bir adalet ve nısfet çerçevesi içinde tahakkuk eden beynelmilel bir anlaşma eserine hizmet etmiş olduğunu beyan etmekle bir şeyler ilâve etmiş olacağımı zannediyorum.

Esaslı prensipler üzerinde tahakkuk eden anlaşmayı, konseyinizin gelecek alelâde toplantısına arzedilmek üzere müteaddit mühim vesikalar tanzimi ile tamamlamak kalmıştır. Şuna katiyen kaniim ki, bu işi esasen anlaşmamızın tanzimine hâkim olan dostluk ve uzlaşma fikrile yapmak suretile bu mıntakada istikrarı tahakkuk, halkın saadetini temin ve bu netice ile doğrudan doğruya alâkadar iki Akdeniz devleti arasında sulh ve anlaşma eserini tarsin edebileceğiz.

Dostum M. Litvinof, dün akşam nazır M. Delbosa ve bana, elde edilen neticenin kıymeti ancak iki tarafça halisane tatbikinde olduğunu söylüyordu. Bu görüşe ben tamaile iştirak ediyorum ve hasıl olan anlaşmanın iyi çıkacağına, çünkü iyi tatbik olunmasında menfaati bulunanlar tarafından iyi tatbik edileceğine katî ümidim vardır.

Bundan başka, ötedenberi büyük bir kıymet verdiğimiz Türk - Fransız dostluğunu da tarsin etmek ve Türkiye ile Suriye arasında iyi münasebetlerin inkişafı için müsait bir itimat havası yaratmak gibi bir faydası da olacaktır.

Ekselans Sandler, en yüksek takdirlere şayan bir faaliyet göstermiştir. Ve hiç mübalâğa etmeksizin diyebiliriz ki, hasıl olan anlaşma bizden ziyade onun eseridir. Onun yüksek zekâsından ve nazik ve dostane otoritesinden, gelecek içtima devresine kadar geriye kalan işimiz için de feyizli ve lütufkâr bir yardım beklemekte haklıyız.

Her vakit olduğu gibi Milletler cemiyeti, daha bidayette gönül rizasile giriştikleri uzlaşma yolunda âzalarına gerek doğrudan doğruya, gerek bilvasıta yardım etmiştir. Memleketim namına kendisine derin minnettarlığımı arzederim.»

FRANSIZ HARİCİYE NAZIRININ BEYANATI

B. Rüştü Arastan sonra Fransız hariciye nazırı M. Delbos söz almış ve:

«Daima faaliyetli ve çok defa çetin olan bu müzakerelerin sonunda, gayretlerimizde bizlere yardımda bulunanlara şükranımı bildirmeyi kendime sevinçli bir vazife telâkki ederim.

Evvelâ M. Sandlere arzı minnettarî edeceğim. Mumaileyh, konuşmalarımıza yorulmak bilmiyen şayanı takdir bir sabır ile riyaset etmiş ve uzlaştırma ve hakkaniyet kaygısı ile selâhiyeti, iki tarafı bir güçlüklerde, pek çabuk, mumaileyhin kararına mutavaata sevkeylemiştir.

Fransaya ve Türkiyeye dostane rabıtalarla bağlı bulunan büyük Britanya mümessiline de teşekkür ederim. M. Eden, noktai nazarları yaklaştırmak ve iki tarafı anlaşmaya doğru götürmek hususunda iki tarafla halisane teşriki mesaide bulunmuştur. M. Edenin nezaketi ile bir kat daha kıymet bulan otoritesi ve tecrübesi bu anlaşmaya geniş mikyasta yardım etmiştir.

Fransa ve Türkiyenin manevî yardımları çok kıymetli olan diğer müşterek dostlarını da unutmuyorum.

Nihayet B. Tevfik Rüştü Arasa takdirlerimi bildirmeyi kendime bir vazife telâkki ederim. Herkes, mumaileyhin kendi memleketinin menfaat ve noktai nazarını büyük bir salâbetle müdafaa eylediğini tasdik eylemektedir. Fakat mumaileyh, bizimle birlikte, şurasını da hissetmiştir ki bu konuşmalarda mevzuu bahsolan şey, yalnız müzakerelerin doğrudan doğruya mevzuu değildir.

Ayni zamanda mevzuu bahsolan, dostane bir anlaşma ile Fransız - Türk dostluğunun kıymetini ve müessirliğini teyid eylemekti. Her iki murahhas heyetinde müştereken mevcut bulunan bu his sayesinde, bu dostluk, daha ilk günden beri bu dostluğa her hangi bir suretle tesir edeceğini ve onu zayıflatacağını kabul etmediğimiz bir tecrübeden şayanı memnuniyet bir surette takviye edilmiş olarak çıkmaktadır.

Bu müzakerelerden muhakkak surette sulh da bir çok nazik meselelerin bulunduğu mıntakalarda, takviye edilmiş olarak çıkmaktadır. Vardığımız anlaşma ile Şarkî Akdenizde vaziyet istikrar kesbetmekte ve siyasî ve mülkî statüko teyit edilmiş bulunmaktadır.

Vücude getirdiğimiz hal suretinin hakikî dereceyi şümulü bu derece geniştir.

Şurasına bilhassa işaret etmekle bahtiyarım ki, Fransız - Türk dostluğunu bir kere daha teyid eden bu sureti hal, hassaten, Fransanın Türkiye Büyük Millet meclisi hükûmeti ile itimatkâr münasebata girişmiş olduğu 1921 anlaşmasına bağlı bulunmaktadır. Bundan sonra artık hiç bir şey, teşriki mesaî hakkındaki bu karşılıklı ve kuvvetli azme hail olamıyacaktır. Bu teşriki mesainin tesirleri, bilhassa gerek Suriyenin ve gerek İskenderun sancağının esaslı menfaatleri çok dikkatli surette nazarı itibara alınmış olduğundan dolayı, daha iyi surette kendisini gösterecektir. Esasen şurası da sarihtir ki Fransanın kendisini istiklâle sevketmek vazifesini üzerine aldığı ve mukadderatını kalbinde muazzez tuttuğu genç Suriye devleti sükûnu, ancak komşuları ile münasebatı dostane olduğu takdirde hissedecektir. Türkiye ile Suriye arasında ancak itimat ve samimiyet mevcut olabilir ve mevcut olmalıdır.

Vazifemiz, Milletler Cemiyetinin vazifesi, Türkiye - Suriye münasebetlerinde istikbalde mevcut olabilecek bir tehdidi bertaraf etmek ve zamanla daha ziyade zehirlenecek bir itimatsızlığa hareket noktasında mâni olma idi. Suriye milletinin olgunluğuna itimadı olan ve fakat onu itimat ile beynelmilel hayata sokmayı kendisine vazife bilen Fransa, dünkü vesayetgerdesine karşı olan vazifelerini tamamen müdrik bir halde, şu fikirdedir ki müzakere neticesinde vücut bulan hal sureti, yeni devlete, istiklâli için en kıymetli bir garanti teşkil eden bir sükûnet getirmektedir.

İngiliz hariciye nazırı M. Eden ile Sovyetler birliği dış işleri komiseri M. Litvinof, Romanya hariciye nazırı M. Antonesko ve konsey başkanı Çin delegesi M. Wellington Koo da beyanatta bulunmuşlardır.

Raportör M. Sandler tekrar söz alarak hakkında gösterilen teveccühe teşekkür etmiştir.

MECLİSTE YARINKİ MÜZAKERE

Ankara 28 (Telefon) — Büyük Millet Meclisi yarın toplanacaktır. Bu toplantıda, Milletler cemiyeti konseyince tasdik edilen Sancak meselesi hakkındaki Türk - Fransız anlaşması müzakere edilecektir.

Kabul edi!en rapor

Cenevre 27 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İskenderun sancağı meselesi hakkında İsveç hariciye nazırı ve konsey raportörü M. Sandler tarafından bugünkü konsey celsesinde okunulan rapor aynen şudur:

Kânunuevvel 1936 da Cenevrede 95 inci fevkalâde içtimaı esnasında konsey, Türk hükûmetinin 10 kânunuevvel 1936 tarihli bir tebliğinde mevzuu bahsedilen İskenderun meselesile meşgul olmuş idi. 16 kânunuevvel 1936 da konsey, Türkiyenin istinkâfı ile, raportörünün teklifi üzerine ittihaz ettiği kararda İskenderun - Antakya mıntakası hakkında tahaddüs eden meselenin esasının tetkikini, konseyin kânunusani mutat toplantısına talik etmek hususunda Türkiye ve Fransa hükûmetlerinin mutabık kaldıklarını görerek, bu arada raportör ile sıkı temas ile konuşmalarına devam etmelerini, mezkûr kararın 30 - 70 numaralarına tevfikan, konsey her iki hükûmete tavsiye etmiştir.

Konsey reisi tarafından üç müşahid tayin edilmiştir. Bu müşahidler İskenderun sancağına gitmişler ve 31 kânunuevvel 936 tarihinden beri orada bulunmaktadırlar.

Diğer taraftan konseyin yukarıda alınan kararının 1 numarası mucibince Fransa ve Türkiye hükûmetleri raportörün bir mümessilinin huzurile meseleyi halle iktiran ettirmek maksadile Parisde konuşmalarına devam etmişlerdir. Bu müzakereler esnasında Türkiye heyeti murahhasası meselenin halli için şu yolda bir tekilfte bulundu:

İskenderun sancağının tamamen müstakil bir devlet haline konulması ve Suriye, Lübnan ve Sancaktan mürekkep bir konfederasyon teşkili. Bu konfederasyonun bilhassa âtideki meseleler hakkında salâhiyettar olması:

1 — Haricî münasebetler.

2 — Gümrük ittihadı.

3 — Meskûkât birliği.

Fransa hükûmeti mandater devlet sıfatile bu teklifleri münakaşa esası olmak üzere kabulüne müsait olmadığını ileri sürdü ve her iki tarafın hukukî noktai nazarlarını muvakkaten bertaraf ederek vâsıl olunacak sureti hal elemanlarını madde bemadde pratik bir şekilde tedkik etmeği teklif eyledi.

Türkiye heyeti murahhasası bu metodu kabul etmediği cihetle Paris müzakereleri bir neticeye iktiran etmedi ve her iki hükûmet konseyin içtimaına intizaren müzakerelerine diplomasi tarikile devam ettiler.

Bu aralık ve kânunusani iptidasında raportör, meselenin tedkikatına yeniden başlamak üzere 15 kânunusaniden itibaren Cenevrede hazır bulunabileceğini Türk ve Fransız hükûmetlerine bildirdi. İki tarafın talebi ve raportörün mutabakatı üzerine evvelce 15 kânunusanide içtimaa davet edilen konseyin toplantısı 21 kânunusaniye talik edildi.

Müzakereler Cenevrede 20 kânunusanide tekrar başladı. Tetkikat bilhassa bir Fransız vesikası üzerinde oldu. Bu vesika, Türk heyeti murahhasası tarafından dermyean olunan hukukî tezlerin doğruluğunu sarahaten reddetmekle beraber Sancağın katî statüsü ile Suriyenin istiklâline değin tatbik olunacak bir intikal rejimi arasında bir fark gözetmek suretile bir uyuşma zemini arıyordu.

Bu telâkkiye göre, 1921 itilâfının tatbikini temin için kati statü Sancakta mandanın nevama devamını istilzam edecek ve bu da meselâ Milletler cemiyeti tarafından Fransız tabiiyetinde bir âlî komiser tayini suretile ifade olunacaktı.

İntikal rejimine gelince, bu rejim idarî ve harsî mesailde, kıtanın gayri askeriliği ve İskenderun limanının istimali hususlarına taallûk eden Türk taleplerini tatmin etmekle beraber katî rejimi hazırlıyacak ve şimdiden Sancağa farklı bir varlık - entite distincte - şekli verecektir.

Fransız hükûmeti, konseyin ittihazını münasip göreceği karara berveçhi peşin muvafakat edeceğini bu münasebetle ve katiyetle beyan etmiştir. Bir sureti tesviye bulunmasına matuf konuşmalar inkıta etmeksizin iptidaî bir tetkike mevzu teşkil etmiştir.

Maahaza işin hukukî safhası, müsbet hal ihtimallerine mebni mahfuz bırakılmıştır. Müteakip konuşmalarda mukayeseli bir etüde girişilerek mütesavver iki hal şeklinin ihtiva ettiği mübayenetleri azaltmağa gayretle çalışıldı.

İskenderun mıntakasının müstakbel statüsünü tanzime matuf olan âtideki esas prensipler üzerinde bir anlaşma tahakkuk edebildi:

1 — Sancak farklı bir varlık teşkil eder. - Entite distincte - Dahilî işlerinde tam bir istiklâle sahiptir. Aşağıda 3 numarada yazılı ahkâm mahfuz kalmak kaydile haricî işleri Suriye devleti tarafından idare edilir. Sancak ve Suriye için ayni gümrük ve meskûkât usulü mevcuttur.

2 — Sancakta Türk lisanı resmî bir lisandır ve 10 uncu fıkrada derpiş edilen usule tevfikan diğer bir lisan istimalinin şeraitini ve karakterini konsey tayin edecektir.

3 — Bu devletin hâkimiyetine ve istiklâline herhangi bir suretle halel iras edilecek mahiyette Suriye devleti tarafından münakit beynelmilel hiçbir itilâf ve keza ayni tesirleri haiz hiçbir beynelmilel karar Cemiyeti akvamın mukaddem ve katî bir muvafakati olmaksızın Sancakta tatbik edilemez.

4 — Hususî ajanlar Suryenin selâhiyetine bırakılmış işler için her iki taraf icraî makamları arasındaki lüzumlu irtibatı temin edeceklerdir. Bu ayni işler için Sancak ve Suriye teşriî meclisleri bir parlâmentolar arası irtibatı tesis ve bunun şeraitini tayin etmek ihtiyarını haiz olacaklardır.

5 — Sancağın statü ve ana yasasına riayeti temine matuf aşağıdaki şartlar dahilinde icra edilen Cemiyeti akvam konseyi kontrolü:

A - Fransız tabiiyetinde olmak üzere Cemiyeti akvam konseyi tarafından tayin edilecek bir delegenin mahallinde bulunması.

B - Statü veya ana yasa ahkâmına muhalif icraî veya teşriî her kararı delegenin âzamî 4 ay müddetle talik etmek selâhiyeti. Bu takdirde delege derhal meseleyi, bu hususta nihaî kararı verecek olan Cemiyeti akvam konseyine arzetmeğe mecburdur.

C — Türk ve Fransız hükûmetleri konseyin ittihaz edeceği kararlara riayeti temin için Cemiyeti Akvam konseyinin kendilerine yapacağı tavsiyeleri muktezasını ifa etmeğe âmade olduklarını beyan ederler.

Konseyin kararı müfadına nazaran iki hükûmet müştereken hareket etmek vaziyetinde bulundukları takdirde bu iki hükûmet evvelemirde bu hareketin şeraitini istişare edeceklerdir.

Gayri askerilik hususunda konseyin hak ve salâhiyetleri bilâhare tayin edilecektir.

6 — Sancağın ordusu yoktur. Hiç bir mecburî askerî hizmet orada ihdas olunamaz. Orada hiç bir askerî tahkimat yapılamaz. Yalnız mevcudu ...... kişiyi geçmiyecek olan mahallî polis kuvvetleri teşkil olunabilir. Ve işbu polis kuvvetine lâzım olan silâhtan gayri hiç bir esliha Sancağa sokulamaz ve orada bulundurulamaz. Teknik hususat bilâhare yapılacak bir anlaşma ile tayin edilecektir.

7 — Bir Türk - Fransız muahedesi akdolunacaktır. Bu muahede Türkiye ve Fransanın Sancağın tamamiyeti mülkiyesini ne şekillerde temin ettiklerini tesbite matuf ahkâmı ihtiva edecektir. İşbu teminat tarafeyin arasında yapılacak istişare sonunda tatbik edilecektir.

Türkiye - Suriye ve Fransa arasında bir anlaşma yapılacaktır ve bunun mevzuu Türkiye - Suriye hududunun masuniyetini temin etmek ve Türkiye-Suriye ülkeleri üzerinde diğer memleket rejim ve emniyeti aleyhine müteveccih her türlü teşkilât ve faaliyeti menetmek olacaktır.

8 — Sansak statüsü İskenderun limanında Türkiyenin bu limanı transit ihtiyacı için en geniş mikyasta kullanmasına müsaade etmek maksadile kendisine tanılacak hukuk ve menafii tasrih edecek olan bir maddeyi ihtiva eyliyecektir.

9 — Statü ve ana yasa, konsey bu hususta karar verir vermez meriyete gireceklerdir.

10 — Konseyin karar ve tavsiyeleri sülüsan ekseriyetle ittihaz edilecektir. Tarafeynin reyleri bu ekseriyet hesabına dahil değildir.

İşbu metin Fransa ve Türkiye mümessillerinin tasvibine iktiran etmiştir. Bunda munsifane ve pakta uygun bir tarzı hal esasları olabileceği hakkındaki işbu mümessillerin kanaatlerine ben de iştirâk ediyorum ve bunları konseyin tasvip edeceğine de şüphe etmiyorum. Tesbit edilen metinden bazı elemanların daha şimdiden istihsal edilmiş olduğu anlaşılıyor.

Diğer taraftan bazı nokat tasrihatı ve hattâ mütemmim ahkâmı istilzam etmektedir. Ve nihayet diğer bazı hususata dair teknik bir etüd yapmak gerektir. Bu mülâhaza iledir ki tahdidî bir mahiyeti haiz olmaksızın zirdeki cetvel tespit edilmiştir:

A — Statü:

1 — Sancağın tarifi: Balâda maruz esas prensiplerin 1 numaralılısı.

2 — Hali hazır hudutlarının tasdiki ve 12 eylül 1921 tarihli kararname ile Sancaktan ayrılmış olan üç nahiye meselesinin tedkiki.

3 — Statüye, esas prensiplerin 3 numaralısının derci.

4 — Staüye, esas prensiplerin 4 numaralısının derci.

5 — Konseyin kontrolü, konsey delegesinin salâhiyetleri ve saire - esas prensiplerin 5 numarasına müracaat -

6 —Askerlikten tecrit statüsü: Statüye, esas prensiplerin 6 numarasının derci. Konseyin bu husustaki hukuk ve salâhiyetlerinin tedkiki - esas prensiplerin 5 numaralısının son bendine müracaat -.

7 — Ekalliyetlerin hukuk ve himayesi, istida hakkının istimali,

8 — İktisadî ahkâm. İskenderun - esas prensiplerin 8 numaralısına müracaat - posta anlaşmaları,

9 — Meriyete vaz'ı ve ahkâmı muvakkate.

B — Anayasa:

1 — Kuvai umumiye: Teşriî, icraî, kazaî uzuvların ve bunların selâhiyetlerinin esas prensiplerin 1 numaralısının çerçevesi dahilinde tayini,

2 — Usulü intihap,

3 — Lisan meselesi - Esas prensiplerin 2 numaralısına müracaat -.

4 — Ana yasanın tadiline müteallik usul,

5 — Meriyete vaz ve ahkâmı muvakkate.

Yukarıda işaret edilen vazifenin ifasına tevessül etmeyi konseye teklife mecbur olduğumu zannediyorum Konsey mandater devletle mutabık olarak konseye arzedilmek üzere işbu muhtelif mevzuları tetkik ve bilhassa Sancağın statü ve ana yasasının tahriri için mütehassıs bir komiteyi tavzif edebilir. Raportörün, içinde kendi mümessilini bulundurabileceği bu komite raportörle mutabık olarak konsey reisi tarafından ihtisaslarına binaen intihap edilmiş âzamî altı şahsiyetten mürekkep olacaktır. Komite arzu ettiği takdirde Akvam cemiyeti kâtibi umumiliğinin selâhiyettar servislerile ve icabında daima mandalar komisyonile istişare edebilir.

Konseyin 16 kânunuevvel tarihli kararına tevfikan tayin edilmiş olan müşahitlerin vekâletleri - mandat -, işbu karara göre, 31 kânunusani 1937 tarihinde hitama ermelidir. Kendilerinden memul faide nazarı itibare alınacak olursa, bu müşahitlerin konseyden nihayet 15 mart 1937 tarihinde hitam bulacak. Yeni selâhiyet almaları lâzım gelir gibi görünür. Bu müşahitler raportöre, geri kalan vazifenin ifası hususunda faideli her nevi malûmat vermekle tavzif edilecekleridir.

Müşahitlerin coğrafi faaliyet sahaları derpiş edilen tetkikatı karşılamak için bundan böyle icabı nisbetinde tevsi edilecektir. - Cetvelin A 2 numarasına müracaat - .

Bu müşahitlerin nisbeten kısa bir zamanda Sancağın statüsünü ve ana yasasını tanzim için ve bilhassa ahaliye verilecek teminat hususunda muktazi elemanları bildirecek vaziyette bulunacaklarından şüphe etmiyorum. Raportör, mütehassıslar komitesini doğrudan doğruya teşriki mesailerinden istifade ettirebilmek için müşahitleri Cenevreye davet edebilmelidir.

Diğer taraftan derpiş olunan plân mucibince konsey Fransa ve Türkiye hükûmetlerini karargir olan anlaşmaları tanzim etmeğe davet etmelidir. Bu anlaşma nihaî kararın ittihazından evvel konseye tebliğ olunacaktır.

Şurası takarrür etmiştir ki Sancağın statüsü ve ana yasası konseyin mutad içtimaında alacağı karara tevfikan en kısa bir müddet zarfında meriyet mevkiine konacaktır. Mandanın hitamına kadar yeni rejimin tatbikinin temini, mandanın icrasile kabili telif olduğu nisbette Fransaya ait olacaktır

○ AKŞAM — SPOR ○

SERBES SÜTUN

Zavallı futbol hakemlerimiz!

Sadi Karsan'a

Futbol maçlarımızda, bilen bilmiyen, anlıyan anlamıyan, önüne gelen, haklı veya haksız, hakemlerimize bağırır dururlar:

Oyuncularımız bağırır:

— «Hakem!.. Ofsayd!..»

— «Hakem!.. Görmüyor musun, arkadan vuruyor?..»

— «Hakem!.. Favul!..»

Seyircilerimiz coşar:

— «Hakem, insaf yahu, penaltıyı yuttun!..»

— «En bol be, (Ent bol) gözünü aç, hakem!..»

— «Yu!... Kornayı (Korner) avut verdi be, hakeme gel!...»

Gazetecilerimiz yazar:

— «Dünkü maçta, hakem penaltıyı vermedi!..»

— «Hakem, ofsayddan yapılan sayıyı, kabul etti!..»

— «Hakem, oyunu hiç de iyi idare edemedi, çileden çıkardı!..»

***

Bizde hiç de iyi bir futbol hakemi yok mu? Hakikaten hakemlerimiz çok mu fena?.

Mesele öyle değildir. Bilâkis bizde fevkalâde iyi hakemler vardır. Asıl mesele şudur ki, futbol hakemliği esasen çok nankör bir iş olmakla beraber, bizde, memlekette futbol hakemliğini pek acınacak bir hale koymuşuzdur.

Zavallı hakem oyunu nasıl idare edebilsin? İyi idare etse anlıyna kaç kişi ki?..

Ben on beş senedir maçlarımızı, dolayısile hakemlerimizi görürüm. Hayatımda bizde, bir tek hakemin beğenildiğini görmedim ve derhal şunu iddia ederim ki, ehemmiyetli bir maçımıza, dünyanın en iyi hakemlerinden birini getirelim koyalım. Bize gene yaranamaz.

Bunun sebebi?..

Bunun tek bir mühim şebebi vardır: Oyuncularımızda, seyircilerimizde, maçları yazan gazetecilerimizde futbol oyununun bir takım inceliklerini, kaidelerini, bilmedikleri halde, ulu orta (itiraz etmek) hastalığının yerleşmesi..

Ben de, futbol oynadığım zamanlarda, sonra futbolü bırakıp maç seyrettiğim esnalarda ve gazetelere yazıp futbol maçlarını tenkid ettiğim anlarda, bugün anlıyorum ki, zavallı hakemlerimize, ne kadar haksız olarak, itiraz edermişim...

Şimdi, aylarca gidip kursda çalıştım, kitaplar okudum öğrendim ve anladım ki, bu iş tribünde cart curt bağırmağa gelmiyecek kadar nankör ve ince...

İşte bunun içindir ki, önüne gelen bugün hakemlerimizi bağırıp tenkid ederlerken.. bu tekdirlerin yüzde doksan beşinde haksızlıklar görüyor ve zavallı hakemlerimize acıyorum.

***

Oyuncularımız:

Ben de, senelerce bu oyunu oynadım. Oyunculuk başka, futbolün bir takım usul ve nizamatını, hakem, ofsayd kaidelerinin inceliklerini bilmek de başka birşeydir. Keşki, ne kadar iyi olur. Birinci sınıf bütün futbolcülerimize bu işleri öğreten kurslar açsak...

Halbuki bugün futbolcülerimizin bir çoğu bilmedikleri halde, susup oyunlarına bakacakları halde, hakeme bilir bilmez itiraz ederler. Meselâ, ben öyle meşhur futbolcüler bilirim ki, kaleye doğru topu yakalamış, gol atacak bir hale gelmiş olduğu zaman bile arkasından gelen futbolcü, kendisine hata yapsa:

— «Hakem.. görmüyor musun.. çelme takıyor!..» diye bağırır durur.

Esasen ciddi ve hakikî bir futbolcünün kendisine şu telkini aşılıyarak ve zihninden hiç bir zaman çıkarmıyarak oyun oynaması şarttır:

— «Futbol oyununun menettiği hiç bir hatayı kasdi olarak yapmıyacağım ve hakeme katiyen itiraz etmiyeceğim!.»

***

Seyircilerimiz:

Futbol maçlarını seyre gelenler... Bu bir âlemdir hele.. çeşid çeşid tipler burada sıralanır...

Eski futbolcülerimizden Bedri

Bazan hem acı hem de komik vakalara şahid olurum:

Senelerce bir klübün idare heyetinde bulunmuş, hattâ hakemlik etmiş, vaktile futbol de oynamış bir takım bu işin erkânı harbi geçinen, futbol âlimlerine ras gelirim. Tepemden bağırırlar..

— «Hakem.. gene görmedin.. ofsaydı. Zaten, bu kaçıncı tecrübe, sen hakem olamazsın, seni oraya koyanda kabahat!..»

Halbuki zavallı futbol üstadı bilememiştir ki, kabahat kendisindedir. O, ofsayd değildir. (Zira, meselâ, o oyuncu pasını taç atan arkadaşından almıştır.)

Bir de bakarsınız, ön sıralarda klübünün renginde boyun bağlı, göğsünde rozeti, hırçın, sinirli bir bayan, alıal, morumor kesilmiş, kendi tarafı (gol) yeyince, birden ateş gibi yerinden sıçrar ve:

— «Gözün çıksın hakem!.. Şimdi golün sırası mı? Ben zaten bu hakemin ne kadar uğursuz olduğunu bilirdim!...»

Diye avaz avaz haykırmağa başlar.

Ekseriya, ayni karara karşı muhtelif, iltifat ve küfürler savrulur.

— «Yaşasın.. var ol hakem.. bak, Allah için bu ofsaydı güzel yakaladın!..»

— «Ulan, buda mı ofsayd? Artık insaf be!»

— «Hakem.. gözünü aç, dalga geçiyorsun!...»

Öte tarafta, kendinden geçmiş, gözleri dört dönmüş yaman bir klüpçü durmadan tribünleri yıkar:

— «Kendine gel, hakem hazretleri.. ofsaydı görmüyor musun? Ne hacet al topu kaleye sok, öyle ya, bir de hakem onlardan, etti mi on iki, ne âlâ memleket on ikiye karşı onbir kişi oyun oynuyoruz!..»

Halbuki biçare hakem çok doğru hareket etmiştir. Meydanda ofsayd mofsayd yoktur.

Bazan şeytan içimden, kalk şu adamın yakasına yapış ve «azizim, bu ofsayd değildir, hakem, şu ve şu sebepten dolayı doğru hareket etmiştir. Zatıâliniz, bunu öğreniniz, ondan sonra kafa tutunuz..» diye suratına haykırmaklığım için dürter durur.

Velhasıl, «penaltı!»» derler, penaltı değildir. «Avut!..» diye bağırırlar, avut değildir, «Gol!» diye haykırırlar.. gol değildir ve arada hakikaten zavallı hakemlerimiz, didinir, koşar dururlar.

***

Gazeteciler:

Bizde futbol maçlarını gazeteye yazanların birçoğu cidden acınacak bir haldedir. Futbolün usul ve nizamlarını, ofsayd ve ceza kaidelerinin ince bir takım hususiyetlerini bilmeden, ertesi günü bir maçı gazetesinde yazarken hakemede, atar tutar, haklı veya haksız..

— «Hakem, bir penaltı icad etti!.»

— «Hakem oyunu iyi idare edemedi!..»

Gibi bir takım hükümler verir.

Ben öyle gazetecilere ras gelmişimdir ki, elindeki, gazetesine yazacağı maçın notunu tuttuğu, kâğıdı sallıyarak bağırır..

— «Hakem.. penaltı.. görmüyor musun?.»

Halbuki bu spor muharriri bilmez ki.. o dediği şey o anda, şu ve şu sebepten dolayı ve şu kaideden naşi, penaltıyı mucip değildir.

Bilmediği halde de işte o, yanlış tenkidini, bilirmiş gibi, ertesi günü gazetesine koyar! ...

***

Bütün bu yazdıklarımla, yanlış bir fikir beslediğim anlaşılmasın. Ben «Bizim hakemlerimizde hiç bir kusur yoktur, katiyen iyidir ve maçları idare ederlerken hiç bir hata yapmazlar..» demek istemiyorum. Esasen futbol hakemliğinde az veya çok hata yapmıyan insan dünya yüzünde mevcud değildir ve böyle bir kuvvet de olamaz. Ancak. Ben demek istiyorum ki, bizde pek âlâ değerli ve mükemmel hakemler var. Var amma biz nankörüz, bunların kıymetini bilip takdir edemiyoruz. Onları ekseriya haksız yer küçültüyor ve hırpalıyoruz.

Şimdi, yukarıda uzun boylu tarif ettiğim bu haller ve manzaralar karşısında hakemlerimiz ne yapabilirler? Sorarım?

Sorarım?. Bir hakemin bütün bu muhtelif ve yüzde doksan haksız, gürültü, dilek, tenkid, tehdid ve küfür karşısında herkesin nabzına göre şerbet verip maç idare etmesi kabil midir?.

Sorarım? Bütün bu bin bir nankörlük yükü altında, zavallı hakemlerimiz ağızlarile kuş değil, top tutsalar gene de yaranabilirler mi?.

Diş tabibi *Bedri*
Milli takımın eski solaçığı

Akşam — Eski futbolcülerimizden Bedrinin bize gönderdiği yazıyı aynen koyduk. Sporcu arkadaşımızın bu yazısında haklı olduğu noktalar bulunmakla berazer şunu tebarüz ettirmek isteriz ki maçları seyre gelen halkımızın yüzde seksen ve hattâ doksanı futbolün bütün inceliklerini bilen, en ufak hatayı anlıyan kimselerdir. Böyle olduğu halde niçin penaltı yokken «penaltı!», ofsayt yokken «ofsayt!», hiç bir şey yokken «favül!» diye bağıranlar bulunuyor?

Bunu Sadun Galip, «halkımız futbolü biliyor, fakat » başlığile yarın çıkacak yazısında teşrih edecektir.

940 olimpiyatları reklâmlarında Japon sanatinin hususiyetleri göze çarpıyor

1940 olimpiyatlarının organizatörü olan Japonlar, Berlin olimpiyatları biter bitmez inşaata başladıkları gibi daha şimdiden Tokyo olimpiyatlarının propagandası işini de ele aldılar. Binlerce, on binlerce, yüz binlerce kartpostal ve afiş bastıran Japonlar, olimpiyatların mutad remzi olan çan halka, koşucu, patenle kayan kız gibi elemanları bu kartpostal ve afişlerde kullanmakla beraber, yukarıdaki resimde görüldüğü üzere bunlar da Japon güzel sanatlerinin bütün hususiyetlerini ve inceliklerini de tebarüz ettirmektedirler.

Bir Avrupa gazetesinin verdiği malûmata göre Japonlar bu reklâmlardan başka kendilerinin meşhur kâğıd yelpazelerinden binlerce yaptırarak ve üzerlerine olimpiyatlara aid muhtelif resimler çizdirerek her memleketin kadınlarına dağıtacaklarmış. Doğrusu, olimpiyat seyircilerini kadınlara hulûl suretile temin etmek hiç de fena bir fikir değil!. Herhalde Japonların bin dokuz yüz kırka kadar birçok şeyler yapacakları anlaşılıyor.

Izmirde millî küme takımları belli oldu

İzmir (Akşam) — İzmir lig maçlarında Altınordu, Altay ve Göztepe takımları ayni puvan üzerinde millî kümeye namzed vaziyette bulunuyorlardı. Son hafta içinde yapılan lig müsabakalarında Göztepe takımı, Altınordu takımını (2-1) yenince millî kümeye Altay ve Göztepe takımları namzed kalmışladır. Yalnız Altay takımının, önümüzdeki hafta K. S. K. takımile yapacağı müsabakada galip gelmesi lâzımdır ki, buna da muhakkak nazarile bakılıyor.

Göztepe takımı, şimdiye kadar yaptığı müsabaklarda daima galip gelmiştir, onun için Altay takımından 1 puvan fazla sayıya maliktir. Altayın yapacağı müsabakalarda Göztepe takımına yetişip yetişemiyeceği henüz belli değildir. Çünkü Göztepe takımı, bu yıl çok kuvvetli elemanlara malik ve İzmirin en kuvvetli takımı ile sahaya çıkmaktadır. Fakat lig müsabakalarında şimdiden malûm olan keyfiyet, Göztepe ve Altay takımlarının, millî kümeye geçmiş olmalarıdır.

Fransayı yenen futbolcüler

Raftl Sesta Schmaus

Adamek Hoffmann Nausch

Riegeler Stroh Binder

Jerusalem Viertel

Avusturya millî takımı bir gün Türkiyeye gelir mi, bilmiyoruz? Fakat bu takımı teşkil eden futbolcülerden bir kısmı muhtelif Viyana takımlarile her halde gelirler. Bunun için Fransayı 1 - 2 yenen Avusturyalı futbolcülerin karikatürlerini koyuyoruz.

Amerikada grevler

Detroit 27 (A.A.) — General Motors amelesile polis arasında vukubulan bir çarpışmada beş kişi yaralanmıştır.

İndiana ile Michigandaki General Motors müdürlerinin ameleye tekrar işe başlamağı tavsiye etmiş oldukları rivayet edilmektedir. Yeniden kargaşalık çıkmasından korkulmaktadır.

Sabık Kayser 78 yaşında

Doorn 27 — Sabık Kayser 78 yaşına basmıştır. Bu münasebetle hususî merasim yapılmıştır.

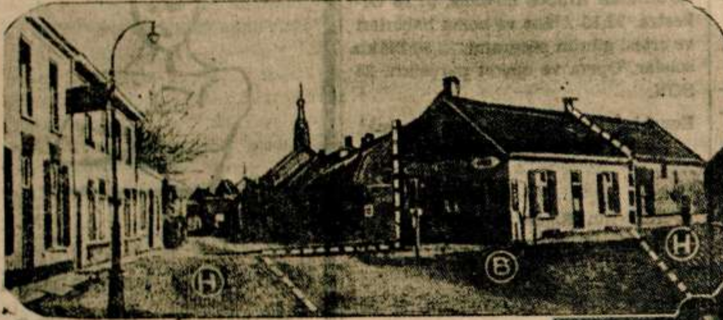
Çekoslovakyada ekalliyetler hakkında müzakereler

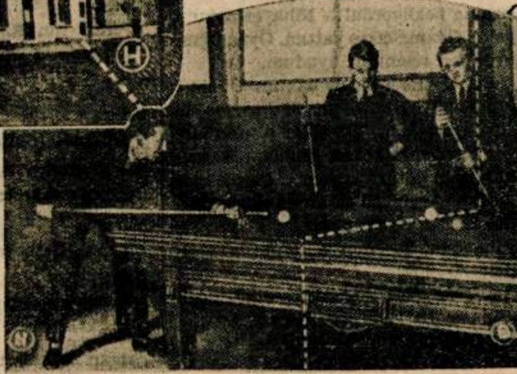
Berlin 27 (A.A.) — Prağdan bildiriliyor: Çekoslovakya başvekili M. Hodza bugün hükûmet partilerinin murahhaslarını kabul etmiştir. Murahhaslar başvekile ekalliyetler meselesinin halli için başlıyacak müzakerata esas olmak üzere müştereken tanzim ettikleri bir projeyi takdim etmişlerdir.

Alman hükûmet partilerinin ancak Alman ekalliyetinin küçük bir kısmını temsil ettikleri söylenmektedir.

Sokağının yarısı Belçikada, yarısı Hollandada olan bir şehir

Halk bu vaziyetten şikâyetçi değildir Bütün zorlukları polis, belediye çekiyor

Baarle şehrinden bir görünüş: H harfi ile gösterilen yer Hollandaya, B harfli yer Belçikaya aittir. Bilârdo masasının yarısı Hollanda, yarısı Belçika toprağındadır.

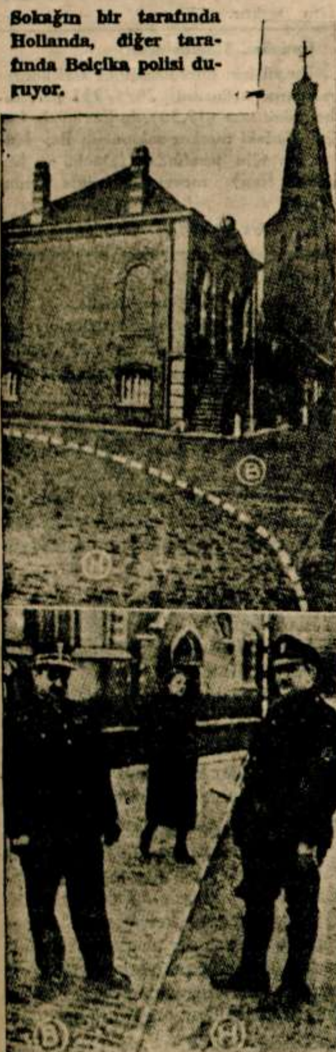
Avrupanın bazı memleketlerinde iki hudud arasında kalmış şehirler vardır. Bu şehirlerin bir kısmı bir hükûmete, diğer kısmı başka bir hükûmete tâbidir. Sokakta yürürken bir kaldırımdan öteki kaldırıma geçildiği zaman bir hudud aşılmış, bir hükûmetin toprağından başka bir hükûmetin toprağına geçilmiş olur. Bir çok evlerin ön kapısı bir hükûmetin, arka kapısı başka bir hükûmetin toprağına açılır.

Fransa - Belçika hududunda bu tarzda bir kaç şehir vardır. Bunların vaziyetinden geçende bahsetmiştik. Bugün de Belçika ile Hollanda hududu arasındaki bir şehrin garib vaziyetini anlatacağız. Baarle adındaki bu şehrin yarısı Hollanda, yarısı Belçika topraklarındadır.

NAZARÎ BİR HUDUD

Şehir iki hükûmete tâbi olmakla beraber sosyal ve ekonomik bakımdan bu şehir birdir ve onları ortadan ayıran hudud, nazarîdir. Maamafih bu nazarî hudud bir çok karışıklıklara, güçlüklere sebebiyet vermektedir. Çünkü Hollandaya ait kısımda Hollanda, Belçikaya ait kısımda ise Belçika kanunları meridir. Şehrin ikiye taksimi garib bir takım hâdiselere sebebiyet veriyor. Çünkü bu nazarî hudud mucibince bir sokağın yarısı bir devlete, öteki tarafı diğerine aittir. Bir evin bir odasının Hollanda tarafına diğer odasının ve yahut mutfağının Belçikaya kaldığı görülmektedir. Gene bir kahvehaneye konulmuş bilârdo masasının yarısı Belçika, öbür yarısı da Hollanda toprağı üzerinde bulunuyor. Bu sebeple oyuncuların oyun icabı olarak kâh Holanda, kâh Belçika topraklarına geçtikleri görülmektedir. Fakat bu hudud tecavüzü yüzünden kendilerinden pasaport ve saire arandığı yoktur.

Maamafih gündelik hayatlarında Baarle ahalisi, bu vaziyetten şikâyetçi değillerdir. Yalnız kavga ettikleri zaman komşuların hududu geçmemeyi biribirine ihtar ettikleri sık sık duyulur.

Sokağın bir tarafında Hollanda, diğer tarafında Belçika polisi duruyor.

PARA HESAPLARI

Baarlıların bu vaziyetinden yalnız iki kısmın belediye reisleri müştekidirler.

Meselâ Belçika frangının kıymeti indirildiği zaman dükkân ve meyhane sahipleri ne kadar para alacaklarına şaşırıp kalmışlardır. Maliyeciler için bir Belçika frangının ne kadar florin ettiğini hesap etmek güç değildir. Fakat bir bakkala veya bir meyhaneciye bir florin uzatıldığı vakit bunun Belçika parası ile ne kadar edeceğini hesaplamak pek güçtü. Belediye reisleri fiatleri iki paranın kıymetini tesbitte pek güçlük çekmişlerdi.

Fakat belediye reislerinin şikâyetini mucib olan hal yalnız bu değildi. Hollandalı belediye çavuşu ancak şehrin Hollandaya ait kısmında Hollanda kanununu tatbik edebiliyor. Takib ettiği şahıs hududun öbür tarafına ayak bastı mı takipten vazgeçmek mecburiyetinde!

KARISINI DÖVEN KOCA

Geçenlerde gayet garib bir vaka olmuştur. Belçikalı bir koca şehrin Hollandaya ait kısmında Hollandalı karısını iyice dövmüştür. Kadın polis çağırınca koca sokağa çıkmış, sokağın Belçikaya ait kısmına geçerek tevkife gelen polislere dil çıkarmıştır. Kadın bu hale büsbütün kızmış, bu sefer Belçika polisine müracaat etmiştir. Fakat başka bir memlekette işlenen bir cürüm için Belçika polisinin mücrümü tevkife salâhiyeti yoktur. Kanun ancak katil veya hırsızlık gibi bir cürüm işliyenlerin memleketten ihracına müsaade ediyor. Kadıncağız ne yapsın? Davadan vazgeçer gibi görünmüş, kocasına yalvarmış. Bir iki gün sonra adamı eve getirebilmiş. Ancak o zaman polisi çağırarak dayak atan kocasını tutturmuş.

Fakat bu sefer de kanun, Belçikalının Belçika kanununa göre muamele görmesini istemektedir. Boşanma sebepleri arasında Belçika kanununda bu meseleye taallûk eden bir madde yoktur. Gel de pirincin taşını ayıkla!...

DÜDÜĞÜ DİNLEMİYENLER!

Fakat mesele bununla bitmemektedir. Asıl nakliye vasıtaları kazalarında bir çok garib vakalar olmaktadır. Meselâ yolun Hollandaya ait kısmından giden bir otomobil dönemeç noktasında Belçika kısmından geçen bir otomobile kazaen çarptı mı derhal Hollanda kısmına savuşmaktadır.

Belçika polisinin çaldığı düdük ile durmağa mecbur değildir. Hollanda topraklarında ise Hollanda kanununa tâbidir. Bir çok vakalarda suçluların bu sayede kurtulduğu görülmüştür. Bu yüzden çıkan karışık davalardan bıkıp usanan Baarle hâkimleri senenin hiç olmazsa bir kaç ayını sanatoryomlarda geçirerek dinlenmek mecburiyetindedirler.

EN ÇOK TATİL YAPANLAR

Maamafih hiç zannetmeyin ki Baarle halkı vaziyetlerniden şikâyetçidirler, katiyyen. Çünkü bunlar dünyada en çok tatil yapan kimselerdir. Belçikanın bir bayramı oldu mu bütün şehirde daireler kapanmakta, Hollandanın bayramı oldu mu gene faaliyet tatil edilmektedir. Çünkü yarı halk bayram yaparken yarısını çalıştırmak şimdiye kadar mümkün olmamıştır. Bundan bir kaç sene evvel Belçika millî bayramı esnasında Baarlın Hollandaya ait kısmında tatil yapılmıyacağı ilân edilmişti. Fakat herkes şehrin Belçika tarafına geçince mecburen isler tatil edildi.

KARİ MEKTUPLARI:

Sonları ağa, bey, paşa ile biten sokaklar

Göztepeden B. Mehmed Ali yazıyor:

Muhterem gazetenizin geçen günkü nüshasında bir havadis vardı:

(Belediyede toplanan bir komisyon Ağa, Bey, Paşa ilh... gibi isimli sokaklara yeni adlar koyacakmış..)

Ben sekiz on senedenberi Göztepede oturuyorum. Buranın iki mühim sokağı var:

1 — Tütüncü Mehmet Efendi mahallesi,

2 — Nadirağa veya Tarikbey sokağı.

Eski yerlilerden sordum. Birincisi Göztepe camisini yaptırmış diye büyük bir mahalleye bu zatın ismini vermişler. Fakat ikinci sokağa neden ve ne gibi bir yararlığa binaen (Nadirağa veya Tarıkbey sokağı) denildiğini kimse bana izah edemedi.

Yeni isimler konurken bu iki sokağa da birer münasip ad bulunması hususunda alâkadarlarının nazarı dikkatlerinin celbini muhterem Akşamdan beklerim.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme iktibas hakkımahfuzdur.

Tefrika No. 821

Hüseyin Hilmi paşanın bir sözü: "Ben bir güllâbiyim, delileri biribirini parçalamaktan korumağa çabalıyorum„

Makedonyada Bulgarların, Rumların, Ulahların hareketlerine dikkat etmek, Sırp ruhanî reisleri bulunmıyan yerlere Sırp papazları ikame eylemek, Sırplık iddiasında bulunanların nüfus tezkerelerine - hüviyet cüzdanlarına - Sırp kaydini ilâve ettirmek, Bulgar komitelerinin Sırplara taaddileri hakkında yaygaralar koparmak, müsaid noktalarda Sırp komitelerince Bulgar komiteleri gibi hareket olunmak, Rusya ile İtalyaya Makedonyada Avusturya faaliyeti hakkında haberler isal etmek bu sıralarda Sırpların takip ettikleri Makedonya programının esaslı noktaları idi.

Romanyadan yapılan tahrikler üzerine Makedonya Rumları arasında kaybolmak istemiyen ve iptida Bulgarlara meyyal bulunan Makedonya Ulahları şimdi millî mevcudiyetlerini muhafazaya ve inkişaflarına Bulgarları da Rumlar kadar muhalif görüyorlardı. Romanyada muhafazakâr kabine iş başında iken teşkil edilen bir (Rumen komitesi) için Sofya merkez ittihaz olunmuştu. Bu komite tarafından biri Görice etrafında, diğeri Epir içinde faaliyette bulunmak üzere iki Ulah çetesi teşkil olunmuştu. Biraz sonra Makedonyada da bir komite merkezi ihdas edilmişti.

İptida Bulgarlarla tevhidi mesai eden bu çeteler sonra Bulgarlarla bozuştular ve onlardan ayrıldılar. Romanyada liberal bir kabine iktidar mevkiine geçince bu yolda ihtilâlkârana hareketler için komiteler teşkilinden ve idamesinden vazgeçti, çeteleri feshetti.

Türk muhibliğini şıar edinen Romanya siyaseti Makedonyaya mektep müfettişleri göndermekle iktifa etti.

Bu yolda en ziyade çalışan evvelce ismi geçen Apostol Margariti olmuştur. Margariti Elenizmin birinci düşmanı idi. Ulahlar arasında Elenizm fikirlerini tamamile yıkmak için tedrisatı ulahça yapılan bir çok Ulah mektepleri açtırdı; Romanya hükûmetinin nakden yardımını dirîğ etmediği bu mekteplerde türkçe ve fransızca dahi öğretiliyordu.

Bu zamana kadar Panelenik fikirlerle beslenmiş olan Ulahlar bu teşebbüsler sonucunda Bulgarlar gibi iki kısma ayrıldılar: Tam bir Rumenlik fikri taşıyanlar ile grekliğe meyillerini muhafaza edenler. Fakat böylece büyük bir kısmı gözlerini şimale, Romanyaya çeviren Ulahların hepsi Rumelide Osmanlı devletinin bakasını arzu etmekte müttehid bulunuyorlardı.

Rum patrikhanesi Bulgar ekzarhlığının teşekkülüne mâni olamamıştı; Üsküpte Sırp milletinden bir metropolit vekilinin bulunmasını da zarurî kabul etmişti. Ulahlar da patrikhaneden bu yolda bir müsaade istiyorlardı; bu taleblerini hükûmete karşı dahi irad ediyorlardı.

Fakat Ulahların Bulgarlar ve Sırplar gibi hâmisi bir Rus sefareti yoktu. Bunun için patrikhane Ulahların Rum kiliselerinden başka kiliseleri olmasına muhalefette dayanabiliyordu.

Nüfusça azlıkları Ulahların bu muvaffakıyetsizliklerinde başlıca âmildi. Fakat onlar ne yapıp yaparak padişahtan kiliselerde kendi dillerinde dua edebilmek üzere bir irade kopardılar. Ulahların böyle müstakil bir kilise teşkili arzuları Rum çetelerinin Makedonyadaki Ulahlar üzerine taaddilerini son dereceye vardırıyordu.

Rumenler buna başka suretle bir mukabele tertib ettiler. Makedonyada bir şey yapamayınca Romanyadaki Rumlara sataşmağa başladılar. Makedonya Ulahlara her tecavüzü Romanyada Yunan tebaası aleyhine bir nümayiş, bir Yunanlının Romanyadan ihracı suretile Yunan ticaretine bir darbeyi intac ediyordu. Hele bir defa nümayiş esnasında Rumenlerin bir Yunan bayrağını yırtıp çiğnemeleri Romanya ve Yunanistan arasında siyasî münasebetlerin inkıtaını icab ettirdi. Romanya Yunanistan ile ticaret muahedesini bozdu. Yunanlılar Romanyada işlerini bozarak hicret etmek mecburiyetinde kaldılar.

O kadar sene Fenerli Rumlar tarafından idare edilmiş olan Romanyada şiddetli bir antielenizm uyandı. (1)

Yunanlılarla Bulgarlar arasındaki zıddiyet bu yolda hâdiselerin daha kanlı bir surette şarkî Rumelide de tekerrürünü intac ediyordu. Varnada, Filibe ile civarında bu zıddiyet mukatele şeklini alıyordu. Rum köyleri yakılıyor, Yunan malları yağma ediliyordu.

Sofyada büyük bir miting Yunanlılar aleyhindeki duyguların tercümanı oldu. Yunan mektepleri kapandı. Bulgar tebaası olmıyan peskoposların memuriyetleri tanınmaz oldu. Bulgar tebaasından olmıyan Rumlar tasarruf hakkından mahrum bırakıldı. Rum tüccar boykota uğradı.

Şarki Rumeliden bir çok Yunanlılar hicret mecburiyetinde kaldılar. Bu aylarda Makedonyada hangi unsurun faik olduğuna dair her taraf kendisine müsait istatistikler tertib ederken mavzerler, bombalar işliyordu; muhalifler öldürülüyor, köyler yakılıyor, muhtelif cemaatlere mensup komiteciler biribirine, hepsi Türklere saldırıyordu.

Büyük Bulgaristan, büyük Sırbistan, büyük Yunanistan emellerine her sene yüzlerce, binlerce feda ediliyordu.

1902 nisanından 1908 temmuzuna kadar Makedonya kışın hafiflemek, yazın şiddetlenmek üzere şu manzarayı arzetmiştir: Kan ve ateş! Bu hal idi ki Hüseyin Hilmi paşaya bir gün:

— Ben bir güllabiyim! Delileri biribirini parçalamaktan korumağa çabalıyorum! Dedirtmişti.

Makedonyadaki bu kaynaşma ecnebi devletleri işlere daha kuvvetli müdahalelerde bulunmağa sevkediyordu.

Abdülhamid ise hâlâ eski usulünde devam ediyor, ecnebilerin her yeni müdahale adımına karşı evvelâ mukavemet, sonra ricat ve teslimiyet gösteriyordu.

1903 kanlı senesinde birçok Bulgarlar Bulgaristana iltica eylemişlerdi. Sırp ihtimaline karşı askerî hazırlıklarla meşgul Bulgaristan bu mültecilerle lüzumu gibi uğraşamıyordu. Ordusunda altı yüzden ziyade Makedonyalı zabit bulunan Bulgaristan hudud üzerinde tahşidat yapıyordu. Rus ajan sivilinin haremi kara kış esnasında bir Rus cemiyetinin ianelerini bu mültecilere tevzi etmek üzere Cumaibalâya yakın bir yerde bulunan meşhur (Rilo) manastırına kadar zahmet ihtiyarından çekinmemişti.

Rusyanın Japonya ile meşgul olması Bulgaristan prensi Ferdinandın metbuu ile bir harbe tutuşmak hususunda cüretini kırıyordu.

Abdülhamid 1897 de Yunanistan ile olduğu gibi Bulgaristan ile muharebede de kazanmak ihtimali olsa bile böyle bir tehlikeli işe girismeği göze alacak istidadda değildi. İki tarafça da bir itilâf akti tercih edildi.

Bulgar ricalinden Naçeviçin İstanbulda yaptığı müzakereler sonucunda tahşid edilen askerlerin terhisi, Makedonya mültecilerinin affile memleketlerine avdeti, Bulgaristanın komite ve çeteler teşekkülüne mümaneati esasları dahilinde bir itilâf yapıldı. (8 nisan 1904)

1904 yazı nisbî bir sükûn içinde geçti. Fakat Makedonva ihtilâl günlerinden daha fena sayılabilecek bir duruma girdi.

(Arkası var)

---

(1) Rene Pinon: L'Europe et l'Empire Otto...

Her akşam bir hikâye

17 numaralı oda..

Size anlatacağım hikâye noktası noktasına doğrudur. İki sene evvel yaz ortası.. bizim kaplıca şehirlerinden birindeyim... Yeni ve büyük asri otelde oturuyorum.. geleli epice olduğu için oteldekilerle çok ahbabım. Zaten pek çoklarını şehirden iyi tanıyordum. Size otel arkadaşlarım arasında yalnız kadınları tarif edeyim.. Erkekleri tarif edip de ne olacak?.

Evvelâ cazibe... Daha yüzüne, gözlerinin içine bakarken insanın başını döndürecek derecede sihirli bir genç kadın. Mısırlı, zengin... Buraya yalnız gelmiş, kocası gelip kendisini alacak, buradan Avrupaya gideceklermiş... Lâkin garip huylu bir kadın... O kadar etrafında döndüğüm ve bana da o derece yüz vediği halde arkadaşlığımız istediğim kadar ilerliyemedi.

Nihayet kendi kendime onun hakkında bir karar verdim. Hoppa, bizim tabirimizle «fındıkçı» bir kadın... Bütün hafiflikleri yapıyor, lâkin karşısındaki erkek biraz arzularını genişletti mi?. Katiyen o tarafa iskele yanaştırmıyor.. bunun için cazibeden kati surette ümidimi kesmiştim. Maamafih gene arasıra arkasından koşmaktan kendimi alamıyordum.

Otel komşularım arasında ikinci kadın bayan Fahire... Altmışına çoktan yaklaşmış. Buruşuklar içindeki yüzünü fena halde boyayan, genç görünmek için türlü hafifliklerden çekinmiyen gayetle şişman bir dul... Herkesin kendisine hemen âşık oluvereceğini zanneden bir kadıncağız...

Ben artık cazibeden ümidimi kesince işi alaya döktüm. Hiç olmazsa eğlenceli, komik birkaç gün geçirmeğe karar verdim. Çünkü cazibeye karşı muvaffakıyetsizlik fena halde canımı sıkmıştı. Âdeta kendimi avutmak istiyen nevmid âşıklara dönmüştüm. Bunun için bana bir eğlence lâzımdı. Aklıma şeytanca bir fikir geldi. Bayan Fahireye âşık rolü oynamak...

O gece yemeği hep beraber yiyordük. Cazibe, Fahire, ben. İki erkek arkadaşım daha... Masalarımızı yanyana çektirmiştik. Yemekte epi bira yuvarlamıştım. Birdenbire Fahireye damdan düşer gibi:

— Ah dedim.. bayan Fahire... Sizin öyle büyüleyici gözleriniz var ki.. ben bu bakışların uğrunda mükemmel bir cinayet işliyebilirim.

Arkadaşlarımın hepsi gülmemek için havlularını ağızlarına götürdüler. Çünkü hepsinin benim muzipliğimden haberleri vardı... Bilhassa Cazibe şeytan şeytan bana bakıyor, kahkahalarını güç zaptedebiliyordu.

Lâkin Fahire hiç bir şeyin farkında değildi. Benim sözlerim o derece hoşuna gitmişti ki, gözlerini süzerek:

— Ah siz erkekler.. ah siz erkekler.. dedi her genç, her güzel kadına aynı cümleleri söylersiniz...

Bu sefer ben kahkahayı atmamak için kendimi epi zorladım. Ve hemen Fahireye cevap yetiştirdim:

— Katiyen... Emin olun, ilk defa böyle baş döndürücü bakışlar karşısında kendimi kaybediyorum bayan Fahire...

Fahire âdeta bir sarhoşluk anı geçiriyordu:

— Çapkın... diye iskemlesini büsbütün yanıma yaklaştırdı, bu komplimanı şimdiye kadar kaç kadına yaptın?..

— Ah Fahire içimden geçenleri bir bilsen...

Fahire işi iyiden iyiye ciddiye almıştı.

— Canım, dedi, bu bahisler bu kadar kalabalık içinde konuşulur mu?.,

Sonra kulağıma eğildi:

— Bunları söylemek için daha tenha bir zamanı bekliyecek kadar da sabrın yok mu?.

Hepimiz bomba gibi kahkahaları patlatacağız amma, dişimizi sıkıyoruz.

Nihayet yemekten sonra biraz dolaştık, filân.. herkes odasına çekildi. Bir müddet otelin arkasındaki büyük bahçede dolaşıyordum. Bu sırada gözüme Fahirenin odasının balkonu ilişti. 17 numaralı odanın balkonu... Oynadığım oyunu biraz daha ileriye götürmek istedim. Bahçeden büyük bir gül kopardım. 17 numaralı odanın açık balkon kapısından içeriye attım. Ve ağaçları arasından hızla yürüyerek otele girdim. Şimdi Fahirenin halini düşünüyordum. Sofradaki sözlerimden sonra balkonun kapısından içeriye attığım gül onu kimbilir ne kadar heyecanlandırmıştı. «Şimdi odasında ne derin kalb çarpıntıları içinde beni düşünüyordur..» diyordum.. yeptiğim hainliği biraz daha ileri götürmek için sanki şeytan beni dürttü. Odamdaki telefonu açtım. Otelin santralındaki matmazele:

— 17 numaralı odayı versenize.. dedim... Biraz sonra telefon açıldı:

— Allo...

Ben hemen sordum:

— Allo.. biliniz bakalım ben kimim?.

— Kerim... Demin bana balkondan gül atan değil mi? Telefon edeceğini, beni bu gece görmek istiyeceğini biliyordum Kerim...

— Ah.. mümkün olsaydı gül yerine size kalbimi çıkarıp atardım... Size söyliyecek o kadar şeylerim var ki...

— O halde hemen 17 numaralı odaya geliniz... sizi uzun uzun dinliyebilirim..

Bu söz üzerine şaşırdım. Öp babanın elini.. şimdi ne yapacaktım?.. Maamafih hiç bozmadım; sanki çok heyecanlanmışım gibi sesimi titreterek:

— Hemen geliyorum.. ancak koridorlarda belki kimsoye raslarım.. beni odaya girerken görürlerse dedikodu olur.. eğer böyle bir müşkülâta uğrar da odaya giremezsem bahçeye çıkarım. Uzaktan ıslıkla bir fokstrot çalarım.. siz de beni beklediğinizi anlatmak için karanlıkta balkon kapısında sigara içiniz... Sigaranızın ateşini hararetli bir aşk davetiyesi olarak telâkki edeceğim...

Benim yalancıktan sesimi titretmeme rağmen onun sesi hakikî bir heyecanla titriyordu:

— Bekliyorum...

Ben tabii onun odasının bile önünden geçmeden bahçeye çıktım. Sanki 17 numaralı odaya girmek için müşkülâta uğramışım gibi ıslıkla fokstrot çalmağa başladım. Karanlıkta bir ateşböceği gibi sigarasının ateşi parladı söndü. İçimden kahkahalarla gülüyordum. Şu dakikada «altmışlık tazecik» acaba ne büyük heyecan içinde idi.

Onu üzmek için ayrıca birer saat fasıla ile bahçeye çıktım. Islıkla fokstrotlar çaldım ve daima sigarasının ateşinin parladığını gördüm. Demek beni ne büyük bir hararet, ne büyük bir sabırsızlıkla bekliyordu!... Nihayet uykum geldi. Odama çıkıp yattım. Oynadığım oyundan memnun uyudum.

Ertesi sabah bir de baktım. Otelin önünde büyük bir otomobil duruyor.. bir sürü çantalar... Eyvahlar olsun.. meğer Cazibenin kocası gelmiş... Karısını hemen götürüyormuş... Cazibe otomobilde idi. Yüzü sararmış ve yorgundu. Kocası biraz uzaklaşınca yanına yaklaştım. Son derece dargın bir halde:

— Dün gece, niçin gelmedin?.. dedi, seni sabaha kadar bekledim..

Şaşaladım:

— Sahi mi? Ne münasebet?.

— Geleceğim diye telefon etmedin mi?..

Aklım kanatlanıp başımdan uçacaktı. Neden sonra:

— Ay sen 17 numaralı odada mı idin? dedim..

— Öyle ya.. dün gece buradaki son gecemdi. Fahire benim odamı çok beğeniyordu. Onun daha bir aylık sıcak su kürü varmış.. başkası tutmadan benim odamı tutmak istedi. Dün gece odaları değiştik.. Ben de zannettim ki, benim burada geçireceğim son geceyi benimle beraber geçirmek istiyorsun... Seni o kadar bekledim ki... Sen telefon edince ne kadar sevinmiştim. Sabaha kadar balkon kapısında sigara içtim durdum..

— Söyleme Cazibe deli olacağım...

Nasıl deli olmıyayım ki, o sabah Cazibe ile kocası vapurla İstanbula gidecekler. Akşam ekspresle Avrupaya... Yani hayatımda tanıdığım en güzel kadını bir daha görmeme imkân yoktu. Onların otomobili hareket etmek üzere iken Fahire o dev gibi vücudile:

— Nonoşum gel seninle tenha köşelere çekilelim.. diye yanıma yaklaştı.

(Bir Yıldız)

Radyo

28 Kânunusani 937 Perşembe

İSTANBUL:

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Kanferans: Tayyare cemiyeti namına Rasim Tat. 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve Halk şarkıları. 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21 Bay Ömer Rıza tarafından Arabca havadis. 21,15 Orkestra. 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30 Plâkla sololar. Opera ve operet parçaları. 23 SON.

Ecnebi İstasyonlarının Bu Akşamki En Müntehap Programı

S. D.

Roma (238,5) m. 22 — (Verdi) nin Rigoletta operası [*Mantova dükası rolünü Benjamino Gigli yapacaktır.*]

Prag (470,2) m. 21 30 4 perdelik (Boris Gosunov) operası

Paris (Radyo Pari) (1648) m. 22 45 Senfonik orkestra

Varşova (1339) m. 20 — Piyano (Bethovenden parçalar)

Berlin (356,7) m. 20 15 Keman konseri piyano ile beraber

Peşte (549,5) m. 22 45 Tzigan orkestası

Dans Musikisi

		S. D.
Brükselden II	(321,9) m.	23 —
Oslodan	(1153) m.	23 15
Frankfortdan	(251) m.	23 30
Tuluzdan	(328,6) m.	— 45
Londradan	(342,1) m.	— 50

29 Kânunusani 937 Cuma

İSTANBUL:

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı — 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik, 20 Veda Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,10 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından halk şarkıları ve Türk musikisi, saat 21 Bay Ömer Rıza tarafından arapça havadis, 21,15 Orkestra, 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, Opera ve operet parçaları, 23 Son.

Solfej dersleri

Şişli Halkevinden:

Solfej derslerine şubatın birinci pazartesi günü saat on yedide başlanacaktır. İsteklilerin acele müracaatları.

Kızılay Hasköy şubesinden:

Kamunumuzun Kızılay kongresi 31 ikinci kânun 937 saat 10 da Halıcıoğlu iskele karşısındaki Parti binasındaki merkezinde yapılacağından kamunumuz Kızılay üyelerini bu saatte bulunmaları ilân olunur.

Beyoğlu Halkevinden:

30/1/937 cumartesi günü akşamı saat 20,30 da Evimizin gösterit salonlarında bir toplantı yapılacaktır.

1 — Konferans: Uyuşturucu maddelerin tahribatı hakkında (Doktor Hüseyin Kenan Tunakan tarafından).

2 — Temsil: (Evimiz gösterit kolu tarafından).

3 —Bu toplantı arzu eden yurddaşlara açıktır.

Eminönü Halkevinden:

Bu yıl için düzenlediğimiz seri konferansların üçüncüsü 28/1/937 perşembe günü saat (17,30) da Eevimizin Cağaloğlundaki merkez salonunda Bay Murat Sertoğlu tarafından (Dünkü ve bugünkü İran) mevzuu üzerinde verilecektir.

Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 88

Düşmanı bir gece baskınile can evinden vurup yıkalım. Bu fırsat her zaman ele geçmez, Emir!

Emir Yusuf baskına karar vermişti. Ertesi gün bütün hazırlıklarını tamamlıyarak, gece yarısı baskına gideceklerdi.

Sevil mücahidleri atlarına binmişlerdi.. ortalık henüz yeni kararmıştı. Düşman ordusunun bir saat gerisinde bir dağın yamacında gece yarısına kadar bekliyeceklerdi.

Emir Yusuf, Rüstemle at üstünde konuşuyordu:

— Annemi gördün mü hiç, Garnatada?...

— Sitti Ayşeyi mi soruyorsunuz?. O, anadan Ebu Abdullah gibi bir vatan hainin nasıl doğduğuna şaşıyorum doğrusu. Sitti Ayşeyi mücahidler çok severler. Fakat, zavallı kadıncağız son günlerde oğlu tarafından zindana atılmıştı.

— Ne diyorsun? Hakikat mi bu söylediklerin?.

— Yalan söylersem elime ne geçecek.. hakikati gözümle gördüğüm gibi söylüyorum. Ebu Abdullah Garnatanın en münevver ve yurdsever gençlerini birer birer yakalatıp boğduruyor. İlim ve fikir adamlarını kendi etrafına toplamış.. güya düşman şehri zaptederse, kendisile beraber onların da tecavüzden korunmasını ahden temin edecekmiş.

— Garnatada'da Şeyh Halil bir iş göremedi mi?.

Rüstem içini çekti:

— Aman, ne tesadüf! Siz Şeyh Halili tanıyor musunuz?.

— Onu buradan Garnataya ben göndermiştim.. fakat geri dönmedi. Benim de işlerim bu yüzden altüst oldu.

— Ben Şeyh Halilin yeğeni Tahirin evinde misafirdim. Şeyh Halil Garnataya geldikten sonra, mücahidler biraz daha cesaret buldular.. kanları tutuştu.. hükümdarın menfi tahrikâtına ehemmiyet vermediler. Şeyh Halil elaltından valide sultanla temas da etmişti. Fakat..

— Ne oldu? O da mı satıldı yoksa kardeşim gibi?...

Rüstem hakikati söylemeğe mecbur oldu:

— Bir sabah evin kapısında bir kesik baş bulduk. Hayretle eğilip baktık.. Şeyh Halilin başıydı bu.

Prens Yusuf dişlerini gıcırdatarak haykırdı:

— Alçaklar.. onu da mı öldürdüler?.

— Tahirle ben, Şeyh Halilin öcünü almağa çalıştık.. ortalığı ateşledik.. sarayı kundaklamak, uyuşuk vicdanları harekete getirmek istedik. Fakat, bu teşebbüsümüz de en aşağı üç yüz mücahidin ölümile neticelendi.. sultanın cellâdları derhal vaziyete hâkim oldular.. ve istipdadı yıkmak istiyen gençleri birer birer kılıçtan geçirdiler.

— Zavallı Şeyh Halil. Halbuki o buradan Garnataya ne büyük ümidlerle gitmişti. Şimdi Garnatadan büsbütün ümidimi kestim.

Prens Yusuf bir müddet sustu.. konuşmadı..

Vaktin biraz daha ilerilemesini bekliyordu.

Ortalık karanlıktı.

Mücahidler basacakları sahayı çok iyi bildikleri için, çok ümidli ve neşeli görünüyorlardı.

Rüstem gittikçe uzayıp derinleşen bu sükûtü ihlâl etti:

— Baskından sonra ne yapmak fikrindesiniz, ya Emir?.

— Düşman zabitlerini esir alıp bütün silâh ve cephanelerini yağma ettikten sonra geri dönmek.

— Ben de bu fikirdeyim. Çünkü o noktadan ileri hareket edilecek olursa, düşmanın büyük kuvvetlerile karşılaşmak tehlikesi baş gösterir. Kazanılacak muvaffakıyet çok çabuk kaybolur ve baskından ele bir şey geçmez.. geçenler de elden gider.

— Çok doğru söylüyorsun! Yağmadan sonra, herhalde Sevile döneceğiz.

•••

MÜTHİŞ BİR BASKIN

Gece yarısı..

Prens Yusuf, Rüsteme sordu:

— Hareket emrini vereyim mi?.

— Tam vaktidir.. fena olmaz.

Gündüzden söylenen parola şu idi: Dağın yamacında bir meşale yanacaktı.

Biraz sonra meşale yandı..

Mücahidler ateşi görünce hep birden harekete geçtiler. Tertibat gündüzden tamamlanmış, müslüman akıncıları düşman karargâhına varınca ne yapacaklarını önceden kararlaştırmışlardı.

Sevilli mücahidler hep birden, taşkın bir nehir gibi, akına başladılar.

Prens Yusufun yanında değerli müslüman zabitleri vardı. Rüstem de Yusufla beraber gidiyordu.

İspanyolların muvakkaten kurdukları karargâhta dört, beş bin kişi tahmin ediliyordu. İspanyol askeri çok yorgundu.

Baskın çok heyecanlı oldu.

İlk önce İspanyol nöbetçileri birşey anlıyamadılar.. hattâ dört çevreden birden gelen atlıları kendi süvarileri sandılar..

Ve: — Tehlike var!.

Borusunu çalmağa bile lüzum görmediler.

Müslüman mücahidler ilk hamlede nöbetçileri kılıçtan geçirdikten sonra, ordu merkezine girmeğe muvaffak olmuşlardı.

İspanyol askeri uykuya dalmıştı.

Alaca karanlıkta parıldıyan kılıçlar ve uzun palalar arasında İspanyolların başları uçuruldu ğu çok güzel görülüyordu. Herkes biribirini seçebiliyordu.

Bu arada arapça: (Ya Allah.. udrub!) gibi kelimeler işitilmemiş olsaydı, İspanyollar kökten bir felâketin geldiğine ve cinler ordusunun hücumuna maruz kaldıklarına inanacaklardı.

Müslümanların baskın yaptıkları anlaşılmıştı. Neden sonra kılıçlarına sarılmak fırsatını bulanlarda da bu kılıcı salliyacak derman ve cesaret kalmamıştı. Müslümanlar at üstünde dev gibi sağa sola kılıç sallıyorlardı. Düşman askeri ise yerlerde yatıyordu.. ve korkudan ne yapacağını bilmiyordu.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR
«Akşam»ın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

İŞ ARIYOR — Yeni harflerle okur yazar 24 yaşında bir Türk bayan iyi bir aile nezdinde onbeş lira ücretle yemek veya küçük çocuk bakımı işi arıyor. Ankara - İzmire gider. Şişli kır sokak No. 8 Nuriye adresine tahriren müracaat. — 3

TIB FAKÜLTESİNİN — Yüksek sınıfından bir genç, hastane veya mümessillerinde vazife kabul ediyor. Genç mekteplileri de derslerine hazırlar. Lütfen Akşamda B R K. adresine. —

İŞ ARIYOR — Türkçe, İngilizce, muhaberat yapar, makinede yazan Frenszıcayı bilen bürolarda bir Bayan iş arıyor. Taksim sıra servi yeni Hayat apartıman dahilinde 4 numaraya mektupla müracaat. —

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Çok tecrübelf, türkçe ve fransızca lisanlarını bilen ve daktiloyu seri ve mükemmel surette yazan. Tezgâhtarlık veya kasiyerlik vazifesile mağaza veya bürolarda iyi bir iş arıyor. İyi referansları vardır. Akşamda RM. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

2 — İşçi arıyanlar

ELEKTRO - MEKANİSYEN ARANIYOR — Elektrik işlerinden iyi anlıyan tecrübeli bir genç aranıyor. Şerait, 1 - Türk olmak, 2 - askerliğini bitirmiş olmak, 3 - İngilizce veya Fransızcayı iyi bilmek, 4 - İcabında hemen Avrupaya staj için harekete engeli olmamak. Mektep diploması ve bonservislerini hamilen sabahları 9 dan 1 e kadar. Tokatlıyan otelinde 43 No. lı dairede Bay Esen'e müracaatları. Genç elektrik diplom mühendisler tercih edilir. — 1

KÂTİP ARANIYOR — İstanbulda bir ticarethane yarım yahut bütün gün için muhasebeci arıyor. AKŞAM idarehanesinde İ. Z. rümuzuna mektupla müracaat olunması. —

BİR APRE USTASI ARANIYOR — Yünlü mensucat fabrikasında çalışmak üzere iyi maaşla bir apre ustasına ihtiyaç vardır. Taliplerin sertifikasile beraber Çakmakçılar Sabirsafa Han No. 17-18 e müracaat etmeleri. —

BİR BAYAN ARANIYOR — Beyoğlunda bir fabrikada muhasebe defteri tutmak bilen bir genç bayana ihtiyaç vardır. Arzu edenler (Akşam) gazetesi vasıtasile E. E. rumuzuna mektupla bildirsinler. —

DİPLOMALI — Mükemmel almanca bilen genç Türk çocuk lâzımdır. Galata Arslan Han 6 ncı kat 5 No. ya müracaat. — 1

EBE ARANIYOR — Anadoluda bir doğum evine ebe lâzımdır. Tercümeihal, vesikalar, fotoğrafile Kabataş İnhisarlar yaprak şubesinde M. Memduha şahsan veya mektubla müraccat. — 9

3 — Satılık eşya

SATILIK CİVCİV MAKİNESİ — Altmış yumurtalık bir İngiliz civciv makinesi iki ana makinesile birlikte satılıktır. Arzu edenler Bostancıda Bağdad caddesinde 425/1 No. lı Bay Nazmi evine müracaat. —

SATILIK PİYANO — 170 liraya Alman markalı çok güzel bir piyano. Forması büyük, içi demir. Acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Aynalı Çeşme Emin Cami caddesi Emin Cami apartımanı No. 63/3. Saat 8 den 11 e, 2 den 6 ya kadar. — 1

SATILIK PİYANO — Meşhur Alman markalardan az kullanılmış piyano. İçi hep demir, telleri çapraz, büyük formalı acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazar Duduodalar sokağında 26 No.lı dükkâna. — 1

ACELE SATILIK OTOMOBİL — Buik marka bir otomobil acele satılıktır. Görmek istiyenler Taksim tramvay durağı karşısındaki tütüncü dükkânına müracaat. — 4

4 — Kiralık-Satılık

KİRALIK DÜKKÂN — maçka çarşısında işlek caddede büyük ve her işe elverişlidir. İçinde terkos ve tuvaleti vardır. Maçkada 118 No. lı Behçet apartımanına müracaat. —

SATILIK ARSA — Taksimde Ayaspaşada Panorama cadddesinde Sürenyan apartımanı bitişiğinde çift apartımana elverişli fevkalâde nezaretli 325 metrelik arsa satılıktır. Telefon: 38 - 84 — 9

SATILIK HANE — Aksaray Valde camii ve mektebi karşısında Selimpaşa sokağında müceddet kâgir beş odalı hane satılıktır. Elektrik, havagazı, terkos vardır. İki daireye ayrılmıştır. Fiat maktuan üç bin iki yüz liradır. Ayni sokakta 11 No.ya müracaat. — 7

ACELE SATILIK APARTIMAN — Lâleli caddesi Azimkâr sokak No. 57 dört kat iki daire deniz ve tramvay caddesine nezareti fevkalâde, acele satılıktır. içindekine müracaât. —

KİRALIK — Bakırköy hamamı mükemmel yapılıyor. Galata Arslan Han 6 ncı kat 5 No. ya müracaat. — 1

SATILIK KÂGİR HANE — Kadıköyünde Cevizlik Şifa sokak 20 No. Bir dönüm arsa üzerine üç müfrez haneden ikisi ayrı ayrı veya birden satılıktır. Beheri iki kat, dörder oda, apartımana elverişlidir. Hava gazı, su, elektrik, kuyusu; denize yakın muhit ve havasının temizliği tavsiyeye şayandır. İçindekilere müracaat. — 10

UCUZ SATILIK HANE — 11 oda, elektrik, terkosu, hamamı, bahçesi ve denize nazır, yanında ayrıca iki odalı bir yeri de mevcut hane satılıktır. Kabataş İnönü kız orta okulu karşısında köşe başında 16-18 numarada içindekine müracaat. —

SATILIK KÖŞK — Boğazın en güzel yeri olan paşa bahçesinde mükemmel bir köşk müsaid bir fiatla satılıktır. malûmat için Akşam gazetesinde Bay Fuada müracaat. Telefon: 20113—1

SATILIK LÜKS HANE — Taksimde Sıraselvilerde denize nazır 13 oda, banyo ve saire, bahçeli gayet sağlam kâgir hane satılıktır. Müracaat: Telef. No. 20104. — 1

SATILIK ARSA — Koska Mimar Kemalettin mahallesi Mesih paşa So. 84 Bayan Saimeye müracaat. — 2

ELE GEÇMEZ FIRSAT — Divanyolu cebeciler sokak tramvaya on adım mesafe on numaralı 7 oda tam konforlu müştemilâtlı ve bahçeli sarnıçlı kuyu, elektrikli adalara ve boğaza nazır kâgir hane mahkemeden satılıyor. İçindeki Bay Rüştüye müracaat. — 13

KÜÇÜKPAZARDA — Karakol karşısındaki sokak içinde Saatçi yokuşunda iki adet müceddet kâgir hane: Dörder odalı, ikişer helâlı, birer banyolu, bir miktar bahçe acele satılıktır. Kantarcılar caddesinde Vatan kıraathanesi yanındaki berber Ahmede müracaat. — 5

15 METRELİK SIRASELVİ CADDESİ ÜZERİNDE — Ve arkası denize nazır 8,70X 29 ebadındaki arsanın 8,70X19,5 ebadına mebni modern tarzı mimarîdeki apartıman inşaatı bütün malzemesile taşraya azimet dolayısile müsait fiatle satılıktır. Müracaat yeri: Sıraselvi caddesi 156 No.lı Fehmibey apartımanı üçüncü kat. — 8

SATILIK BÜYÜK HANE — 12 büyük oda, salon, parke. duvarları yağlı boya, şömine büyük mutfak çamaşırhane, sarnıç, arkası taraça açık çok güzel bir ev, apartıman için elverişli uygun bir fiatla satılıktır. Adres Beyoğlu İngiliz sefarethanesi arkasında Aslan sokak No. 13 içindekilere müracaat. — 9

ACELE UCUZ SATILIK EV — Kandillide sekiz odalı, su, elektrik tesisatı mevcut Boğaza nazır bir ev satılıktır. Evi görmek için Kandillide simsar bay Ömere, görüşmek için Ortaköyde Sandalcı Mecit sokak 25 No.da baytar bay Mustafaya müracaat. — 2

5 — Müteferrik

ALMANCA DERS — Diplomalı bir Alman muallimi kendi ve yahud talebenin evinde Almanca dersi vermektedir. Akşamda Ş. C. C. 23 adresine mektupla müracaat. —

GÜZELLİK VE GENÇLİĞİNİZ İÇİN — Güzellik Enstitüsünden istifade ediniz. Resmen tanınmış Paris yüksek güzellik mektebinden diplomalı mütehassısın ve asistanlarının, ayrıca mütehassıs bir doktorun nezaretindedir. İstişare ve tecrübe ücretsizdir. Telefon 49321 - İstiklâl caddesi, Parmakkapı tramvay durağı 123 - birinci kat. — 4

ALMANCA, İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun müteaddit okullarında resmen vazifeli, diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve ciddî metodlarla ders verilmektedir. Bundan maada, mekteplerde tedris edilen her branş üzerine yardım dersleri verilir. Şerait rekabet kabul etmiyecek derecede müsaittir. (Akşam)da «Terakkı» rümuzuna mektupla müracaat ediniz. — 8

SERMAYE ARANIYOR — Esası kurulmuş parlak ve garantili bir ticaret için 20 bin lira sermaye ile namuskâr ve ilmi iktisat sahibi bir şerik arıyor. (Akşam) gazetesi B M D rümuzuna derhal müracaat. — 1

KIRAATHANE — Merkez bir yerde işlek yeni mobilyeli bir kıraathane kiralıktır. Tutmak isteyenler (Akşam) gazetesinde K. rümuzuna mektupla müracaat etsin. Ortak da alınır. — 2

RİYAZİYE, FİZİK, LİSAN KİMYA VE — Olgunluk dersleri, Türkçe, Fransızza, İngilizce, Almanca, İtalyanca tercüme, tahrir, mükâleme, muhasebe, bankacılık, ve ticaret dersleri. Çenberlitaşın karşısındaki kız erkek yabancı dilller dersanesi bir kaç derste müşküllerinizi giderir, sınıfta kalmak düşüncesi bırakmaz, her mektebin dersleri 5 lisanla ihtiyacınıza göre, gündüz akşam gece de veriliyor. Direktörü Ziya Çetinkaya. — 1

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe agrejeliğine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedris eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü hususî veya grup halinde Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakalorya imtihanlarına hazırlık dersleri Esaslı ve en serî yeni usullerle tedris eder. Fiatlar mutedildir. «Prof. M. M.» rümuzile (Akşam)a mektupla müracaat. — 9

TÜRK DİLİNDEN — İngilizce, Fransızca, Almanca, yalnız doğrudan hususî derslerle öğrenilebilir. Beyoğlunda Mektep sokağında 31 No. hanede diplome bay Tingir bu dilleri metodla iyi öğretir. — 3

DOKTOR ŞERİK ARANIYOR — Rezikosu yok, emsalsiz ve kârı çok yüksek meslekî bir ticaret için 6 bin lira sermaye ve tercihen müşterek çalışmak şartile şerik aranıyor. 5 ile 6 arası 41370 telefona müracaat. — 1

30 KURUŞA — Fransızca, muhasebe, keman, İspanyolca dersleri veriliyor. M.S.K. harflerile gazetemize tahriren müracaat edilmesi. —

DANS DERSLERİ — Hususî ve münferiden (asrî dans dersleri) Beyoğlu, Karlman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak N. 3. Müracaat saatleri: (12-14) (17-20) ye kadar profesör Panosyana. — 9

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak gösterilmiş olan karilerimizden

Kş Kürk - PDT 120 - E E
FB 10 - AR - RR - İ Z - K
R D öğretmen

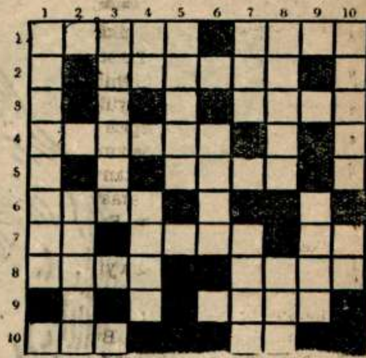
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Anadoluda bir diş tabibinin yanında çalışmak üzere iyi bir

PROTEZYEN LÂZIMDIR

Şeraiti anlamak için İstanbulda İş Bankası arkasında Şark Diş deposuna müracaat

BULMACAMIZ

SOLDAN SAGA:

1 - Çorba âleti (5) Nikâh (4)
2 - Temelli (6)
3 - Öküzün dişisi (4)
4 - Yırtıcı kuş (6)
5 - Arabistanlı (4)
6 - Yuva (4)
7 - Nida (2) Vakıt âleti (4) Nota (2)
8 - Siyah (4) Emel (4)
9 - Oturmak, dinlenmek (4)
10 - Garez (3) Kasabın sattığı (2)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 Aydınlık değil (8)
2 - Halk (5)
3 - Bir kadın ismi (6)
4 - Sıcak (2) Temel (4)
5 - Çengel (3)
6 - Hububattan biri (4)
7 - Bir erkek ismi (3) Âdet (4)
8 - Sicim (5) Solgun (3)
9 - Bilgi (4)
10 - Vapur kaburgası (5) Beygir (20)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa 1 - Plâj - Taban 2 - Yakamoz 3 - Alamana 4 - Vize 5 - An - Ar 6 - Na - Nark 7 - Etli - Tecim 8 - Çil - Muzi 9 - Sıska - Al 10 - Kalem.

Yukardan aşağı 1 - Pervane - Si 2 - İnatçı 3 - Ayaz - Lise 4 - Jale - İlk 5 - Ka - An - Ak 6 - Tamirat 7 - Ana - Remil 8 - Boncukcu 9 - Aza - İzam 10 - Eramil.

Hesap defterleri

Piyasanın en sağlam, en muntazam en zarif ve en ucuz

Yövmiye defterleri
Kasa defterleri
Defteri kebirler
Muavin defterler

Birinci hamur kâğıt ile		kuruş	Kalın banka kâğıdı ile		kuruş
200	Sahifeli	120	200	Sahifeli	140
300	»	150	300	»	170
400	»	200	400	»	225

(Akşam) idaresinde satılmaktadır. Telefon: 24240
Hesap defterlerinizi almadan bunları görünüz ve bu fırsattan istifade ediniz!

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Alman yapısı açık deniz motörleri için 12 tane silindir başlığının 15/2/937 pazartesi günü saat 11 de kapalı zarfla ekşiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı (3000» liradır.

3 — Şartnamesi komisyondadır.

4 — İsteklilerin 225 liralık ilk teminat makbuzlarile kanunî belgelerini ve teklif mektuplarını belli vakitten bir saat evvel Galata Çinili Rıhtım han birinci kattaki komisyona vermeleri. (520)

TURK HAVA KURUMU
BUYUK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4 cü Keşide 11 Şubat 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Şubat/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Bakırköy sulh hâkimliğinden:

Bakırköyünde Cevizlik mahallesinde Kız Mektep sokağında 21 numaralı evde mukim iken 28/11/936 tarihinde bilâ varis ölen Hayriyenin terekesine mahkemece vazı yed edilmiş ve ölüye ait olup tamamına 1000 lira kıymet takdir edilen bir bodrum dörtte bir yemek odası bir mutfak bir kiler ve bir kuyu ve bir mikdar bahçeyi muhtevi mezkûr 21 numaralı hanenin ölüye ait yarı hissesinin paraya çevrilmesine karar verilmiş martın birinci pazartesi günü saat on beşten on altıya kadar birinci arttırması icra kılınacaktır. Kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde ihalesi icra kılınacağı ve bulmadığı takdirde son pey arttıranın uhdesinde baki kalmak şartile ikinci arttırması martın on altıncı salı günü saat on beşten on altıya kadar icra kılınacağından taliplerin kıymeti muhammenesinin ölünün hissesine isabet eden 500 lira için % 7,5 nisbetinde pey akçesi ile satış günlerinde ve şartnamesini görmek istiyenlerin her gün müracaat edebilecekleri ilân olunur. M. 957

Çağırma
Bakırköy Askerlik şubesinden:

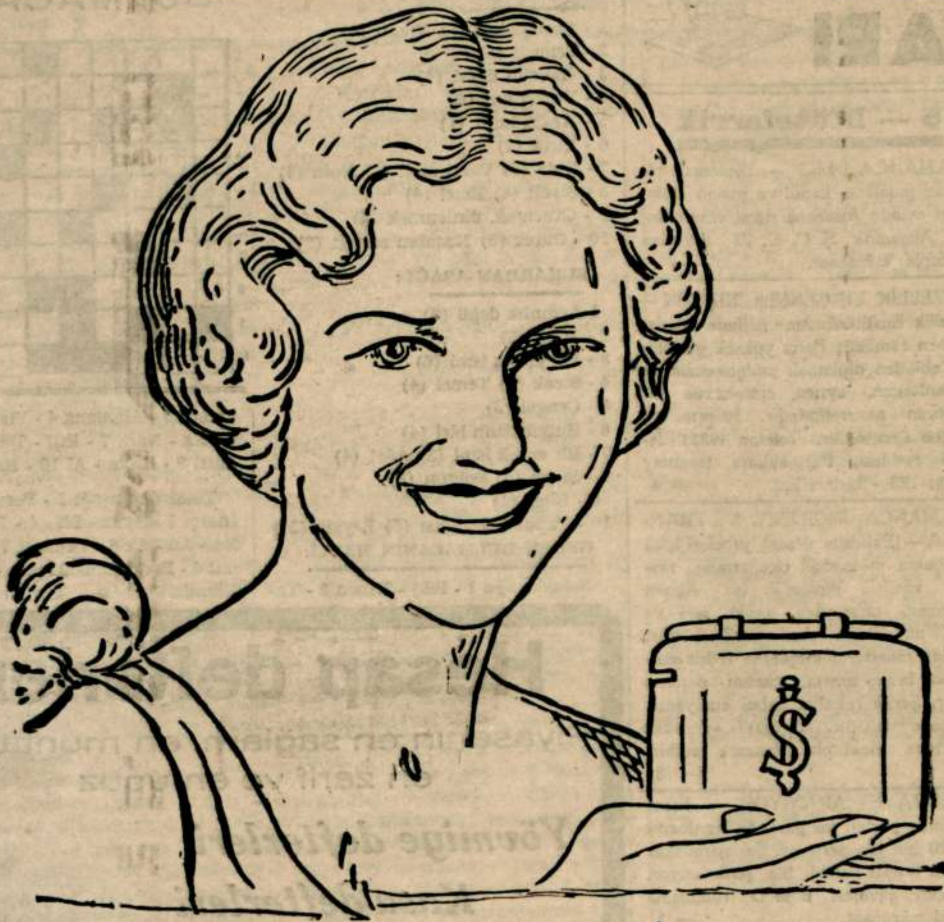
25/1/937 gününden itibaren yerli ve yabancı 333 doğumlu mükelleflerin ilk yoklamalarile 308 ilâ 328 doğumlu ihtiyat eratının mutad olan senelik yoklamalarına başlanmıştır. Alâkadarının bizzat veya mektupla müracaat etmeleri ilân olunur.

Zayi — İstanbul Ziraat bankasından aldığım 6435 numaralı tasarruf cüzdanımı zayi ettim, yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. **2265 Cemal**

Zayi — 331 yılında Sıvas vilâyetinin Suşehri kazası rüştiye mektebinden aldığım şehadetnamemi zayi ettim, yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Suşehri kasabasında Şeyranli oğullarından İsmail oğlu Hilmi.

İZMİRDE
Dr. ABDÜLKADİR TAŞTAN
Sinir ve Elektrik Tedavisi
İzmir, İkinci Beyler sokağı No. 81 de her gün ikiden sonra. Tel. 3315

Çeyizim İşte.

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden:

4/2/937 perşembe günü saat 15 de İstanbulda Nafıa müdürlüğünde (2190) lira keşif bedelli Kandilli rasathanesinde yapılacak muhtelif bina inşaat ve tamirat işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme Bayındırlık işleri, genel, husust ve fennî şartnameleri proje, keşif hülâsasiyle buna müteferrî diğer evrak dairesinde görülecektir. Muvakkat teminat (165) liradır.

İsteklilerin mektuplarını ve en az (1500) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair gösterecekleri vesika üzerine Nafıa müdürlüğünden almış olduğu müteahhitlik ve Ticaret odası vesikalariyle 4/2/937 perşembe günü saat 15 de Nafıa müdürlüğüne gelmeleri. (258)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Trabzon - İran Transit yolunun Trabzon vilâyeti içinde seylâp tahribatına karşı yapılacak duvar, anroşman, mahmuz vesair inşaattır.

Keşif bedeli (125,855) liradır.

2 — Eksiltme 4/2/937 tarihinde perşembe günü saat (16) da Nafıa vekâletinde şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteefrrî diğer evrak (629) kuruş bedel mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (7543) liralık muvakkat teminat vermesi ve resmî gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktezidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (79) (266)

Nafıa Vekâletinden!

3/Şubat/937 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafıa vekâleti malzeme eksiltme komisyonunda Kocaelinin Kandıra kazasındaki koyun ağılı Devlet Ormanından veya hususî mukaveleli ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde her hangi bir istasyonda teslim edilmek üzere 4016 lira 25 kuruş muhammen bedelli 2975 adet normal kayın traversin kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak Ankarada Vekâlet malzeme dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 301 lira 22 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını 3/Şubat/937 çarşamba günü saat 14 e kadar Ankarada Vekâlet Malzeme müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (87) (305)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

İsparta garnizonunun ihtiyacı olan 15000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 10/2/937 çarşamba günü saat 14 dedir. İlk teminatı 1632 liradır. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel İspartada Tümen satınalma komisyonuna vermeleri (578) (437)

Zayi — Üsküdar - Kadıköy ve havalisi Halk tramvayları Türk Anonim şirketinden aldığım 1605 sayılı dört adet hisse senedi muvakkat ilmühaberini zayi ettim, yenisini alacağım cihetle adı geçen bu ilmühaberin hükmü olmadığını ilân ederim.
Arnavutköy Kireçburnu 26 sayılı evde Papas Kirkor Yakut

Açık Eksiltme İlânı

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan :

Haydarpaşa lisesi yatılı talebesinin az 180 çok 200 çift iskarpini açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 12/2/937 cuma günü saat 15 de İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde liseler muhasebeciliğinde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

Beher çift iskarpinin tahmin bedeli 490 ve mecmuunun ilk teminatı 73 lira 50 kuruştur.

Talipler şartnameyi görmek üzere mektep idaresine müracaat edebilirler. Taliplerin eksiltme gününden evvel okuldan alacakları irsaliye ile ilk teminatlarını liseler muhasebeciliğine yatırmaları ve belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (499)

İstanbul Defterdarlığı Üsküdar Mıntakası Tahsil Müdürlüğünden

İzmir emvaline 2089 lira 41 kuruş borçlu Umumhaneci İhsan Zehranın işbu borcundan dolayı mutasarrıf olduğu Kadıköy Rasimpaşa mahallesinin eski Halitağa yeni Hayribey sokağında kâin eski 18 mükerrer yeni altı sayılı evin satışına Kadıköy kazası idare heyetince karar verilmiş ve mezkûr mahallin müzayedei evveliyesi icra kılınmak üzere 21 gün müddetle müzayedeye vazedilmiştir. Talip olanların % 7,5 pey akçeleri ile birlikte 3/2/937 tarihine müsadif çarşamba günü Kadıköy kazası idare heyetine müracaatları. (432)

İstanbul Vakıflar Dirketörlüğü İlânları

Şemtimeşhur ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen kirası Lira K.
Çarşıda	Sahaflarda	67,65	Bir dükkân ve bir dükkân hissesi	1 13

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 937 senesi Mayıs nihayetine kadar.

Şemtimeşhur ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen kirası Lira K.
Sultanahmet	Cankurtaran	34	Cami arsasından müfrez arsa	1
Çakmakçılarda	Medrese ittisalinde	35	Dükkân	1 50
Sultanahmet	Cankurtaran	1-36	Cami arsasından müfrez arsa	0 50
» »	» »	36	» »	1
Beyazıtta	Hasanpaşa hanı içinde	2	Mahzen	0 30

Müddeti icar: Teslimi tarihinden 938 senesi Mayıs nihayetine kadar.

Yukarda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İstekliler muhammen kiralarının yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçelerile birlikte ihale günü olan 3/Şubat/937 çarşamba günü saat 15 e kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (429)

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden :

26/Mayıs/1928 tarih ve 1267 sayılı İspençiyari ve tıbbî müstahzarlar kanunu mucibince ruhsatnameyi haiz yerli ve yabancı tıbbî müstahzarların bazılarında adı geçen bu kanunun 12 nci maddesi ahkâmına tamamile riayet edilmiyerek müstahzarların üzerinde yazılı bulunması icabeden şartlardan bazılarının noksan bırakıldığı yapılan incelemeden anlaşılmıştır. İspençiyari ve tıbbî müstahzarlar kanununun 12 nci maddesi aşağıya aynen yazılmıştır.

«Müstahzarların haricî ambalâj aksamı üzerinde ve ambalâj derunundaki tarifnamelerinde vazih olarak amilinin ismi ve imal edildiği mahal ve ruhsatname numarası ve sureti istimali ve fiatı muharrer olacak ve terkibinde müessir ve semmi edviye bulunduğu halde cins ve mikdarı nazarı dikkati celbedecek surette kayıt ve işaret edilecektir. Tabip reçetesile satılmasına müsaade edildiği takdirde bu husus dahi sarahaten yazıalcaktır.»

Kanunun bu maddesine tamamile uygun olmıyarak noksan bir şekilde piyasaya çıkarılmış tıbbî müstahzarların satışına müsaade edilmiyeceği gibi ayni kanunun 20 nci maddesine göre de muamele yapılacağının yerli ve yabancı müstahzar sahiplerince malûm olmak üzere keyfiyetin ilânına lüzum görülmüştür. Kanunun bu maddesinde yazılı hususatı noksan olan müstahzarların ilân tarihinden muteber olmak üzere üç ay zarfında tamamlanması ve yabancı müstahzarların ambalâjları içindeki prospektüslerin birer türkçelerinin de bulunması lâzımgeldiği ilân olunur. (471)

İstanbul Defterdarlığından :

Cins ve Nevi	Muhammen bedeli Lira
Beyoğlunda eski Pangaltı yeni Feriköy Birinci kısım mahallesinin tay ve dere başı sokakları köşesinde 14 ve 3 No. lu evin yarı payı.	1125
Ayni mahallenin eski Tay yeni Büyükdere caddesinde eski 12 yeni 137 numaralı kâgir evin yarı payı.	4800
Beyoğlunda Galatasaray Lisesi arkasında Tom Tom mahallesinin yeni çarşı caddesinde eski 64 yeni 66 No. lu kâgir evin tamamı.	4000

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı emlâkin hizalarındaki bedeller üzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı satışları on gün uzatılmıştır. İsteklilerin ve tediye şeraitini öğrenmek isteyenlerin 4/2/937 perşembe günü saat on dörtte % 7,5 pey akçelerile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. (R.) (524)

İstanbul belediyesi İlânları

Satılmak üzere Mezat İdaresi Eşya şubesine bırakılan bir portmanto ilân tarihinden itibaren on beş gün içinde sahibi gelip eşyasını götürmezse satılacaktır. (B.) (532)

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına 1100 lira kıymet takdir edilen Kadıköyünde Hasanpaşa mahallesinde Kurbağalıdere Dördüncü sokakta kâin eski 3 mükerrer yeni 3/2 No. larla mürakkam maabahçe ahşap bir evin üç hisse itibarile bir hissesi ile yine Kadıköyünde Hasanpaşa mahallesinde Kasri Ali S. da 26 No. ile mukayyet ve 2110 metre murabbaından ibaret ve tamamına 147 lira kıymet takdir edilen müfrez bir arsanın tamamı ve yine mezkûr karyede Osmanağa mahallesinde Kurbağalıdere 4 düncü S. da eski 10 yeni 16 sayılı ve 78 metre murabbaı sahasında ve tamamına 234 lira kıymet takdir edilen bir kıt'a arsanın tamamı ilân tarihinden itibaren 30 gün müddetle açık arttırmaya konmuş olup birinci açık arttırması 4/3/937 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 14 ile 16 arasında dairemizde yapılacak ve kıymeti muhammenesinin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci açık arttırması dahi 19/3/937 tarihine tesadüf eden cuma günü yine dairede ayni saatte yapılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin hakları ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Ve daha fazla malûmat almak istiyenler bu işe dair dairemizin 36/2546 No. lı dosyası irae ve tafsilât verileceği gibi müddeti kanuniyesi zarfında daireye asılacak açık arttırma şartnamesini okuyabilecekleri ilân olunur. M. 958

Kiralık ve satılık

Beyoğlunda Şahkulu mahallesinde (TOTONYA ALMAN KULÜBÜ) üst tarafında dokuz yüz metre murabbaı müsaviz arsayı ve Caddei Kebir üzerinde bir bab dükkân ve fevkinde odaları havi akar (KİRALIK VE SATILIKTIR.) Kiraya ve iştiraya talip olanların Sirkecide Ankara caddesinde Paris oteli müsteciri Bay Hakkıya müracaat etmeleri.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartnamesi mucibince «100.000» metre düz beyaz kanaviçe pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 3/II/937 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (374)

★

1 — İdaremizin Gönen Müdürlük binası ve ambarı etrafına şartname ve projesi mucibince yapılacak «6770» lira «91» kuruş keşif bedelli ihata duvarı, trotuvar ve bekçi kulübesinin inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 15/II/937 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat «507» lira «81» kuruştur.

4 — İhale evrakı «34» kuruş mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesinden ve Gönen Müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltmeye mimar, mühendis ve yahut bir mimar veya mühendis ile kâtibi âdillikten musaddak ortaklık vesikası bulunanlar girebilir.

6 — İsteklilerin ehliyeti fenniyelerinin ve Nafıadan aldıkları vesaikin tetkiki için ihaleden en az iki gün evvel İnhisarlar İnşaat Şubesine müracaat ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

7 — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ile yukarda yazılı vesikalar ve % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen Alım Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (510)

★

I — Şartnamesi mucibince 26X48 eb'adında 500,000 adet şarap mantarı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 10/II/937 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (528)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Afyon İstasyonu tevsiatının eksiltmesi.

Afyonkarahisar istasyonunda yapılacak makine deposu ve müştemilâtı, kanalizasyon tevsiatı, rampa ve yolcu peronu inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Bu işleri keşif bedeli 270916,23 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartnameleri, projeleri ve sair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara, Haydarpaşa, İzmir ve Afyon veznelerinden 13,55 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 15/2/937 tarihinde pazartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları işletme umum müdürlüğü yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni günde saat 14 de kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun olmak üzere 14587 liralık muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Nafıa vekâletinden müsaddak ehliyet vesikası.

D — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince egsiltmeye girmeye bir mani bulunmadığına dair imzaları tahtında tahriri beyanat

5 — Teklif mektupları ihale günü saat 14de kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarını iadeli teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin D. D. Yolları Yol dairesine müracaat etmeleri. (135) (411)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

Bir Laborant ve bir Bahçıvan İsteniyor.
Yeşilköy Tohum Islâh İstasyonu Müdürlüğünden:

Yeşilköy Tohum Islâh İstasyonu ekmekçilik lâboratuvarında Laborant olarak çalışmak üzere orta tahsilini bitirmiş eli işe yatkın 20-30 yaş arasında bir bayan, ve çiçek bahçesinde çalışmak üzere bir muktedir bahçıvan alınacaktır. Mesaisindeki kabiliyetin göre laboranta 50-60 ve bahçıvana 40 lira ücret verilecektir.

Arzu edenlerin evrakı müsbitelerile Yeşilköydeki müesseseye müracaatları. (378)

★

1500 Ton Linyit Kömürü

Tahmin edilen bedeli (22000) lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 10/2/1937 tarihinde Çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (1650) lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (402)

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

Ankarada yeni açılan Devlet Tiyatrosu okulu için talebe alınacaktır. Okul üç sınıflıdır.

Girme şartları şunlardır:

1 — Konuşması ve vücutları sahneye elverişli olmak.

2 — Sıhhî durumu mükemmel olmak (işitme, uzak ve yakın görmek kabiliyeti mükemmel olmak dişleri sağlam bulunmak zindelik ve çeviklik)

3 — En az orta tahsilini bitirmiş bulunmak.

4 — Yaşı yirmiden fazla olmamak İstekliler pullu birer dilekçelerini Ankarada Müzik öğretmen okulu direktörlüğüne İstanbulda Şehir tiyatrosu rejisörlüğüne gönderirler. Dilekçeye şunlar ilişik bulunacaktır.

A) — Hüviyet cüzdanı.

B) — Sıhhat raporu

C) — Okul diploması veyahut tasdikli sureti.

D) — Hüsnühal mazbatası (devam ettiği okul direktörlüğünden tasdikli)

Ç) — 4 iyi çıkmış fotoğrafı.

5 — İsteklilerin arasında bir seçim sınavı yapılacaktır.

Bu sınavda aranılacak şeyler şunlardır:

A) — Düzgün ve serbes konuşma, bir vaka veya hikâyeyi anlatma kudreti.

B) — Gördüğü veya okuduğu bir piyes içinden seçilecek bir rolü yapabilmek.

C) — Seçim heyetince verilecek bir rolü yapmak.

6 — 10 kız 3 erkek talebe alınacaktır.

7 — Seçme sınavı İstanbulda 29 son kânun 1937 cuma günü saat 9 da şehir tiyatrosunda, Ankarada 10 şubat 1937 çarşamba günü saat 9 da Müzik öğretmen okulunda yapılacaktır. (369)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli (3225) lira olan 15 ton gaz, 29/İkincikânun/937 tarihine rasliyan cuma günü saat 14 de açık eksiltme usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «241» lira «88» kuruş olup şartnamesi her gün komisyonda parasız verilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesaik ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (200)

★

M. M. Vekâleti Deniz Merkez satın alma komisyonu reisliğinden:

Cinsi	Muhammen bedeli Lira	Teminat miktarı Lira
36 MAD 580 tipi ekimolâtör malzemesi	20310	1524

1 — Yukarıda cinsi ve bedeli ile teminat miktarı yazılı sekiz kalem Ekimolâtör malzemesinin kapalı zarfla münakasası, 15/Şubat/937 pazartesi günü saat 14 de Ankarada M. M. vekâleti binasındaki komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün Merkez Komisyonumuza ve nümunelerini görmek isteyenlerin de İstanbul Kasımpaşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde vesaik ve teminatı havi mektuplarını eksiltme günü saat «13» e kadar komisyona vermiş bulunmaları. (3849)

HASAN

Pirinç - Yulaf - Mercimek - Buğday - İrmik - Patates - Mısır - Arpa - Bezelye - Çavdar - Türlü - Badem

özlü unlarını

Yavrular seve seve yiyor. Ve bu leziz gıdalara bayılıyorlar. Tabiatın saf hububatın özlerinden istihsal edildiği için çocuklar çabuk neşvü nüma buluyorlar. Çabuk büyüyorlar. Hastalıksız ve çok uzun ömürlü oluyorlar.

Mutlaka HASAN ismine ve markasına dikkat ediniz. Eczanelerde ve bakkaliyelerde bulunur.

HASAN Deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir

Sigara içtiği halde ne bembeyaz dişleri var!

Çünkü sabah, akşam RADYOLİN kullanıyor

Hayran edici bir tebessüm temiz ve parlak dişler, sağlam diş etleri, tatlı, rayihalı bir nefes... İşte Radyolin bütün bunları temin ettiği içindir ki bu kadar çok seviliyor ve bu kadar çok kullanılıyor.

RADYOLİN

Dişlerin abıhayatıdır.

Madenî kutularda kaşe

ALGOPAN

Grip, nevralji, romatizma, baş ve diş ağrılarına emsalsiz ilâçtır. Eczanelerden arayınız.

PHILIPS Ampullarını kullanınız!

ELEKTRİK TAHSİLDARI GELİNCE YARI YARIYA DAHA AZ PARA VERİRSİNİZ

PHILIPS Super-Arlita

ÇİFT İSPİRALLI LAMBALARI AZ MASRAFLA BOL IŞIK VERİR

Türkiye Umumî Mümessilliği: HELİOS müessesatı, İstanbul - Galata, Voyvoda Cad. 124 - 126 - 128 (yeni binada)

Vatandaş paranı harice vermemek tam yerli

EMİR

Traş Bıçağı kullanmakla olur her yerde ara

Perakende 10 tanesi 15 kuruştur.
Fabrikası: İstanbul Galata Radium Ticarethanesi

BOL SIHHAT BOL NEŞE
Nihat A. KUTMAN Şarabevi

KANZUK SAÇ BOYALARI

JUVANTİN

Kumral ve siyah olarak iki cinsi vardır. Ter ve yıkanmakla kat'iyyen çıkmaz, tabiî renk veren tanınmış yegâne sıhhî saç boyalarıdır.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul

ESKİ
İSTİL EŞYA
AMATÖRLERİNE

15 İkinci Kânun 1937 den itibaren İstiklâl caddesinde 479 No. (Eski Hayden mağazasında) teşhir etmekte olduğumuz eşyaları kat'i surette elden çıkarmak ve mezkûr mahalli kapatacağımızdan sayın müşterilerimizin nazarı dikkatlerini celbederiz

DİREKTÖRLÜK

BALIK YAĞI İÇEMİYENLERE

TEGE Balıkyağı şübyesini alınız

Bu şübye balıkyağı kuvvet ve tesirlerinde olup bu yağa aid fena koku ve lezzeti ihtiva etmez.

 markasına dikkat ediniz. Her eczanede vardır

TEGE mustahzarat laboratuarı kimyager Cemil Tuna - Eczacı Hikmet Güney Küçük Pazar Eczahanesi, İstanbul, Küçükpazar Tel: 20326

MİDENİZE

dikkat ve İYİ HAZIM ediniz.

Çabuk, iyi çiğnemeden yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler. Ve EKŞİLİK, HAZIMSIZLIK, ağırlık ve baş dönmeleri hissederler.

MAZON MEYVA TUZU HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI GİDERİR. İNKİBAZI defeder. Bugünden bir şişe MAZON alınız. Hiçbir mümasil müstahzarla kıyas kabul etmez.

MAZON isim, HOROS markasına dikkat

KARDOL

? ne dir?

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü
Akşam matbaası